

Programmabegroting 2024-2027

Inhoudsopgave

1	Voorwoord	3
2	Algemene financiële beschouwing	7
3	Leeswijzer	15
4	Beleidsbegroting	17
4.1	Programmaplan	17
4.1.1	Programma 1 Natuur en landschap	17
4.1.2	Programma 2 Verkeer en infrastructuur	20
4.1.3	Programma 3 Wonen en Economie	22
4.1.4	Programma 4 Sociale Infrastructuur	25
4.1.5	Programma 5 Bestuur	31
4.1.6	Overhead, bedrijfsvoering en vennootschapsbelasting (Vpb)	34
4.1.7	Algemene dekkingsmiddelen	36
4.2	Paragrafen	38
4.2.1	Paragraaf Lokale heffingen	38
4.2.2	Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing	43
4.2.3	Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen	52
4.2.4	Paragraaf Financiering	61
4.2.5	Paragraaf Bedrijfsvoering	63
4.2.6	Paragraaf Verbonden partijen	65
4.2.7	Paragraaf Grondbeleid	72
4.2.8	Paragraaf Duurzaamheid	74
4.2.9	Paragraaf Collegeonderzoeken	75
4.2.10	Paragraaf Wet open overheid (Woo)	76
4.2.11	Paragraaf Opvang Oekraïners en Duurzame opvang vluchtelingen	76
5	Financiële begroting	77
5.1	Overzicht van lasten en baten	77
5.1.1	Overzicht van lasten en baten	77
5.1.2	Grondslagen voor de begroting	79
5.1.3	Structureel en reëel evenwicht	80
5.1.4	Incidentele lasten en baten	81
5.1.5	Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves	83
5.2	Uiteenzetting financiële positie en toelichting	84
5.2.1	Geprognosticeerde begin- en eindbalans	84
5.2.2	Investeringen	85
5.2.3	Reserves	90
5.2.4	Voorzieningen	94
5.2.5	EMU-saldo	97
5.3	Taakveldenoverzicht	98
6	Bijlagen	100
6.1	Samenstelling bestuur	100
6.2	Beleidsindicatoren	103

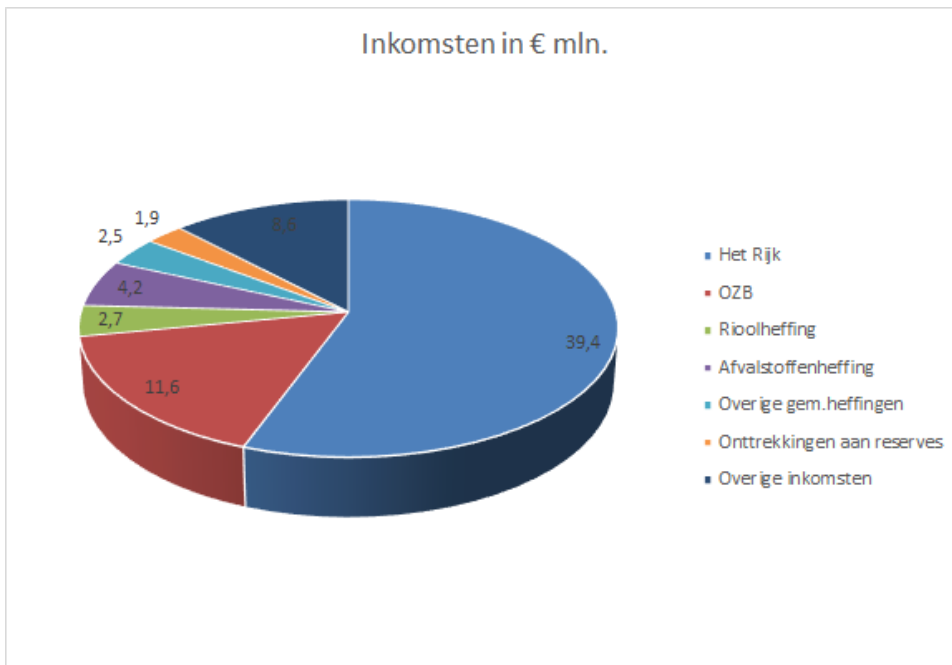
1 Voorwoord

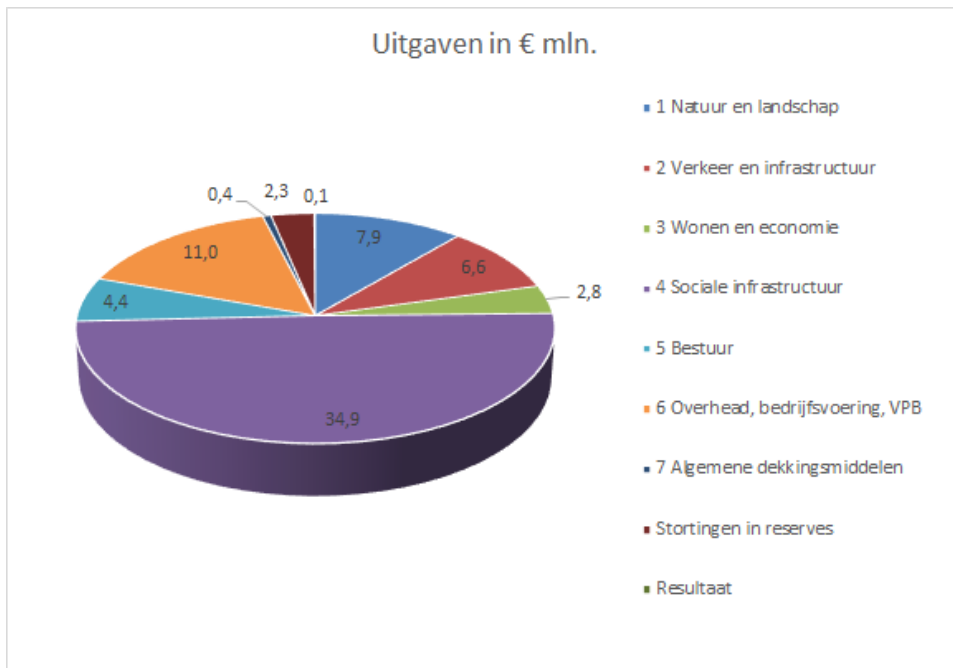
Hard werken in en aan Oegstgeest. Dat is het streven van dit college en daar gaan we mee door. We bevinden ons in uitdagende tijden, ook in financieel opzicht. Niet alles wat we zouden willen doen kan gerealiseerd worden. De bezuinigingen die nodig zijn treffen ons allen en doen pijn: zowel voor inwoners en organisaties als voor de gemeente. Maar onze wettelijke taken die wij als gemeente horen uit te voeren, blijven we doen. Ook doen deze bezuinigingen geen afbreuk aan de sociale cohesie in onze gemeente en blijven de gemeentelijke organisatie en dienstverlening op peil.

De gemeente Oegstgeest moet bezuinigen omdat zij minder geld van het Rijk ontvangt uit het gemeentefonds. De rijksoverheid heeft besloten gemeenten met complexe problemen voortaan een grotere uitkering uit het gemeentefonds te geven, en gemeenten met minder complexe problemen een kleinere uitkering. Tot deze laatste groep wordt Oegstgeest gerekend.

Alhoewel deze herverdeling niet uit de lucht komt vallen, zadelt dit meer dan honderd gemeenten op met forse tekorten. Hier is het laatste woord dus ook nog niet over gezegd in Den Haag en samen met vele andere gemeenten blijven we strijden voor een meer redelijke herverdeling van het gemeentefonds. Maar omdat de rijksoverheid zelf ook met tekorten kampt, verwachten wij niet dat de herverdeling op korte termijn volledig terugschroefd wordt.

De korting op de uitkering van het gemeentefonds is niet onze enige zorg. Ook de alsmaar stijgende uitgaven voor jeugdzorg en de steeds hogere uitgaven aan mensen en materialen vormen financiële hoofdbreken waar de gemeente slechts in beperkte mate invloed op heeft.

Criteria

Met deze begroting komen wij tegemoet aan uw verzoek om een sluitende begroting. Voor 2024 én voor 2025 is er een positief saldo te melden. De reeks bezuinigingsvoorstellen die wij hiervoor in de begroting hebben opgenomen, zijn gewogen aan de hand van een aantal criteria die wij eerder met u gedeeld hebben. Belangrijk is dat de ombuigingen geen afbreuk doen aan de sociale cohesie in het dorp, dat we de wettelijke taken blijven uitvoeren en dat de organisatie, en daarmee de dienstverlening naar burger en omgeving, op orde blijft.

Andere 'heilige huisjes' dan bovenstaande criteria waren er niet. Binnen de beïnvloedbare budgetten is alles bekeken en getoetst aan deze uitgangspunten. Dat betekent ook dat geen portefeuille gespaard is gebleven om structurele, meerjarige ombuigingen door te voeren. Een aantal pijnlijke keuzes lichten we hieronder toe.

Onderwijs

Ofschoon nog onderwerp van nadere studie, is het plan om een gymzaal te realiseren in de nieuwbouw van de Gevers-Deutz Terweeschool een van de zaken die het college voorstelt om te heroverwegen. De reistijd van de basisschoolleerlingen naar sporthal De Cuyl is naar ons idee acceptabel en het is niet vanzelfsprekend dat iedere basisschool moet beschikken over een eigen gymzaal.

Een andere voorgestelde bezuiniging in het onderwijs treft een deel van het gymnastiek- en muziekonderwijs. Oegstgeest geeft extra subsidie aan scholen voor de aanstelling van een vakleerkracht. Deze bovenwettelijke inspanning komt op termijn te vervallen.

Organisatie

De gemeentelijke organisatie krijgt de opdracht om efficiënter te werken en levert gemiddeld 4 procent in. Het opleidingsbudget blijft buiten deze bezuiniging. In deze periode van arbeidskrapte en steeds complexere vraagstukken is het belangrijk dat Oegstgeest een aantrekkelijke werkgever blijft met kwalitatief goed personeel.

Economie

Ook op economisch gebied wordt een aantal moeilijke besluiten voorgesteld. Zo wordt vanaf 2026 de bestaande subsidieverstrekking voor dorpsmarketing beëindigd en trekt de gemeente zich terug uit de samenwerkingsorganisaties Economie071 en Bio Science Park. Het opzeggen van onze deelname zal zijn weerslag hebben, maar achten wij noodzakelijk.

Verduurzamen

Op duurzaamheid wordt in totaal twee ton bezuinigd. Dat is fors, maar dat wordt gecompenseerd door de extra middelen die we daarvoor van het Rijk krijgen. Hierdoor kunnen de programma's doorgaan waarmee we Oegstgeest toekomstbestendig maken. We zorgen ervoor dat Oegstgeest is opgewassen tegen klimaatverandering. In dat kader zijn we ook blij dat we het herplanten van bomen in onze gemeente buiten deze bezuinigingen hebben kunnen houden.

Financiële positie

De miljoeneninvesteringen die we de komende jaren moeten doen in schoolgebouwen, riolering, bruggen en wegen zien we terug in diverse kengetallen en het dalende weerstandsvermogen van onze gemeente. Het weerstandsvermogen blijft de komende jaren op een acceptabel niveau. De ombuigingen in deze begroting vlakken de stijgende lijn van de schuldenlast, zoals we die in voorgaande jaren zagen, weer wat af.

De ontwikkeling van de financiële positie van de gemeente vanaf 2026 is onderwerp van constante aandacht en onderzoek. We zien die onderzoeken met vertrouwen tegemoet maar, zoals al eerder gezegd, zijn de alsmaar stijgende kosten voor onder meer jeugdzorg een serieus aandachtspunt. Dit is een autonoom proces mede gecreëerd door rijksbeleid, waar Oegstgeest weinig grip op heeft en waarover wij onze zorgen richting Den Haag willen uiten.

Gemeentelijke baten

De belangrijkste baten die de gemeente ontvangt komen van het Gemeentefonds, de Onroerende Zaak Belastingen (OZB) en kostendekkende heffingen voor riool en afvalverwerking. Conform het coalitieakkoord worden de opbrengsten van de gemeentelijke belastingen geïndexeerd. Voor 2024 is dit 3,1%. In het coalitieakkoord 'Zorgen voor Oegstgeest' was verder afgesproken de OZB te verhogen ter financiering van de bovengenoemde investeringen. De eenmalige korting van vorig jaar is in deze begroting beëindigd.

De gemeentelijke heffingen voor riool en afvalverwerking worden vastgesteld op basis van kostendekkendheid. Wat geldt voor de bruggen en wegen geldt ook voor het riool. De investeringen zorgen voor stijgende kosten. Om de tarieven voor 2024 voor de rioolheffing niet teveel te laten stijgen hebben we een bedrag uit de reserve riolering laten vrijvallen. Ook de kosten van huishoudelijk afval zijn gestegen. Door verrekening met het overschot afvalstoffenheffing uit 2022 stijgt het tarief in 2024 minder hard.

De gemiddelde woonlastenstijging in 2024 ligt rond de 14%. Afhankelijk van de gezinssamenstelling en de WOZ-waarde van de koopwoning kan dit percentage afwijken.

Afgewogen oordeel

Het college realiseert zich dat deze bezuinigingen pijnlijk zijn en gevoeld gaan worden. Wij begrijpen de opdracht van de gemeenteraad om een sluitende begroting te presenteren. We zien binnen deze lastige afweging ook wat er allemaal wél door kan gaan. Zo gaat het (achterstallig) onderhoud aan wegen en bruggen door, blijft de collectieve zorgverzekering voor minima overeind, behoudt Stichting Radius haar subsidie en blijft er extra geld voor welzijnsactiviteiten en voor kinderen die in armoede leven. Dit zorgt ervoor dat Oegstgeest een solide basis houdt, ook financieel, en dat wij verder kunnen bouwen aan een toekomstbestendige gemeente waarin het prettig wonen is.

Het college van burgemeester en wethouders van Oegstgeest,

de secretaris,
J. Versluis

de burgemeester,
E.R. Jaensch

2 Algemene financiële beschouwing

Algemeen

Op 6 juli 2023 hebben we u de Kaderbrief 2024-2027 gepresenteerd. Zoals aangegeven wilden we doorpakken met het coalitieakkoord "Zorgen voor Oegstgeest" en ook waren er nieuwe wensen opgenomen. De Kaderbrief sloot met een groot negatief begrotingsaldo. Uw raad heeft de mutaties van de Kaderbrief voor kennisgeving aangenomen en ons college de opdracht gegeven om u een sluitende begroting te presenteren, waarbij de raad op een vroegtijdig moment kennis kon nemen van de voorgestelde oplossingsrichtingen.

Door middel van een informatieavond hebben we u op 31 augustus 2023 een verbeterd begrotingsaldo gepresenteerd en hebben u op een gedetailleerde wijze inzage gegeven in de oplossingsrichtingen. We hebben u op papier en digitaal inzage gegeven van de verwerkte mutaties.

Het college gaf op deze avond aan dat het begrotingsaldo nog zou wijzigen i.v.m. het doorbelasten van kosten, mutaties als gevolg van kostendekkendheidsberekeningen en de financiële effecten van rente. Het mutatieoverzicht van 31 augustus is hierdoor aangevuld met de mutaties Nagekomen boekingen uit de periode tot en met 7 september.

We bieden u een (structureel) sluitende begroting aan voor de jaren 2024 en 2025. Voor de jaren 2026 en 2027 volgen we het advies van de VNG door een realistische begroting te presenteren waaruit duidelijk blijkt dat, zonder aanvullende middelen in de Algemene uitkering, de gemeente moet gaan bezuinigen op haar voorzieningenniveau en concessies moet doen op de maatschappelijke cohesie van haar burgers.

NB In dit document hebben we ook de aangenomen amendementen C (gymzaal) en D (subsidies 2024-2025) verwerkt. Voor 2027 heeft dit geen effect omdat de voorgenomen bezuiniging op de gymzaal nog niet financieel was verwerkt.

Overzicht totaalmutaties begrotingsaldo

Mutatienr.	Omschrijving (bedragen x € 1.000) ¹	Budget 2024	2024	2025	2026	2027		
	Saldo primitieve begroting 2023		-	-	-	-		
	Kaderbrief 2024-2027							
1.1	Advieskosten Ruimtelijk beleid	0	40	40	40	40	S	L
1.1	Opheffen bijdrage derden Ruimtelijk beleid	-14	14	14	14	14	S	B
1.2	Transitie Omgevingsplan	76	50	50	50	-	I	L
1.3	Indexatie ODWH	550	83	83	83	83	S	L
1.4	Kosten verwerking huishoudelijk Afval	100	60	60	60	60	S	L
1.5	Kosten verwerking Groen Afval	98	50	50	50	50	S	L
1.6	Afvalstoffenheffing	-3.801	-110	-110	-110	-110	S	B
2.1	Riolering	371	130	-	-	-	I	L
2.2	Uitvoeringskosten Laadvisie	29	10	10	10	10	S	L
2.3	Medewerker Glasvezel	101	101	101	-	-	I	L
2.3	Opbrengsten Glasvezel	-101	-101	-101	-	-	I	B
2.4	Rioolheffing	-2.440	-130	-	-	-	I	B
2.5	Toevoeging Bestemmingsreserve t.b.v. MJOP projecten	2.602	63	63	63	63	I	T

Mutatienr.	Omschrijving (bedragen x € 1.000) ¹	Budget 2024	2024	2025	2026	2027		
3.1	Aframen Legesopbrengst	-81	81	81	81	81	S	B
3.2	Dorpsmarketing	75	75	75	-	-	I	L
3.3	Gebiedsvisie Lange Voort	0	20	-	-	-	I	L
3.4	Impuls winkelcentrum De Kempenaerstraat	0	30	-	-	-	I	L
3.5	Versterking ondernemerschap Bio Science Park	45	20	20	-	-	I	L
4.1	Bijdrage VRHM indexering	1.421	111	111	111	111	S	L
4.1	Bijdrage VRHM normering Cebeon	1.421	94	94	94	94	S	L
4.1	Bijdrage VRHM ontwikkelingen	1.421	71	71	71	71	S	L
4.2	Bibliotheek	739	-63	-63	-63	-63	S	L
4.3	BUIG Uitkeringslasten	4.483	994	994	994	994	S	L
4.3	BUIG Rijksbijdrage	-4.827	-634	-634	-634	-634	S	B
4.4	Re-integratie van uitkeringsgerechtigden	0	85	85	85	85	S	L
4.5	Hecht Indexering	1.668	110	110	110	110	S	L
4.6	Indexering Wmo	0	313	313	313	313	S	L
4.7	Indexering SOZ regionale jeugdhulp 2024	0	324	324	324	324	S	L
4.7	Overige stijging SOZ regionale jeugdhulp 2024	0	635	635	635	635	S	L
4.8	Begroting Stichting Jeugdteams Leidse Regio	939	67	67	67	67	S	L
4.8	Begroting Persoonsgebonden Budget Jeugd	550	32	32	32	32	S	L
4.9	Indexering Subsidieprogramma sociaal domein	2.581	182	182	182	182	S	L
4.10	Stelpost Indexering IHP Speciaal onderwijs	0	-	-	101	157	S	L
4.10	Stelpost Indexering IHP Openbaar onderwijs	0	-	-	-	144	S	L
4.11	Geactualiseerd MJOP Maatschappelijke gebouwen	334	327	327	327	327	S	L
4.12	Inburgering	275	49	-	-	-	I	L
5.1	Bijdrage Holland Rijnland	334	30	30	30	30	S	L
5.2	Overheveling voor Licentie RIS Parlaeus	59	-20	-20	-20	-20	S	L
5.3	Kosten Surfaces Raad & Commissie	20	45	45	45	45	S	L
5.4	AV middelen in de raadzaal van Oegstgeest	0	27	27	25	25	S	L
5.5	Bijstellen opbrengsten Reis- en Rijdocumenten	-77	-269	-272	-366	-416	S	B
5.6	Bijstellen afdracht Rijksleges	40	94	95	165	186	S	L
5.7	Formatie Wijziging griffie	47	40	40	40	40	S	L
6.1	Stijging kosten dienstverlening IDA	4.741	330	330	330	330	S	L
6.1	Centrumregeling overig	4.741	18	18	18	18	S	L
6.2	Mengpercentage BTW	4.741	49	49	49	49	S	L
6.3	Overheveling voor Licentie RIS Parlaeus	4.741	20	20	20	20	S	L
6.4	Geactualiseerd MJOP Gemeentegebouwen/ huisvesting	414	531	531	531	531	S	L
7.1	Aanpassing Precariobelasting	-9	-17	-17	-17	-17	S	B
7.2	Inkomsten rijk tbv Omgevingswet	0	-50	-50	-50	-	S	B
7.3	Indexering BSGR	0	30	30	30	30	S	L
7.4	Stelpost Indexering MJOP A-projecten	1.848	15	52	104	141	S	L
7.5	Stelpost Mutatie energiekosten	1.200	-600	-300	-	-	S	L
7.6	Stelpost Algemene indexering	24.252	1.259	1.259	1.259	1.259	S	L
7.7	Stelpost Afschrijvingen Voorjaarsnota		28	28	29	29	S	L
7.8	Stelpost Afschrijvingen Kaderbrief		-	103	113	119	S	L
KVS 1	CAO Gemeenten 2023 en 2024		858	858	858	858	S	L

Mutatienr.	Omschrijving (bedragen x € 1.000) ¹	Budget 2024	2024	2025	2026	2027		
KVS 2	Formatie Duurzaamheid		-	-	-	-	S	L
KVS 3	Corr. verwerking taakstelling Economie		-	-	-	-	S	L
KVS 4	Overhevelen inhuurbudget Ruimte		-	-	-	-	S	L
KVS 5	Formatie team RO		101	101	101	101	S	L
KVS 6	Capaciteit project OTO		40	40	40	40	S	L
KVS 7	Formatie projecten		341	341	341	341	S	L
KVS 8	Formatie Maatschappij		94	94	94	94	S	L
KVS 9	Formatie Publiekszaken		112	95	46	46	S	L
	Totaal Kaderbrief 2024-2027		6.291	6.612	6.907	7.121	N	
Nieuwe mutaties begroting 2024-2027								
1a N	Kleine- of administratieve wijzigingen (Incidenteel)		-30	-60	-	-	I	L
1b N	Kleine- of administratieve wijzigingen (Incidenteel)	0	50	-	-	-	I	L
1b N	Onttrekking reserve voor uitvoeren en evaluatie van functiehuis	0	-50	-	-	-	I	O
1b N	Kleine- of administratieve wijzigingen (Structureel)		72	73	74	23	S	L
2 N	Verhoging onderhoudsbudget t.b.v. uitbesteden groen onderhoud	323	185	185	185	185	S	L
3a N	Indexatie tarieven Inzameling hulpmiddelen	1.042	152	152	152	152	S	L
3b N	Indexatie tarieven Verwerking	1.102	165	165	165	165	S	L
3c N	Opbrengsten oud papier en overige opbrengsten	0	-20	-20	-20	-20	S	B
3d N	Bijstellen kwijtschelding Afvalstoffenheffing	93	40	40	40	40	S	L
3e N	Opbrengst afvalstoffenheffing	-3.801	-337	-337	-337	-337	S	B
3f N	Indexatie tarieven Verwerking	100	-60	-60	-60	-60	S	L
3g N	Indexatie tarieven Verwerking	98	-50	-50	-50	-50	S	L
3h N	Opbrengst afvalstoffenheffing	-3.801	110	110	110	110	S	B
4 N	Onderhoudsbudget bestijding invasieve soorten	0	75	75	75	75	S	L
5a N	Vergroeningsprojecten	323	170	240	-	-	I	L
5b N	Onttrekking reserve Groenvoorziening t.b.v. vergroeningsprojecten	0	-170	-240	-	-	I	O
6 N	Verhogen onderhoudsbudget bestrijden onkruid op verharding	231	50	50	50	50	S	L
7a N	Verhoging kwijtscheldingen Rioolheffing	68	10	10	10	10	S	L
7b N	Rioolheffing dekking	-2.440	-10	-10	-10	-10	S	B
8 N	Corr. ontr. uit best.res. riolering 2024-2026	-36	36	36	36	36	I	B
9 N	Lagere bouwleges i.v.m. inwerktreding Omgevingswet	-1.856	140	140	140	140	S	B
10a N	Kosten Evenementen (Lasten)	0	30	30	30	30	S	L
10b N	Kosten Evenementen (Baten)	-35	24	24	24	24	S	B
11 N	JGT	0	-100	-100	-100	-100	S	L
12 N	Indexcorrectie huuropbrengsten (P4)	-407	-69	-69	-69	-69	S	B
13 N	Arrangementen ambulante	0	130	130	130	130	S	L
14a N	Formatieuitbreiding senior beleidsmedewerker	0	89	89	89	89	S	L
14b N	Inhuur	0	27	27	27	27	S	L
14c N	Dekking Leidse regio Senior & Inhuur	0	-116	-116	-116	-116	S	B
15 N	Verhogen budget participatiebeleid kinderen in armoede	60	33	33	33	33	S	L
16 N	PGB Jeugd	0	-200	-200	-200	-200	S	L

Mutatienr.	Omschrijving (bedragen x € 1.000) ¹	Budget 2024	2024	2025	2026	2027		
17 N	Re-integratievoorzieningen	0	50	50	50	50	S	L
18 N	Meicirculaire 2023 WSW	0	88	86	84	82	S	L
19 N	Begrotingen SOZ regionale Jeugdhulp 2024	0	18	18	-193	-293	S	L
20a N	Uitvoering Woo Structureel	0	52	75	57	54	S	L
20b N	Uitvoering Woo Incidenteel	0	35	11	11	11	I	L
21 N	Kosten verkiezingen	0	50	50	-	-	I	L
22 N	Meicirculaire 2023	-36.364	-3.024	-2.696	-1.989	-1.465	S	B
23 N	Indexering OZB Woningen	-7.648	-297	-355	-442	-673	S	B
24 N	Indexering OZB Niet-woningen	-3.504	-148	-63	-161	-211	S	B
25a N	Tegenboeking Kaderbrief stelposten 7.7 + 7.8 kapitaallasten	3.875	-28	-131	-142	-148	S	L
25b N	Kapitaallasten Kredieten Begroting 2024-2027	-2.004	28	201	-343	-139	S	L
28 N	KVS / doorbelasten uren naar kredieten		300	300	300	300	S	L
29 N	Correctie Kaderbrief mutatie beheerplannen vastgoed 4.11 & 6.4	2.602	-683	-683	-683	-683	S	L
30 N	Tegenboeking resultaat Begroting 2023 Bestemmingsreserve MJOP	0	-1.102	-2.346	-49	-	I	T
31 N	Tegenboeking resultaat Decemberwijzigging 2023 Algemene reserve	2.602	-8	366	-437	-	I	T
32 N	Correctie Kaderbrief mutatie CAO KVS 1		223	223	223	223	S	L
33a N	Verlagen energiekosten 2024/2026, gelijktrekken 2027 met 2026	1.377	-675	-374	-73	227	S	L
33b N	Tegenboeking mutatie energiekosten Kaderbrief	1.377	600	300	-	-	S	L
1 S	'Scherp aan de wind begroten' (Lasten)		-354	-354	-354	-354	S	L
2a S	'Scherp aan de wind begroten' (Baten Incidenteel)		-42	-42	-42	-42	I	B
2b S	'Scherp aan de wind begroten' (Baten Structureel)		16	16	16	16	S	B
Oplossingsrichtingen 2024-2027								
1 O	Efficiënter werken / geen algemene indexering	24.252	-1.259	-1.259	-1.259	-1.259	S	L
2 O	VIC weghalen bij Leiden	60	-	-60	-60	-60	S	L
3 O	Afbouwen Erfgoedbeleid	100	-	-	-100	-100	S	L
8 O	Taakstelling minder maaien		-20	-20	-20	-20	S	L
10 O	Inkomsten sporthal		-	-	-	-	I	B
22 O	Civiele kunstwerken verlengen afschrijftermijn 30 > 60 jaar		-	-109	-172	-172	S	L
29 O	Stoppen met Veiligheidsmonitor		-	-	-6	-6	S	L
31 O	Duurzaamheid		-	-	-100	-100	S	L
32 O	Onderwijs zorgbepaling		-	-	-40	-40	S	L
38 O	Bijdrage COA ROL statushouders		-48	-40	-	-	I	B
40 O	Inzet SPUK voor preventieakkoord	12	-12	-12	-12	-12	S	L
42 O	Taakstelling op aanvullende diensten CJG	20	-	-	-20	-20	S	L
43 O	Schrappen budgetbegeleiding en sociaal raadvrouw Kwadraad	26	-	-	-26	-26	S	L
46 O	Stopzetten cultuureducatiegroep	19	-	-	-19	-19	S	L
54 O	Stopzetten subsidies vakonderwijs (gym en muziek PO)	66	-	-	-66	-66	I	L
55 O	Voorschoolse logopedie	35	-	-	-35	-35	S	L
58 O	Okidoo	10	-	-	-10	-10	S	L

Mutatienr.	Omschrijving (bedragen x € 1.000) ¹	Budget 2024	2024	2025	2026	2027		
62 O	Kostenplaats minimabeleid, hulpfonds	2	-	-	-2	-2	S	L
63 O	Subsidie anti-discriminatie	12	-	-	-12	-12	S	L
66 O	Schrappen opvoedadvies	25	-	-	-25	-25	S	L
67 O	Halveren indexering sociaal domein	91	-	-	-91	-91	S	L
68 O	Stoppen met klein eigen beleid	45	-45	-45	-45	-45	I	L
71 O	Bijdrage bioscience park na 2025 stoppen		0	0	-54	-56	S	L
73 O	Ambtelijke inzet bedrijventerrein vanaf 2026		-	-	-45	-45	S	L
76 O	Economie71		0	0	0	-27	S	L
81 O	Capaciteitsaanvraag kaderbrief 1/2 FTE PuZa		-46	-46	-46	-46	S	L
84 O	Capaciteit Doe Mee platform		-12	-12	-12	-12	S	L
Overige mutaties 2024-2027								
	Mutatie op correcties Kaderbrief		-21	-21	-21	-21	S	L
	Correctie op mutaties Begroting		-	-	-	-10	S	L
	Correctie op mutaties Oplossingsrichtingen		0	0	0	0	S	L
	Correctie werkelijke kapitaallasten		-109	60	155	362	S	L
	Correctie werkelijke KVS		-336	-336	-275	-275	S	L
	MPG 2023 mutatie OHW en rente grex		69	55	53	53	S	L
	Kostendekkendheid mutaties		-379	-371	-	-	I	L
	Kostendekkendheid mutaties		-35	-43	-414	-414	S	L
	Rentelasten uit prognose model		132	200	281	597	S	L
	Correctie mutaties APV en uren naar onderhanden werk		-127	-127	-121	-121	S	L
	Correctie OZB		428	428	428	428	S	L
	Totaal Nieuwe mutaties:		-6.345	-6.759	-5.951	-4.396	V	
	Begrotingssaldo 2024- 2027		-54	-147	956	2.725	V/N	
	Begrotingssaldo 2024 - 2027 Structureel		-986	-878	1.188	2.728	V/N	
	+= (N)adeel							
	- = (V)oordeel							

1) + is een nadeel / - is een voordeel

Klankbordgroep Begroting

Naast de verbeteringen in de Najaarsnota 2023 hebben we ook in dit stuk enkele, door de raadsleden uit de klankbordgroep Begroting, gevraagde verbeteringen doorgevoerd. Zo worden bijvoorbeeld de resultaten van de boekjaren separaat gepresenteerd.

Kengetallen in het kort:

In de paragraaf Weerstandvermogen staat een uitgebreide toelichting op de diverse kengetallen. Hieronder presenteren we allereerst de twee belangrijkste reserves van het eigen vermogen en de twee belangrijkste kengetallen; de netto schuldpositie en de netto schuldquote.

Ontwikkeling algemene reserve

De begrotingssaldi (voor mutaties in de reserves) presenteren we als resultaat boekjaar. In ons prognosemodel worden deze resultaten automatisch in het volgende boekjaar zichtbaar in de Algemene reserve zodat het prognosemodel en de daaruitvolgende kengetallen blijven aansluiten. Het begrote verloop van de Algemene reserve is dan als volgt:

Algemene reserve (* € 1.000)	2024	2025	2026	2027
Stand per 1-1	10.849	10.849	10.903	11.050
Toevoegingen	0	54	147	0
Onttrekkingen	0	0	0	-956
Stand per 31-12	10.849	10.903	11.050	10.094

Ontwikkeling reserve Wmo/3D

Reserve Wmo/3D (* € 1000)	2024	2025	2026	2027
Stand per 1-1	2.188	2.111	2.034	1.957
Toevoegingen	56	56	56	56
Onttrekkingen	133	133	133	133
Stand per 31-12	2.111	2.034	1.957	1.880

In de stand van 31 december zit een risico-deel die voor 2024 is bepaald op € 1.000.000 welke meetelt bij het bepalen van het weerstandsvermogen van de gemeente.

Weerstandsvermogen

Na actualisatie van de risico's is de ratio van het weerstandsvermogen in 2024 3,51. Dit is een daling t.o.v. de jaarrekening 2022 (4,47). De uitkomst van deze ratio valt onder de categorie uitstekend. Omdat er geen voorspelling te maken is van nieuwe risico's in toekomstige jaren en het verloop van het eigen vermogen ook moeilijk te voorspellen is, wordt alleen het weerstandsvermogen van 2024 bepaald.

Schuldpositie

Voor geplande investeringen moet er geld geleend worden. De prognose voor de ontwikkeling van de netto schuldpositie is als volgt:

(Bedragen x € 1.000.000) per 31 december	2023	2024	2025	2026	2027
Netto Schuldpositie	61,0	80,3	91,5	110,2	113,8

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente. We hanteren in deze begroting voor de schuldpositie de definitie van netto schuld volgens het BBV (t.b.v. de netto schuldquote). De netto schuldquote stijgt in 2024 van 113% naar 167% in 2027.

Kengetal	2023	2024	2025	2026	2027
1b. Netto schuldquote gecorr. voor alle verstrekte leningen	84,8%	113,2%	129,2%	161,0%	166,5%

3 Leeswijzer

In de programmabegroting staat wat het gemeentebestuur de komende jaren wil gaan doen en wat dat kost. Het is ons huishoudboekje waarin de gemeentelijke uitgaven (lasten) en inkomsten (baten) bij elkaar gebracht worden. In deze leeswijzer staat hoe de begroting is opgebouwd en hoe deze het best te lezen is. Deze programmabegroting is opgesteld als digitaal document en niet meer als boekwerk.

Hoe zit de begroting in elkaar?

De begroting bestaat uit twee delen: de beleidsbegroting met daarin de plannen voor de komende jaren, en de financiële begroting die een samenvatting is van het deel 'Wat mag het kosten'.

Beleidsbegroting

De beleidsbegroting bestaat uit het *programmaplan* en de *paragrafen*.

Programmaplan

In het programmaplan staan zeven programma's waarin we al onze doelen en aandachtspunten op een bepaald beleidsterrein benoemen. Het coalitieakkoord "Zorgen voor Oegstgeest" 2022 -2026 heeft de inhoud hiervan voor een groot deel bepaald.

Per programma geven we aan:

- I. De omschrijving van het programma.
- II. Wat we willen bereiken: programmadoelen per beleidsthema.
- III. Op welke wijze bereiken we dit: Per beleidsthema zijn de speerpunten voor 2024 opgenomen.
- IV. Wat het mag kosten: financiën (weergegeven per beleidsthema en in totaal per programma). De grootste budgettaire verschillen tussen de begroting van 2023 en 2024 worden hier ook toegelicht.

In een aparte bijlage staan de *beleidsindicatoren*. Er zijn steeds twee regels opgenomen. In de bovenste regel staat de indicator met de gegevens zoals die in de begroting van vorig jaar stonden. In de onderste regel staan de gegevens van dit jaar.

Paragrafen

De paragrafen gaan in op specifieke onderwerpen die niet programmagebonden zijn. De eerste 7 paragrafen zijn verplicht voorgeschreven. De paragrafen 8 t/m 11 zijn facultatief waarin programmaoverstijgende of specifieke informatie wordt gegeven. In de paragrafen staat de 'Hoe-vraag' centraal:

- Hoe gaan we om met belastingen? ([paragraaf 1](#))
- Hoe worden risico's beheerst en welk effect heeft dat op het weerstandsvermogen? ([paragraaf 2](#))
- Hoe onderhouden we onze bezittingen en de openbare ruimte? ([paragraaf 3](#))
- Hoe lopen de geldstromen en onze vermogenspositie? ([paragraaf 4](#))
- Hoe hebben we de bedrijfsvoering geregeld? ([paragraaf 5](#))
- Met wie vormen we verbonden partijen en hoe zijn de afspraken geregeld? ([paragraaf 6](#))
- Hoe is ons grondbeleid geregeld? ([paragraaf 7](#))
- Hoe werken we aan duurzaamheid in onze gemeente? (paragraaf 8)
- Welke collegeonderzoeken voeren we uit? (paragraaf 9)
- Hoe regelen we de invoering van de Wet open overheid? (paragraaf 10)
- Hoe regelen we de opvang van Oekraïners en zorgen we voor duurzame opvang? (paragraaf 11)

Financiële begroting

In de financiële begroting staan diverse (verplichte) financiële overzichten, waaronder de realisatie van baten en lasten van vorig jaar en de raming van het huidige jaar en de komende jaren.

Ook staat in de begroting welke lasten en baten incidenteel zijn, zodat te zien is of de begroting zonder deze mutaties ook structureel sluitend is. Vervolgens volgt een uiteenzetting van de financiële positie en een prognose voor het verloop van de balans. Op de actiefzijde van de balans staan bezittingen, die zijn opgedeeld in de vaste activa en vlottende activa waaronder de grondexploitatie. Dat laatste is de voorraad onderhanden werk bij de meerjarige bouwprojecten. Op de passiefzijde van de balans staat ons vermogen in de vorm van reserves, de voorzieningen, de langlopende geldleningen en de overige schulden. Na het meerjaren investeringsplan volgt dan een overzicht met alle reserves en voorzieningen van de gemeente en het verwachte verloop daarvan.

4 Beleidsbegroting

4.1 Programmaplan

4.1.1 Programma 1 Natuur en landschap

Beleidsthema	Portefeuillehouder	Team
Groen en water	E. Bus / T.I.M. van Tongeren	Beheer en onderhoud
Ruimtelijke structuur	E. Bus	Ruimte
Reiniging	E. Bus	Beheer en onderhoud

I Programmaomschrijving:

Dit programma gaat over de fysieke leefomgeving van Oegstgeest. We willen het groene karakter en de prettige leefomgeving beschermen, beheren en versterken. De komende jaren werken we op veel plekken en terreinen om Oegstgeest op orde te krijgen voor de toekomst. Denk aan projecten die voortkomen uit grote maatschappelijke opgaven en die een groot effect kunnen hebben op de leefomgeving zoals de energietransitie, circulaire economie, klimaatadaptatie en mobiliteit. Deze opgaven zijn niet los van elkaar te zien. Ze vallen vaak samen in de schaarse ruimte in Oegstgeest. Dit vraagt om integrale visievorming, planvorming en uitvoering van de ruimtelijke (maatschappelijke) opgaven, werkzaamheden en initiatieven van derden. Want dit kan de gemeente Oegstgeest niet alleen. We werken veel samen met het Hoogheemraadschap van Rijnland, Holland Rijnland en andere partners. Ook hebben we hiervoor de hulp nodig van onze inwoners. Hun kennis, visie en inzet is onontbeerlijk om van Oegstgeest een toekomstbestendige gemeente maken waarin de kwaliteit van de leefomgeving voorop staat. We gaan dus veelvuldig met inwoners in gesprek en betrekken hen bij onze besluitvorming en uitvoering.

II Doelen en op welke wijze deze gerealiseerd worden

Beleidsthema Groen en Water

Binnen dit beleidsthema werken we aan zorgvuldig onderhoud en beheer van groen en het water conform onze beeldkwaliteitseisen. Onze focus ligt op versterken van de biodiversiteit, realiseren van wateropvangcapaciteit, behoud van bestaand groen en vergroenen van de openbare ruimte (schoolpleinen, straten en pleinen). Gebieden waar de klimaatstresstest risico's aangeeft op hittestress, wateroverlast en droogte krijgen hierbij voorrang. Ook willen we inspelen op buurtinitiatieven die duurzaamheid en biodiversiteit bevorderen.

Op welke wijze bereiken we dit?

1. We gaan actief met inwoners in gesprek over buurtinitiatieven gericht op groen en biodiversiteit.
2. Bij renovaties van groenvakken en nieuwe aanleg houden we vast aan (natuurlijke) beplantingsvormen die variëren in kleur, bloeitijd, vrucht, hoogte en openheid.
3. De watercapaciteit breiden we uit door harde beschoeide oevers om te vormen naar natuurvriendelijke oevers.
4. We informeren inwoners actief over de gevolgen van klimaatverandering en over maatregelen die zij zelf kunnen nemen zoals vergroening van tuinen en/of daken en waterberging op eigen terrein.
5. We willen de biodiversiteit verhogen door op nog meer locaties het maaibeeld aan te passen van 30 naar 2 maaibeurten per jaar.

Beleidsthema Groen en water (bedragen x € 1.000)	Lasten 2024	Baten 2024	Saldo 2024	Begroting 2023
Groen	2.670	0	2.670	2.222
Water	410	0	410	336
Totaal	3.080	0	3.080	2.557

Beleids thema Ruimtelijke structuur

Effectief en zorgvuldig gebruik van onze schaarse ruimte, uitgaande van het kwalitatief hoogwaardige groene dorpse karakter en de te beschermen waarden. Dat is onze doelstelling en die gaan we de komende jaren verstevigen. De omgevingsvisie is een langetermijnvisie voor de fysieke leefomgeving. Hierin leggen we onze ambities vast voor de kwaliteit van de leefomgeving en de identiteit van Oegstgeest voor nu en in de toekomst. Door middel van participatie zoeken we naar optimale combinatiemogelijkheden, want de komende jaren moet er veel veranderen aan de inrichting van de leefomgeving om de grote maatschappelijke opgaven het hoofd te bieden. Onze inwoners weten als geen ander wat de (on)mogelijkheden zijn in hun directe omgeving. Die kennis willen we benutten.

Op welke wijze bereiken we dit?

1. Per 1 januari 2024 worden in verband met de invoering van de Omgevingswet de huidige bestemmingplannen overgezet naar het omgevingsplan. In de komende jaren worden de bestemmingsplannen en de uitgangspunten omgevingsvisie fasegewijs vertaald naar een nieuw omgevingsplan voor de gehele gemeente Oegstgeest.
2. We behouden en versterken groen zoals is vastgelegd in het beleidsplan Groen en Water 2022-2031.
3. We zetten in 2024 en 2025 actief in op het beschermen en versterken van de cultuur-historische waarden, onder andere door het uitwerken van de cultuurhistorische waarde kaart voor Oegstgeest. Het te beschermen erfgoed wordt opgenomen in het nieuwe omgevingsplan. Vanaf 2026 wordt er geen ambtelijke capaciteit meer besteed aan het erfgoedbeleid.
4. Daar waar we een grondpositie hebben en/of een afwijking van het bestemmingsplan nodig is, stellen we voorwaarden aan een ontwikkeling. We behouden of versterken hiermee de kernwaarden van Oegstgeest. We stellen ook voorwaarden door vast te houden aan de percentages in de Woonvisie voor het realiseren van woningen voor doelgroepen. De komende jaren gaan we vooral inzetten op sociale woningen en middeldure woningen. Meer hierover staat in de paragraaf Wonen.
5. We sluiten aan bij het Convenant Klimaatadaptief bouwen van de provincie Zuid-Holland; de Leidraad Klimaatadaptief bouwen gebruiken we standaard bij aanbestedingen of bij de beoordeling van bouwvergunningen.

Beleids thema Ruimtelijke structuur (bedragen x € 1.000)

	Lasten 2024	Baten 2024	Saldo 2024	Begroting 2023
Ruimtelijk beleid	693	0	693	1.003
Milieubeleid	685	0	685	593
Totaal	1.378	0	1.378	1.595

Beleids thema Reiniging

Binnen Oegstgeest werken we aan een schone openbare ruimte. We hebben als gemeente de verplichting zorg te dragen voor afvalinzameling en -verwijdering voor huishoudens. Door afvalscheiding en verminderen van (rest)afval leveren we een bijdrage aan Europees grondstoffenbeleid waarmee een circulaire economie wordt nagestreefd.

In het Landelijk Afvalbeheerplan (LAP) wordt vastgelegd hoe we in Nederland met huishoudelijk- en bedrijfsafval omgaan. De hoeveelheid restafval per inwoner moet in 2025 beperkt worden tot maximaal 30 kg per jaar. Om gemeenten te helpen bij het nastreven van deze doelen is het uitvoeringsprogramma "VANG - huishoudelijk afval" opgezet. De komende jaren legt het VANG-programma de focus op beter scheiden van restafval en het verbeteren van de kwaliteit van deelstromen. Het terugdringen van het restafval heeft hoge prioriteit.

Dit is niet een taak van de gemeente alleen. We werken hieraan samen met de Leidse regio. Dit krijgt vorm in een nog vast te stellen Centrumregeling. Maar ook bewoners hebben een verantwoordelijkheid. We informeren, inspireren en motiveren hen om minder afval te genereren en meer te scheiden. Hiervoor zetten we het Doemee platform, de Gagoed pagina, de website en andere (social) media kanalen in.

Het is belangrijk om de kosten voor afval en reiniging beheersbaar en daarmee voor de bewoners betaalbaar te houden. Met het nog vast te stellen VANG-beleid wordt ingezet op het behalen van de circulariteitsdoelstellingen en beheersing van de afvalkosten.

Op welke wijze bereiken we dit?

1. We gaan in gesprek met de inwoners over gedragsverandering en bewustwording hoe om te gaan met afval.
2. We informeren onze inwoners actief over afval, afvalinzameling en afvalvermindering.
3. We gaan het scheiden van de diverse afvalstromen optimaliseren. Een onderdeel hiervan is het verbeteren van de inzameling van GFT.

Beleids thema Reiniging (bedragen x € 1.000)

	Lasten 2024	Baten 2024	Saldo 2024	Begroting 2023
Reiniging	3.465	-4.607	-1.142	-700
Totaal	3.465	-4.607	-1.142	-700

III Verbonden partijen

Bijdrage aan programmadoelstellingen

Omgevingsdienst West Holland

De Omgevingsdienst West-Holland levert een bijdrage aan de beschreven doelen door advisering bij ruimtelijke projecten en ontwikkelingen op het gebied van milieu, bodem en flora en fauna. Daarbij denken ze mee aan hoe de schaarse ruimte effectief en zorgvuldig benut kan worden.

Gemeente Leiden

Inzamelen diverse huishoudelijke afvalstromen.

IV Wat gaat het kosten?

1 NATUUR EN LANDSCHAP (bedragen x € 1.000)		Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Meerjarenraming		
					2025	2026	2027
Beleids thema Groen en water	Lasten	2.750	2.557	3.080	3.196	2.973	2.969
	Baten	0	0	0	0	0	0
Saldo		2.750	2.557	3.080	3.196	2.973	2.969
Beleids thema Ruimtelijke structuur	Lasten	1.356	1.595	1.378	1.378	1.351	1.293
	Baten	0	0	0	0	0	0
Saldo		1.356	1.595	1.378	1.378	1.351	1.293
Beleids thema Reiniging	Lasten	3.187	3.199	3.465	3.650	3.644	3.638
	Baten	-4.295	-3.899	-4.607	-4.607	-4.607	-4.607
Saldo		-1.108	-700	-1.142	-957	-964	-969
Programma	Lasten	7.293	7.352	7.923	8.224	7.968	7.901
	Baten	-4.295	-3.899	-4.607	-4.607	-4.607	-4.607
Saldo van baten en lasten		2.998	3.453	3.316	3.616	3.361	3.293
Reserves	Toevoeging	321	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-464	-305	-236	-306	-66	-37
Mutaties reserves		-143	-305	-236	-306	-66	-37
Resultaat		2.855	3.148	3.079	3.310	3.294	3.257

Toelichting financiële afwijkingen

Beleids thema Groen en Water

De raming van de lasten op dit beleidsthema stijgt in 2024 met € 523.000 (N) ten opzichte van 2023.

Dit heeft meerdere oorzaken waaronder de verhoging van onderhoudskosten groen ad € 185.000 (N) i.v.m. het uitbesteden van het werk dat eerder door de sociale werkvoorziening werd gedaan en de verhoging van de onderhoudskosten ad € 75.000 (N) t.b.v. de bestrijding van invasieve soorten. Voor het vergroeningsproject Duinzichtstraat wordt in 2024 € 170.000 (N) ingezet en dit wordt gefinancierd uit de reserve groenvoorziening. Daarnaast is sprake van een hogere doorbelasting van salarissen ad € 184.000 (N) als gevolg van een gewijzigde CAO en capaciteitsinzet.

Daarentegen was er in 2023 een incidenteel budget opgenomen voor de groenvoorziening Spaargarenstraat ad € 123.000 (V) die niet meer geraamd is voor 2024.

Ruimtelijke structuur

De raming van de lasten op dit beleidsthema daalt in 2024 met € 217.000 (V) ten opzichte van 2023.

Dit wordt verklaard door een lager implementatiebudget Omgevingswet in 2024 voor onder andere inhuur, uitbestede werkzaamheden en advieskosten ad € 483.000 (V). Daar tegenover zijn er hogere lasten in 2024 geraamd door de indexatie van de bijdrage ODWH ad € 83.000 (N) en is er sprake van een hogere doorbelasting van salarissen als gevolg van CAO en een verschuiving in de capaciteit ad € 197.000 (N).

Reiniging

De raming van de lasten op dit beleidsthema stijgt in 2024 met € 266.000 (N) ten opzichte van 2023.

Dit wordt veroorzaakt door de stijgingen van de kosten van inzameling van afval € 120.000 (N) en de stijgingen van de kosten van verwerking € 165.000 (N).

De raming van de baten op dit beleidsthema stijgt in 2024 met € 708.000 (V) ten opzichte van 2023.

Dit wordt veroorzaakt doordat de verwachting is dat een hogere opbrengst afvalstoffenheffing gerealiseerd gaat worden ad € 349.000 (V) en de éénmalige vrijval uit de Voorziening afvalstoffenheffing derden van € 336.000 (V). Dit laatste bedrag is een terugbetaling aan de inwoners van het overschot afvalstoffenheffing uit de jaarrekening 2022. Het positieve saldo van € 1.142.000 op het beleidsproduct ontstaat doordat in de berekening van onze tarieven ook de kosten van BTW, overhead en kwijtschelding worden meegenomen in de kostendekkendheid (zie voor de berekening paragraaf Lokale heffingen 3.3).

Verrekening met de reserves

Verrekening reserves programma 1 (bedragen x € 1.000)		Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Reserve Onderhoud Klinkenbergerplas	Toevoeging	0	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-66	-66	-66	-66	-66	-37
Saldo		-66	-66	-66	-66	-66	-37
Reserve Omgevingswet	Toevoeging	239	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-398	-239	0	0	0	0
Saldo		-159	-239	0	0	0	0
Reserve Groenvoorziening	Toevoeging	82	0	0	0	0	0
	Onttrekking	0	0	-170	-240	0	0
Saldo		82	0	-170	-240	0	0
Verrekening reserves programma 1		-143	-305	-236	-306	-66	-37

De financiële mutaties op de reserves lichten we toe in [paragraaf 5.2.3 Reserves](#).

4.1.2 Programma 2 Verkeer en infrastructuur

Beleidsthema	Portefeuillehouder	Team
Mobiliteit	C. Oudendijk	Ruimte / Beheer en onderhoud
Riolering	E. Bus	Beheer en onderhoud

I Programmaomschrijving:

Dit programma gaat over de thema's verkeer, mobiliteit en riolering. Voor een prettige leefomgeving zijn goede bereikbaarheid, verkeersveiligheid en leefbaarheid belangrijk. Deze drie thema's zijn nauw met elkaar verbonden.

Voorbereiding op klimaatverandering is noodzakelijk. Tegelijkertijd zijn hogere kwaliteitseisen en achterstallig onderhoud een uitdaging voor een klimaatbestendige afvalwaterketen. Een duurzame en milieuverantwoordelijke wijze van het beheer van de openbare ruimte en water zijn in onze leefomgeving van groot belang. Hier zien we samenhang met maatregelen die we benoemen in programma 1.

II Doelen en op welke wijze deze gerealiseerd worden

Beleidsthema Mobiliteit

We werken aan verbetering van de bereikbaarheid door het aantal niet-noodzakelijke autobewegingen te beperken en alternatieven voor de auto aantrekkelijker te maken. Verkeersveiligheid pakken we aan door de maximumsnelheid te verlagen en knelpunten op te lossen. De leefbaarheid van het dorp verbeteren we door de (geluids)overlast te verminderen.

Het doel is om de openbare ruimte in Oegstgeest op een zo duurzaam en efficiënt mogelijke manier te beheren, zonder dat de veiligheid of beschikbaarheid hiervan in het geding komt. Dat vraagt om proactief handelen in plaats van reactief handelen. Denk hierbij aan het vaker uitvoeren van inspecties van de openbare ruimte waar de theoretische levensduur in zicht komt en het tijdig uitvoeren van regulier onderhoud om kapitaalvernietiging op lange termijn te voorkomen.

Verder gaan we de planning van onderhoudswerkzaamheden over de lange termijn opstellen. Deze planning wordt een onderdeel van de beheerplannen en het MJOP.

Op welke wijze bereiken we dit?

1. We actualiseren het uitvoeringsprogramma van het mobiliteitsplan.
2. Bij herinrichtingen en woningbouwlocaties zetten we meer in op actieve mobiliteit (voetganger en fietser). Het mobiliteitsplan vormt hiervoor de basis.
3. We onderzoeken de mogelijkheid om op de gemeentelijke wegen de snelheid te verlagen naar 30 km/h.
4. We gaan in gesprek met Provincie, Rijkswaterstaat en omliggende gemeenten om een maximumsnelheid van 80 km/h op de A44 bespreekbaar te maken. Bij de regionale investeringsagenda vragen wij aandacht voor verdiept aanleggen van de A44.
5. We voeren de wettelijke inspecties uit. Hiermee maken we onze planning voor het uitvoeren van de noodzakelijke werkzaamheden.

Beleidsthema Mobiliteit (bedragen x € 1.000)	Lasten 2024	Baten 2024	Saldo 2024	Begroting 2023
Verkeer	568	-115	453	322
Wegen, straten en pleinen	4.010	-16	3.995	3.941
Totaal	4.578	-130	4.448	4.264

Beleidsthema Riolering

We zorgen voor een klimaatbestendige (afval)waterketen in overleg met onze samenwerkingspartners en zorgen voor voldoende waterberging bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen en groenvoorzieningen. De uitkomsten van de klimaatstresstest dienen hiervoor als leidraad.

We zorgen dat voor alle inwoners en bedrijven het huishoudelijk- en bedrijfsafvalwater op een verantwoorde wijze wordt afgevoerd naar de zuivering. Een goed en efficiënt rioleringsstelsel is daarin van groot belang. Dit stelsel moet er ook voor zorgen dat we zorgvuldig omgaan met regenwater. Dit is nodig omdat we vanwege de toenemende verdroging meer water in de grond willen laten lopen in plaats van het direct af te voeren naar het oppervlaktewater. Tegelijkertijd moet het riool meer extreme hoeveelheden water kunnen afvoeren omdat we vaker heftige wolkbreuken krijgen. Door slimme inrichting van de openbare ruimte willen we bereiken dat water op straat kortdurend vastgehouden kan worden. Met de diverse maatregelen willen we wateroverlast voorkomen in woningen, bedrijfspanden en bij belangrijke verkeersontsluitingen.

Op welke wijze bereiken we dit?

1. Het nieuwe regionaal opgestelde Integraal Waterketenplan (IWKP) is vanaf 2024 operationeel. De uitgangspunten van het IWKP zijn regionaal bepaald, de uitvoering is lokaal maatwerk.
2. We richten herinrichtingsgebieden minder traditioneel in. Het rioolstelsel is ontworpen op extreme buien, en we scheiden vuil water van hemelwater. Gelijktijdig wordt regenwater meer geïnfiltreerd door toepassing van waterdoorlatende bestrating in parkeervakken.
3. We implementeren de hemel- en grondwaterverordening in nieuwbouwplannen en gaan bij bestaande bouw actief met onze inwoners in gesprek zodat zij ook maatregelen kunnen nemen.

Beleidsthema Riolering (bedragen x € 1.000)	Lasten 2024	Baten 2024	Saldo 2024	Begroting 2023
Riolering	2.060	-2.736	-676	-657
Totaal	2.060	-2.736	-676	-657

III Verbonden partijen

Bijdrage aan programmadoelstellingen

Omgevingsdienst West-Holland (ODWH)

De ODWH neemt deel namens de gemeente Oegstgeest aan de Bestuurlijke Regiegroep Schiphol (BRS). De BRS is het samenwerkingsverband van 56 gemeenten en 4 provincies in de Schipholregio. Het doel van de BRS is om de belangen van de regio te behartigen als het gaat om de ontwikkeling van de luchtvaart en luchthaven in relatie tot de omgeving. Daarnaast zet de dienst zich in om de kennis van de lokale luchtkwaliteit te vergroten naast de kennis van geluid door luchtverkeer. Dit door bijvoorbeeld (luchtkwaliteits)beleid te ontwikkelen dat toeziet op de gevolgen en/of het effect van andere bronnen die effect hebben op onze luchtkwaliteit.

IV Wat gaat het kosten?

Meerjarenoverzicht

2 VERKEER EN INFRASTRUCTUUR (bedragen x € 1.000)		Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Meerjarenraming		
					2025	2026	2027
Beleidsthema Mobiliteit	Lasten	3.764	4.369	4.578	4.830	5.033	5.260
	Baten	-77	-106	-130	-130	-130	-130
Saldo		3.687	4.264	4.448	4.700	4.903	5.130
Beleidsthema Riolering	Lasten	1.670	1.934	2.060	2.009	2.052	2.057
	Baten	-2.563	-2.592	-2.736	-2.614	-2.985	-2.985
Saldo		-894	-657	-676	-605	-934	-928
Programma	Lasten	5.433	6.304	6.638	6.839	7.085	7.318
	Baten	-2.640	-2.697	-2.866	-2.745	-3.116	-3.116
Saldo van baten en lasten		2.794	3.606	3.772	4.094	3.969	4.202
Reserves	Toevoeging	250	2.151	1.813	1.163	63	63
	Onttrekking	-540	-576	-919	-911	0	0
Mutaties reserves		-290	1.575	894	252	63	63
Resultaat		2.504	5.181	4.666	4.346	4.032	4.265

Toelichting financiële afwijkingen

Mobiliteit

De raming van de lasten op dit beleidsthema stijgt in 2024 met € 209.000 (N) ten opzichte van 2023.

Dit wordt verklaard door een hogere doorbelasting van salarislasten als gevolg van een hogere CAO en de tijdelijke aanstelling van personeel voor het aanleggen van glasvezel € 348.000 (N), de stijging van de geraamde kapitaallasten door o.a. de Geversstraat en Heukelsbrug ad € 286.000 (N) en hoger geraamde kosten voor onkruidbestrijding van € 50.000 (N).

Daartegenover zijn er in 2023 lasten geraamd die in 2024 naar beneden zijn bijgesteld of zijn komen te vervallen. De in het verleden verwachte prijsstijging van elektriciteit kon voor een deel worden teruggedraaid ad € 218.000 (V). Tot slot nemen de geraamde lasten met € 270.000 (V) af door een incidenteel budget reconstructie Spaargarenstraat in 2023 wat vanaf 2024 niet meer beschikbaar is.

Riolering

De raming van de lasten op dit beleidsthema stijgt in 2024 met € 126.000 (N) ten opzichte van 2023.

Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door een hogere doorbelasting van salarislasten van € 124.000 (N) en een eenmalig extra budget voor planvorming onderhoud riolering € 52.000 (N). Verder is er sprake van een daling van de energielasten in 2024 ad € 78.000 (V).

De raming van de baten op dit beleidsthema stijgt in 2024 met € 144.000 (V) ten opzichte van 2023.

Dit wordt voornamelijk gerealiseerd door een hogere geraamde rioolheffing € 140.000 (V).

Het positieve saldo van € 676.000 op het beleidsproduct ontstaat doordat in de berekening van onze tarieven ook de kosten van BTW, overhead en kwijtschelding worden meegenomen in de kostendekkendheid (zie voor de berekening paragraaf Lokale heffingen 3.2).

Verrekening met de reserves

Verrekening reserves programma 2 (bedragen x € 1.000)		Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Bestemmingsreserve Riolering	Toevoeging	250	250	250	0	0	0
	Onttrekking	0	-36	-379	-371	0	0
Saldo		250	214	-129	-371	0	0
Bestemmingsres. Groot onderhoud wegen	Toevoeging	0	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-540	-540	-540	-540	0	0
Saldo		-540	-540	-540	-540	0	0
Bestemmingsreserve t.b.v. MJOP projecten	Toevoeging	0	1.901	1.563	1.163	63	63
	Onttrekking	0	0	0	0	0	0
Saldo		0	1.901	1.563	1.163	63	63
Verrekening reserves programma 2		-290	1.575	894	252	63	63

Een toelichting op de financiële mutaties op de reserves staat in [paragraaf 5.2.3 Reserves](#).

4.1.3 Programma 3 Wonen en Economie

Beleidsthema	Portefeuillehouder	Team
Wonen	E. Bus	Ruimte
Economie	E. Bus	Beheer en onderhoud / Ruimte

I Programmaomschrijving

Dit programma gaat over de beleidsthema's wonen, economie en het gemeentelijk vastgoed. Nieuwe ontwikkelingen vragen om ruimte om woningen te bouwen en economische en maatschappelijke activiteiten te ontplooiën. Als gemeente willen we hier actief invloed op uitoefenen om onze inwoners, bedrijven en organisaties zo goed en evenwichtig mogelijk te bedienen. Zo bieden we de inwoners, bedrijven en organisaties van Oegstgeest een aantrekkelijk woon-, vestigings- en ondernemersklimaat.

II Doelen en op welke wijze deze gerealiseerd worden

Beleids thema Wonen

Oegstgeest is een fijne woongemeente. Dit willen we behouden en tegelijkertijd bereikbaar maken voor specifieke doelgroepen: starters die zoeken naar middeldure huur en goedkope koop, ouderen die anders willen wonen en hun eengezinswoning achterlaten, minima die in Oegstgeest zeer beperkte opties hebben. Speciale aandacht hebben we voor mensen die zodanig beperkt zijn dat ze behoefte hebben aan een zorgwoning en ouderen die behoefte hebben aan collectieve woonvormen. We werken samen met woningbouwcorporaties, projectontwikkelaars, maatschappelijke initiatieven en onze inwoners om deze doelen daadwerkelijk te realiseren.

Op welke wijze bereiken we dit?

1. We gaan voor de nieuwe woningbouwprojecten uit van de nieuwe percentages voor betaalbaar wonen in overeenstemming met de regionale woonagenda.
2. Relevante verordeningen worden aangescherpt om onze lokale doelen te ondersteunen.
 - De huisvestingsverordening van Oegstgeest wordt aangepast, zodat deze goed aansluit op de nieuwe regionale huisvestingsverordening.
 - De doelgroepenverordening wordt aangepast, zodat deze goed aansluit op de nieuwe regionale woonagenda én de aangepaste woonvisie van Oegstgeest. We verkennen of voor de instandhouding van koop tot de NHG grens voor de doelgroep (10 jaar) specifiek instrumentarium verplicht moet worden gesteld (zelfbewoningsplicht, anti-speculatiebeding, koopgarant etc.).
3. We gaan in gesprek met ontwikkelaars over de bouw van extra betaalbare woningen. Het college heeft een regierol en wordt daarbij ondersteund door het ambtelijk apparaat. We bieden actief aan de reserve sociale woningbouw of de reserve middeldure woningbouw in te zetten. Het uitgangspunt is dat sociale huurwoningen in bezit komen van een woningcorporatie. Ook bespreken we of de locatie zich leent voor collectieve woonvormen. Met de initiatiefnemer wordt besproken dat de mate waarin het woningbouwproject bijdraagt aan deze extra woondoelen van invloed is op het politieke draagvlak..
4. Voor de in de woonvisie genoemde aantallen woningen voor mensen met een zware zorgindicatie (Wet langdurige zorg), zoeken we woningbouwlocaties in de directe nabijheid van de zorglocaties van Marente. In het coalitieakkoord worden La France en de KPN Centrale genoemd als geschikte locaties voor zorgwoningen. We gaan hierover met de grondeigenaar/initiatiefnemer in gesprek.
5. We zetten met prioriteit ambtelijke capaciteit in voor de mogelijke woningbouwlocaties die op korte termijn ontwikkeld kunnen worden, in samenspraak met onze inwoners. In het coalitieakkoord staan La France, Almondehoeve, de voormalige Kamsteeg locatie en de KPN Centrale. Bovendien geven we prioriteit aan de locatie 'Buitenlust' van MeerWonen, waar extra sociale huurwoningen zijn voorzien. Verder is in het coalitieakkoord als mogelijke woningbouwlocatie 'VSO Leo Kannerschool' (Hazeboslaan) genoemd. Deze komt op iets langere termijn beschikbaar. De grondpositie van de gemeente biedt kansen voor extra betaalbare woningbouw en voor collectieve woonvormen. We gaan aan de slag met de planvorming.

Beleids thema Wonen (bedragen x € 1.000)	Lasten 2024	Baten 2024	Saldo 2024	Begroting 2023
Wonen	241	0	241	207
Volkshuisvesting	15	0	15	14
Bouw en woningtoezicht	859	-1.405	-546	-586
Vastgoedregistratie	0	0	0	0
Apv	335	-5	330	314
Grondexploitatie	348	-205	144	297
Projecten overig	194	0	194	217
Monumentenzorg	77	-8	69	39
Totaal	2.070	-1.623	447	502

Beleids thema Economie

We versterken de economie door samen met ondernemers en de regio een goed economisch klimaat te creëren en winkelgebieden aantrekkelijk te maken. We benaderen dit thema met een integrale blik door bijvoorbeeld ook duurzaamheidsaspecten te betrekken en een duidelijke en sterkere link tussen gemeente, ondernemers en inwoners te realiseren.

Op welke wijze bereiken we dit?

1. We zetten ons in om voor de winkelgebieden het verblijfsklimaat te verbeteren en de leegstand tegen te gaan.
2. Samen met onze partners pakken we een actieve rol in het versterken van het Bio Science park. Hierbij richten we ons op de bijdrage die dit kan leveren aan de doelstellingen van Oegstgeest. De bijdrage aan stichting Leiden Bio science park stopt vanaf 2026.
3. Op het gebied van regionale samenwerking richten we ons op Economie071 en Holland Rijnland. De bijdrage aan Economie071 stopt per 2027.
4. De subsidiëring van Dorpsmarketing stopt per 2026. Er zal in overleg met ondernemers en andere partijen moeten worden gekeken hoe Dorpsmarketing Oegstgeest voortgezet kan worden.
5. Vastgoed dat in beheer is van de gemeente, maar geen ambtelijk doel heeft, wordt conform de wettelijke eisen sober en doelmatig onderhouden.

Beleids thema Economie (bedragen x € 1.000)	Lasten 2024	Baten 2024	Saldo 2024	Begroting 2023
Economische ontwikkeling	401	-47	354	375
Markt	40	-14	26	60
Grondbeleid en transacties	73	-25	48	42
Beheer gemeentelijk vastgoed	246	-68	178	288
Totaal	761	-154	607	766

III Verbonden partijen

VOF Oegstgeest aan de Rijn
Stichting Leiden Bio Science Park

Bijdrage aan programmadoelstellingen

We gaan een aantrekkelijk en kwalitatief hoogwaardig woon- en werkklimaat realiseren. Samen met de andere partners in de triple helix moderniseren we het Bio Science Park tot een innovatiedistrict.

IV Wat gaat het kosten?

Meerjarenoverzicht

3 WONEN EN ECONOMIE (bedragen x € 1.000)		Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Meerjarenraming		
					2025	2026	2027
Beleidsstema Wonen	Lasten	4.018	9.525	2.070	2.066	1.989	1.989
	Baten	-2.020	-9.023	-1.623	-1.623	-1.612	-1.612
Saldo		1.998	502	447	443	377	376
Beleidsstema Economie	Lasten	753	913	761	709	548	519
	Baten	-251	-146	-154	-154	-154	-154
Saldo		502	766	607	555	394	365
Programma	Lasten	4.771	10.438	2.831	2.775	2.538	2.507
	Baten	-2.271	-9.169	-1.777	-1.777	-1.766	-1.766
Saldo van baten en lasten		2.500	1.269	1.054	998	771	741
Reserves	Toevoeging	623	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-634	0	0	0	0	0
Mutaties reserves		-11	0	0	0	0	0
Resultaat		2.489	1.269	1.054	998	771	741

Toelichting financiële afwijkingen

Wonen

De raming van de lasten op dit beleidsthema daalt in 2024 met € 7.455.000 (V) ten opzichte van 2023.

Dit verschil is met name toe te schrijven aan een lagere raming van de lasten bij de grondexploitaties ad € 7.011.000 (V), een lagere raming van de lasten bij het faciliterend grondbeleid ad € 58.000 (V), lagere raming lasten bij projecten van € 79.000 (V) en door een lagere doorbelasting van salarislasten van € 298.000 (V).

De raming van de baten op dit beleidsthema daalt in 2024 met € 7.400.000 (N) ten opzichte van 2023. Ook hier is het verschil te verklaren door de daling van de raming van de baten voor de grondexploitaties ad € 7.011.000 (N). Daarnaast is er sprake van een lagere raming van de opbrengsten van de bouwleges van € 454.000 (N).

Economie

De raming van de lasten op dit beleidsthema daalt in 2024 met € 152.000 (V) ten opzichte van 2023.

Dit wordt enerzijds veroorzaakt door een lagere raming van de doorbelasting van salarislasten van € 184.000 (V) en anderzijds door een hogere raming van advieskosten ten behoeve van de versterking van de winkelcentra samen met de winkeliersverenigingen, eigenaren en bewoners ad € 30.000 (N).

Verrekening met de reserves

Verrekening reserves programma 3 (bedragen x € 1.000)		Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Reserve Sociale woningbouw	Toevoeging	69	0	0	0	0	0
	Onttrekking	0	0	0	0	0	0
Saldo		69	0	0	0	0	0
Risicoreserve Grondexploitaties	Toevoeging	254	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-634	0	0	0	0	0
Saldo		-380	0	0	0	0	0
Reserve Middeldure huur/koop tot NHG	Toevoeging	300	0	0	0	0	0
	Onttrekking	0	0	0	0	0	0
Saldo		300	0	0	0	0	0
Verrekening reserves programma 3		-11	0	0	0	0	0

De financiële mutaties op de reserves lichten we toe in [paragraaf 5.2.3 Reserves](#).

4.1.4 Programma 4 Sociale Infrastructuur

Beleidsthema	Portefeuillehouder	Team
Veiligheid	E.R. Jaensch	Bestuur en strategie
Bijstand en schulden	T.I.M. van Tongeren	Maatschappij
Participatie	T.I.M. van Tongeren	Maatschappij
Gezondheidszorg	T.I.M. van Tongeren	Maatschappij
Maatschappelijke Ondersteuning	T.I.M. van Tongeren	Maatschappij
Jeugdhulp	T.I.M. van Tongeren	Maatschappij

I Programmaomschrijving:

Dit programma gaat over het vergroten van de veiligheid en het veiligheidsgevoel van inwoners en ondernemers, zowel preventief als repressief, door het inzetten van beleid en bestuurlijke maatregelen, het geven van voorlichting en handelingsperspectief en het stimuleren van zelf- en samenredzaamheid. Daarnaast gaat het programma over de financiële zelfredzaamheid door het verstrekken van bijstandsuitkeringen en het ondersteunen bij re-integratie op de arbeidsmarkt. Maatschappelijke ondersteuning door het bieden van informatie, advies en begeleiding en zo nodig Wmo-voorzieningen en zorg voor de jeugd zijn ook onderdeel van dit programma. De zorg voor de jeugd reikt van preventieve programma's, vroegsignalering en laagdrempelige opvoedondersteuning tot gespecialiseerde jeugdhulp. Ook activiteiten gericht op de toename van vrijwilligerswerk en het tegengaan van eenzaamheid maken deel uit van dit programma. Daarnaast richt het programma zich op voorzieningen voor sport, cultuur, onderwijs, peuterspeelzalen en kinderopvang.

Deze raadsperiode willen we samen met inwoners, het onderwijs, sportverenigingen en andere partners in het dorp de 21 doelen van het beleidsplan voor het sociaal domein, 'Samen Oegstgeest', realiseren.

II Doelen en op welke wijze deze gerealiseerd worden

Een veilige en prettige woon-, werk-, en leefomgeving met een hoge maatschappelijke participatiegraad en zelfredzaamheid van inwoners, met zorg voor elkaar.

Beleidsthema Veiligheid

We willen dat Oegstgeest een veilige woon-, werk- en leefomgeving is voor haar inwoners. We informeren inwoners en ondernemers over (verschillende vormen van) criminaliteit en hoe die te voorkomen. Hierbij houden we altijd rekening met nieuwe vormen van criminaliteit, trends en kwetsbare doelgroepen. We stimuleren de zelf-/samenredzaamheid van onze inwoners. Ook zetten we beleid en bestuurlijke maatregelen waar mogelijk in om criminaliteit, onveiligheid en (woon)overlast aan te pakken én te voorkomen om als gemeenschap weerbaar(der) te zijn. Tot slot bereiden we ons adequaat voor op taken op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Op welke wijze bereiken we dit?

Beleidsthema Veiligheid

1. We informeren onze inwoners en ondernemers onder andere via een veiligheidsmarkt, een veiligheidskrant, berichtgeving via sociale media en de Oegstgeester Courant en informatiebijeenkomsten over specifieke actuele onderwerpen zoals high impact crimes.
2. We schenken extra aandacht aan voorlichting over cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit, met name voor kwetsbare doelgroepen zoals ouderen, jeugd en MKB.
3. We stimuleren inwoners (actief) deel te nemen aan buurtpreventie-initiatieven.
4. We werken aan de aanpak tegen ondermijning, onder andere door bewustwording te creëren.
5. In samenwerking met betrokken afdelingen en partners werken we aan een aanpak om (het gevoel van) verkeersoverlast te verminderen.
6. We maken met partners afspraken over de te nemen acties in (woon)overlast-/zorgcasuïstiek.
7. We werken nauw samen met betrokken (veiligheids)partners zoals politie, Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM), het Zorg- en Veiligheidshuis, woningbouwcorporaties en het RIEC (Regionaal Informatie en Expertise Centrum).
8. We nemen deel aan de regionale crisisorganisatie (Bevolkingszorg Regio Leiden). Bij grotere crises wordt er binnen de Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM) nauw samengewerkt.
9. We versterken onze inzet op de zorg- en veiligheidsketen, bijvoorbeeld door goede procesafspraken te maken met partners in de geestelijke gezondheidszorg.

Beleidsthema Veiligheid (bedragen x € 1.000)	Lasten 2024	Baten 2024	Saldo 2024	Begroting 2023
Integrale veiligheid	85	0	85	94
Openbare orde en veiligheid	120	0	120	137
Brandweer	1.697	0	1.697	1.422
Totaal	1.902	0	1.902	1.653

Beleidsthema Naar financiële zelfredzaamheid (Bijstand en schulden)

Ons doel is om inwoners met een inkomen tot 120% van de toepasselijke bijstandsnorm daadwerkelijk gebruik te laten maken van het minimale beleid. Dat is nog niet altijd het geval en dat willen we verbeteren. Daarnaast krijgen inwoners met problematische schulden schuldhulpverlening. Inwoners met een bijstandsuitkering worden toegeleid naar werk of een opleiding en ze worden aan een baan geholpen via vrijwilligerswerk. Ten slotte vinden jeugdige werklozen werk of een vervolgopleiding.

Op welke wijze bereiken we dit?

1. We werken aan het vergroten van het gebruik van de minimaregelingen. Hierin zoeken we o.a. de samenwerking met maatschappelijke partners in ons dorp.
2. We zetten in op vroegsignalering van schulden. Dit doen we onder andere door extra huisbezoeken bij inwoners met betaalachterstanden op basis van signalen van vaste lasten-partners. Daarnaast werken we samen met Schuldhulpmaatje en een budgetcoach. De aanpak van Schuldhulpmaatje richt zich erop om mensen met financiële problemen in een zo vroeg mogelijk stadium te bereiken door onder andere laagdrempelige inloopsprekken en preventieve campagnes.
3. Kansrijke bijstandsgerechtigden krijgen lichte ondersteuning van onze bijstandsconsulenten bij het vinden van werk, een opleiding of vrijwilligerswerk. Als er meer ondersteuning nodig is gaat dat via maatwerktrajecten bij DZB.

Bijstand en schulden (bedragen x € 1.000)	Lasten 2024	Baten 2024	Saldo 2024	Begroting 2023
Inkomen	7.243	-5.669	1.574	1.993
Werk	1.424	0	1.424	1.372
Totaal	8.667	-5.669	2.999	3.365

Beleidsthema Samen Meedoen (Participatie)

Oegstgeest moet een inclusieve gemeente zijn: jong, oud, of afkomstig uit een ander land, iedereen doet mee. Het stimuleren van (digitale) geletterdheid is hierbij van belang.

We willen bereiken dat inwoners zich inzetten als vrijwilliger omdat de bijdrage van vrijwilligers onmisbaar is. Ook pakken we eenzaamheid samen aan en zorgen we ervoor dat statushouders een passend inburgeringstraject krijgen. Vluchtelingen als gevolg van de oorlog in Oekraïne krijgen de benodigde opvang en maatschappelijke begeleiding. Ten slotte is cultuur een verbindende factor, zeker in een dorp als Oegstgeest met een rijke geschiedenis en prachtige historische locaties. Daarom willen we inwoners laten meedoen met kunst en cultuur.

Op welke wijze bereiken we dit?

1. We gaan verder met de actualisatie van de huidige inclusieagenda die in 2021 is vastgesteld en laten daarbij zoveel mogelijk maatschappelijke partijen en inwoners participeren.
2. Aan de hand van de resultaten van het extern onderzoek naar hoe het gesteld is met de leefsituatie van LHBTIQ+ personen in Oegstgeest, wordt bekeken welke vervolgstappen genomen gaan worden. We gaan verder met het verminderen van onnodige genderregistratie of het genderneutraal maken van registraties, het erkennen van meerdere genders en met genderneutrale formuleringen in onze registraties en communicatie.
3. We zetten het project 'Samen tegen Eenzaamheid' voort. Welzijnsorganisatie Radius heeft voor de uitvoering daarvan opdracht gekregen. Onderdeel van de opdracht is nadrukkelijk oog te hebben voor eenzaamheid onder jongeren. Dit wordt door Radius met het Oegstgeester Netwerk tegen eenzaamheid gezamenlijk opgepakt.
4. Taalachterstanden worden tegen gegaan bij jonge kinderen (Voorleesexpress, voorschoolse educatie, leesbevordering op school en ondersteuning van anderstalige kinderen in het basisonderwijs) en bij volwassenen vanuit het (Digi)Taalhuis en het Informatiepunt Digitale Overheid. De bibliotheek is hierbij een belangrijke partner.
5. We zorgen dat bij de uitvoering van de nieuwe inburgeringswet taal en participatie ((vrijwilligers)werk) hand in hand gaan.
6. Maatschappelijke begeleiding van vluchtelingen uit Oekraïne die in Oegstgeest verblijven, wordt door Vluchtelingenwerk gedaan. De gemeente zorgt ook in 2024 voor huisvesting in de twee opvanglocaties en de ondersteuning (onderwijs/zorg).
7. Samen met de deelnemers van het Platform kunst en cultuur werken we aan een lokale culturele agenda. En we ondersteunen scholen om kinderen zo vroeg mogelijk kennis te laten maken met kunst en cultuur in de breedste zin van het woord: kunst, erfgoed, muziek, natuur, milieu en techniek.

Participatie (bedragen x € 1.000)	Lasten 2024	Baten 2024	Saldo 2024	Begroting 2023
Welzijn	1.219	-18	1.202	1.303
Kunst en Cultuur	954	-23	931	966
(niet) Statushouders	414	-48	366	-18
Mantelzorg	144	0	144	139
Totaal	2.732	-89	2.643	2.390

Beleidsthema Ondersteuning in de eigen omgeving (Maatschappelijke ondersteuning)

We vinden het belangrijk dat inwoners langer verantwoord en veilig thuis kunnen wonen. Daarnaast dringen we huiselijk geweld terug en ondersteunen we kwetsbare inwoners in hun eigen omgeving. Ten slotte bieden we ondersteuning aan mantelzorgers.

Op welke wijze bereiken we dit?

1. We maken gebruik van de sterke sociale basis (de vele (vrijwilligers)initiatieven om kwetsbare inwoners te ondersteunen) in Oegstgeest. Kwetsbare inwoners kunnen een beroep doen op het sociaal team Oegstgeest en zonedig op maatwerkvoorzieningen vanuit de Wmo.
2. In 2023 is de doorcentralisatie van de maatschappelijke zorg geïmplementeerd. Vanaf 2024 zetten we in op meer zelfstandig wonen met ambulante ondersteuning voor cliënten waarbij dat mogelijk is. Samen met de aanbieders voor wonen met ondersteuning werken we aan de doorontwikkeling van het woon-zorglandschap om de uitstroom naar zelfstandig wonen (ambulantisering) te bevorderen. Hierdoor kunnen meer inwoners zo normaal mogelijk blijven wonen in de wijk en kunnen zij blijven deelnemen aan de maatschappij.

Maatschappelijke ondersteuning (bedragen x € 1.000)	Lasten 2024	Baten 2024	Saldo 2024	Begroting 2023
Voorzieningen Wmo	6.341	-278	6.063	5.393
Totaal	6.341	-278	6.063	5.393

Beleidsthema Een brede kijk op gezondheid (Gezondheidszorg)

We vinden het belangrijk de sociale samenhang en de gezondheid van de inwoners van Oegstgeest door sport en bewegen meer te ondersteunen. Daarnaast streven we ernaar dat inwoners minder alcohol en drugs gebruiken en een gezond gewicht hebben.

Op welke wijze bereiken we dit?

1. We maken samen met partners en inwoners een plan van aanpak waar alle thema's uit het Gezond en Actief Leven Akkoord in terugkomen. We gaan aan de slag met een gerichte aanpak op thema's zoals bewegen, gezonde voeding, het terugdringen van genotsmiddelengebruik en het tegengaan van eenzaamheid.
2. Samen met de sportverenigingen werken we verder aan het uitvoeren van een geactualiseerd Sportakkoord. Hierbij zijn een inclusief sportaanbod voor mensen met een beperking en aandacht voor discriminatie en de toegankelijkheid van sport voor de LHBTIQ+ gemeenschap speerpunten.

Gezondheid (bedragen x € 1.000)	Lasten 2024	Baten 2024	Saldo 2024	Begroting 2023
Volksgezondheid	1.873	0	1.873	1.759
Sport	1.791	-519	1.272	1.676
Totaal	3.664	-519	3.145	3.435

Beleidsthema Hulp bij goed opgroeien en opvoeden

We willen een sterke basis voor de jeugd. We vinden het belangrijk om samen met de scholen aan goed onderwijs te werken waarbij jeugdigen een startkwalificatie behalen. Vanwege de bezuinigingsopgave van de gemeente wordt een aantal bovenwettelijke bijdragen aan het onderwijs beperkt. Goede onderwijshuisvesting draagt bij aan de kwaliteit van het onderwijs. Ook bieden we passende jeugdhulp en voorkomen en verminderen we opgroei- en opvoedproblemen door een preventief aanbod. Hierbij houden we de onderliggende oorzaken van problematiek voor ogen. Voor jeugdhulp ligt de focus op de integrale aanpak van de wachttijden voor jeugdhulp, het realiseren van voorzieningen die aansluiten op de behoefte in de regio en het beperken van de toename van jeugdhulpkosten. Binnen deze focus sluiten we zo veel mogelijk aan op de landelijke hervormingsagenda jeugdhulp en bereiden we ons voor op de inhoudelijke en financiële consequenties van deze agenda.

Op welke wijze bereiken we dit?

1. Met de partners van het Preventieakkoord Jeugd werken we aan versterking van het brede netwerk rondom jeugd en stellen we een nieuw programma vast.
2. Met de regio (Holland Rijnland en de Leidse regio) zetten we ons in om de wachttijden voor specialistische jeugdhulp in onze regio te verkorten.
3. In de Holland Rijnlandregio gaan we aan de slag met de uitwerking van de hervormingsagenda voor onze regio en onze gemeente.
4. We presenteren een geactualiseerd Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP). Het bestuur van de Leo Kannerschool zal als bouwheer in 2024 starten met de daadwerkelijke bouw van de VSO Leo Kanner. De renovatie/nieuwbouw van de Gevers Deutz Terwee school wordt voorbereid, waarbij de gymzaal die in het oorspronkelijke plan was voorzien, wordt geschrapt.

Jeugdhulp (bedragen x € 1.000)	Lasten 2024	Baten 2024	Saldo 2024	Begroting 2023
Jeugd	1.469	0	1.469	1.475
Jeugdzorg	6.457	0	6.457	5.808

Jeugdhulp (bedragen x € 1.000)	Lasten 2024	Baten 2024	Saldo 2024	Begroting 2023
Kinderopvang en peuterspeelzalen	360	-360	0	68
Onderwijs algemeen	858	-64	794	1.089
Onderwijshuisvesting	2.291	-50	2.241	2.549
Veiligheidspreventie	171	0	171	176
Totaal	11.607	-474	11.133	11.166

Subsidieplafonds

Subsidie is een van de middelen die we inzetten om beleid te realiseren. Een deel van het budget uit het programma Sociale infrastructuur is bedoeld voor het verstrekken van subsidies. De subsidieregeling Sociaal domein 2021 vormt naast de algemene subsidieverordening de inhoudelijke basis voor subsidieverstrekking binnen het begrotingsprogramma Sociale infrastructuur. Deze begroting bepaalt de financiële basis. De gemeenteraad stelt met de vaststelling van de begroting ook de subsidieplafonds vast. In totaal is in deze begroting voor het jaar 2024 € 2.700.000 beschikbaar jaarlijkse en eenmalige subsidies in het sociaal domein. Hiervan is een deel beschikbaar voor eenmalige subsidies van maximaal 750 euro per aanvraag.

De subsidieplafonds 2024 voor de eenmalige subsidies zijn:

- Plafond maatschappelijke welzijnsinitiatieven: € 5.000.
- Plafond sportstimulering kwetsbare groepen: € 2.000.
- Plafond deskundigheidsbevordering vrijwilligers: € 2.500.

Subsidies die in het kader van specifieke uitkeringen worden verstrekt (bijvoorbeeld NPO-gelden of SPUK GALA) vallen hierbuiten.

Zodra in december 2023 alle jaarlijkse subsidies voor 2024 zijn toegekend, plaatsen we het overzicht hiervan op onze website. Een overzicht van de eenmalige subsidies die we verstrekken in de loop van 2024, publiceren we na afloop van het subsidiejaar eveneens op deze website.

III Verbonden partijen

Bijdrage aan programmadoelstellingen

GR Hecht (voorheen Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg)	Hecht voert de wettelijke taken uit voor de publieke- en jeugdgezondheidszorg en bevordert en monitort de algemene volksgezondheid inclusief het bestrijden van infectieziekten. Ook het Zorg en Veiligheidshuis (ZVH) maakt deel uit van Hecht. Hier worden taken op het gebied van Veilig Thuis, het Jeugd Preventieteam en het Crisisinterventieteam uitgevoerd.
Serviceorganisatie Zorg Holland Rijnland (SOZ)	De Serviceorganisatie Zorg Holland Rijnland zorgt voor de inkoop en het contractmanagement voor de jeugdhulpcontracten binnen Holland Rijnland. Zij dragen zorg voor financiële, administratieve en uitvoerende taken die nodig zijn voor het inzetten van gespecialiseerde jeugdhulp. Ook werken zij nauw met de gemeenten samen om zo goed mogelijk te sturen op de gewenste transformatie binnen de jeugdhulp.
GR VRHM (Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Hollands Midden)	In de Veiligheidsregio Hollands Midden werken hulpverleningsdiensten en 18 gemeenten samen aan de veiligheid. Ze bereiden zich voor op rampen en ernstige ongelukken. Daarnaast nemen ze maatregelen om toenemende risico's beter te beheersen. Concreet voert de VRHM in de vorm van verlengd lokaal bestuur ook de brandweerzorg uit (denk aan het blussen van branden, hulpverlening bij ongevallen). Ook houdt de VRHM samen met de Veiligheidsregio Haaglanden een gemeenschappelijke meldkamer in stand en is de VRHM ondersteunend aan de regionale crisisorganisaties, waaronder Bevolkingszorg Regio Leiden (BRL).
GR KDB (Gemeenschappelijke Regeling Kust-, Duin- en Bollenstreek)	Provalu is het werkbedrijf van de Kust-, Duin- en Bollenstreek. Een deel van de inwoners in Oegstgeest met een indicatie Wsw (oud) werkt via Provalu. Provalu fungeert tevens als werkgeversservicepunt en biedt 'nieuw beschut' en garantiebannen in de Bollenstreek. Hieraan nemen we niet deel.

IV Wat gaat het kosten?

Meerjarenoverzicht

4 SOCIALE INFRASTRUCTUUR (bedragen x € 1.000)		Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Meerjarenraming		
					2025	2026	2027
Beeldsthema Veiligheid	Lasten	1.730	1.653	1.902	1.848	1.841	1.841
	Baten	-128	0	0	0	0	0
Saldo		1.601	1.653	1.902	1.847	1.841	1.841
Bijstand en schulden	Lasten	8.546	9.054	8.667	8.665	8.632	8.629
	Baten	-4.804	-5.689	-5.669	-5.669	-5.669	-5.669
Saldo		3.743	3.365	2.999	2.996	2.963	2.961
Participatie	Lasten	4.649	6.097	2.732	2.680	2.565	2.565
	Baten	-2.823	-3.707	-89	-81	-41	-41
Saldo		1.825	2.390	2.643	2.599	2.525	2.524
Maatschappelijke ondersteuning	Lasten	5.003	5.656	6.341	6.341	6.339	6.339
	Baten	-150	-263	-278	-278	-278	-278
Saldo		4.853	5.393	6.063	6.063	6.061	6.061
Gezondheid	Lasten	3.430	3.961	3.664	3.617	3.591	3.579
	Baten	-770	-526	-519	-519	-519	-519
Saldo		2.659	3.435	3.145	3.098	3.072	3.060
Jeugdhulp	Lasten	10.261	11.792	11.607	11.684	11.339	12.343
	Baten	-1.016	-626	-474	-474	-474	-474
Saldo		9.245	11.166	11.133	11.210	10.864	11.869
Programma	Lasten	33.619	38.213	34.914	34.835	34.307	35.297
	Baten	-9.692	-10.811	-7.029	-7.021	-6.981	-6.981
Saldo van baten en lasten		23.927	27.402	27.884	27.814	27.326	28.316
Reserves	Toevoeging	281	56	56	56	56	56
	Onttrekking	-183	-183	-133	-133	-133	-133
Mutaties reserves		98	-127	-77	-77	-77	-77
Resultaat		24.025	27.275	27.808	27.737	27.249	28.239

Toelichting financiële afwijkingen

Veiligheid

De raming van de lasten op dit beleidsthema stijgt in 2024 met € 249.000 (N) ten opzichte van 2023. Dit wordt enerzijds voor € 276.000 (N) verklaard door een hogere bijdrage voor VRMH (Veiligheidsregio Midden-Holland). In de Kaderbrief 2024-2027 staat op bladzijde 15 deze mutatie (onder 4.1) uitgebreid toegelicht. Daarnaast is de raming van een aantal kostencomponenten naar beneden bijgesteld voor totaal € 27.000 (V). Dit zijn diverse kleine posten.

Bijstand en schulden

De raming van de lasten op dit beleidsthema neemt in 2024 met € 387.000 (V) af. De geraamde lasten waren in 2023 hoger doordat in 2023 een incidenteel bedrag van € 306.000 (V) was opgenomen voor de energietoeslag voor mensen met een minimuminkomen. Daarnaast is er in 2024 sprake van lagere doorbelasting van overheadkosten.

Participatie

De raming van de lasten op dit beleidsthema neemt in 2024 met € 3.365.000 (V) af. In 2023 was er € 3.220.000 (V) aan lasten geraamd voor de opvang van Oekraïners die nog niet in 2024 zijn geraamd. Verder is er sprake van een daling van de energielasten in 2024 ad € 227.000 (V).

De raming van de baten op dit beleidsthema neemt in 2024 met € 3.618.000 (N) af. Dit wordt veroorzaakt doordat in 2023 incidenteel € 3.643.000 (N) aan rijksbijdrage was geraamd voor de opvang van Oekraïners en de baten voor 2024 nog niet zijn geraamd. Zowel de raming van de baten als de lasten worden -na bekendmaking van een mogelijke nieuwe bekostigingsregeling voor de opvang van Oekraïners- bij de voorjaarsnota 2024 verwerkt.

Maatschappelijke ondersteuning

De raming van de lasten op dit beleidsthema stijgen in 2024 met € 685.000 (N). Voor de Wmo voorzieningen is € 313.000 (N) aan hogere lasten in 2024 geraamd vanwege indexering van de budgetten. Voor maatwerkvoorzieningen begeleiding zijn hogere lasten geraamd van € 130.000 (N). De hogere lasten zijn een gevolg van met name de toename van de zorgintensiteit bij cliënten. Tenslotte is de raming voor doorbelasting van overheadkosten met € 196.000 (N) verhoogd.

Gezondheid

De raming van de lasten op dit beleidsthema neemt in 2024 met € 297.000 (V) af. In een convenant tussen ASC, de Shawano's en de gemeente is in 2010 de afspraak gemaakt dat de Shawano's een nieuw clubhuis kunnen bouwen in ruil voor het inleveren van een deel van hun terrein. In 2023 heeft de gemeente daar incidenteel € 270.000 (V) aan bijgedragen. Verder is sprake van een daling van de energielasten in 2024 voor de gymlokalen en sporthal met € 198.000 (V). Tegenover deze voordelen op dit beleidsthema staan ook een aantal nadelen. De toevoeging aan de onderhoudsvoorziening neemt in 2024 toe met € 69.000 (N) als gevolg van actualisatie van de onderhoudsplannen. Daarnaast stijgt de bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling Hecht met € 110.000 (N) als gevolg van indexering van lonen en overige kosten.

Jeugdhulp

De raming van de lasten op dit beleidsthema neemt in 2024 met € 185.000 (V) af.

Dit heeft de volgende oorzaken:

1. De raming van de lasten voor Centrum voor Jeugd en Gezin daalt met € 34.000 (V). Dat is voor een bedrag van € 12.000 een gevolg van de inzet van de SPUK voor het preventieakkoord. Daarnaast is er in 2023 nog een eenmalig bedrag van € 21.000 geraamd voor de pilot Steunouders.
2. De geraamde lasten voor de JGT's neemt met € 27.000 (V) af. Dit bedrag is eveneens een saldo van de in de Kaderbrief 2024 opgenomen verhoging met € 66.538 en een op basis van actuele inzichten opgenomen verlaging van de raming met € 100.000. Deze verlaging wordt veroorzaakt door lagere kosten voor de POH Jeugd en lagere kosten voor de inkoop van het Jeugdteam Leidse regio.
3. De raming van de lasten van PGB Jeugd is per saldo met € 168.000 (V) verlaagd. Bij de Kaderbrief 2024 is aanvankelijk een extra bedrag van € 32.000 opgenomen. De laatste prognose van de Sociale Verzekeringsbank geeft echter een beduidend lager bedrag aan dan begroot. Dit is o.a. een gevolg van het strenger sturen op het gebruik van PGB's en de wens om meer op zorg in natura in te zetten
4. De raming van de subsidieverleningen onderwijs beleid zijn per saldo met € 480.000 (V) verlaagd. In 2023 was er nog sprake van een budget van € 496.000, wat een restantbedrag was de specifieke uitkering van het Rijk 2021-2023 in het kader van het Nationaal Plan Onderwijs (NPO).
5. De raming van de advieskosten zijn in 2024 € 90.000 (V) lager dan in 2023. Deze kosten houden verband met advieskosten ten aanzien van onderzoeken in het kader van het IHP.
6. In 2023 was eenmalig een budget geraamd van € 150.000 (V) voor duurzaamheidsmaatregelen Het Dok. Deze werkzaamheden zijn inmiddels uitgevoerd.
7. Aan het budget 2024 voor regionale Jeugdhulp is per saldo een bedrag van € 779.000 (N) toegevoegd. Deze extra middelen zijn o.a. een gevolg van eerder door het PHO genomen besluiten en een ongunstige wijziging van het relatieve aandeel van Oegstgeest in de feitelijke regionale kosten 2022.

De raming van de baten op dit beleidsthema neemt in 2024 met € 152.000 (N) af. Dit wordt veroorzaakt doordat er in 2023 een bijdrage van het Rijk inzake NPO middelen van € 193.700 (N) was geraamd.

Verrekening met de reserves

Verrekening reserves programma 4 (bedragen x € 1.000)		Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Reserve Wmo/3D	Toevoeging	281	56	56	56	56	56
	Onttrekking	-183	-183	-133	-133	-133	-133
Saldo		98	-127	-77	-77	-77	-77
Verrekening reserves programma 4		98	-127	-77	-77	-77	-77

De financiële mutaties op de reserves lichten we toe in paragraaf 5.2.3 Reserves.

4.1.5 Programma 5 Bestuur

Beleidsthema's	Portefeuillehouder	Team
Bestuur	E.R. Jaensch, T.I.M. van Tongeren, C. Oudendijk	Bestuur, strategie, bedrijfsvoering
Griffie & raad	E.R. Jaensch	Bestuur, strategie, bedrijfsvoering
Publieke dienstverlening	E.R. Jaensch	Publiekszaken en klantcontact

I Programmaomschrijving

Dit programma gaat over de ondersteuning van het gemeentebestuur (raad en college), zodat zij goed kunnen functioneren en van betekenis kunnen zijn voor de inwoners van Oegstgeest. Ambtelijke samenwerking met andere overheden en organisaties, dienstverlening, burgerparticipatie en duurzaamheid zijn ook in dit programma ondergebracht.

II Doelen en op welke wijze deze gerealiseerd worden

Beleidsthema Bestuur

We staan voor een goede samenwerking met inwoners en het optimaal benutten van de samenwerking in de regio. Op deze manier willen we de kwetsbaarheid verminderen, de kosten voor partijen minimaliseren en de kwaliteit van de dienstverlening verzekeren.

Niet alleen de ambtelijke organisatie heeft hierin een rol, we zorgen er ook voor dat het college het gesprek in het dorp hoog op de agenda heeft staan bij het maken van keuzes en beter zichtbaar is in het dorp. Daarbij streven we naar kaders waarbinnen participatie al vanaf een vroeg stadium van de planvorming een duidelijke plaats krijgt. Op deze manier werken we aan het vertrouwen in ons bestuur.

We zorgen ervoor dat we een actieve, constructieve en betrouwbare partner zijn in deze samenwerking. Dit verwachten we ook van onze samenwerkingspartners. Daarom willen we minder controle aan de achterkant en meer sturing aan de voorkant.

We blijven intensief aan de slag met duurzaamheid en de energietransitie. Op energiegebied blijven we werken aan energiebesparing en stellen we een Lokale Energiestrategie op waarin we aangeven hoe we binnen Oegstgeest bijdragen aan de doelstellingen gezet in de RES 1.0. Op het gebied van de warmtetransitie blijven we zowel op lokaal als op regionaal niveau de verschillende opties en bronnen onderzoeken en voeren we gesprekken met inwoners over de alternatieven voor aardgas. De focus binnen beide energie en warmte ligt op het meenemen en ondersteunen van de verschillende doelgroepen in Oegstgeest, zoals inwoners en ondernemers.

Op welke wijze bereiken we dit?

Participatie

- We willen als college zichtbaar zijn in het dorp en op laagdrempelige wijze aangesproken kunnen worden door bewoners en ondernemers. Dit doen we door initiatieven zoals het college op de markt/en andere centrale plekken, college naar wijk- en buurtverenigingen, college werkbezoeken en collegesprekuren.
- We blijven investeren in het participatieplatform "Doe Mee Oegstgeest" en het burgerpanel. We doen dit bijvoorbeeld door twee participatietrajecten te evalueren.
- Voor alle beleidstrajecten en projecten die opgestart worden, denken we aan de voorkant na over het participatieaspect en nemen dit in de planvorming mee. Deze participatietoets vindt plaats aan de hand van onze Leidraad voor Participatie.
- We bezien de mogelijkheden voor het op kunnen pakken van burgerinitiatieven via het digitaal burgerloket.
- We gaan verder met het implementeren van opgavegericht werken, waarbij we complexe maatschappelijke opgaven en andere opgaven samen met partners op pakken.

Regio

- We zijn doordrongen van de nut en noodzaak van regionale samenwerking en waar logisch en waardevol breiden we dit uit, met als hoofddoel de zelfstandigheid van Oegstgeest. We maken ons zichtbaar in de regio en we communiceren duidelijk over onze standpunten. Onze samenwerkingspartners weten wat ze aan ons hebben.
- We beseffen ons dat we op bepaalde onderdelen, vooral in Holland Rijnland, een centrale ligging hebben. Dat vraagt onze actieve betrokkenheid en sturing van de initiatieven op regionaal niveau.
- We investeren in onze zienswijzen voor begrotingen van de verbonden partijen en nemen de kadernota's van de verbonden partijen op in de raadsplanning, waardoor er minder controle aan de achterkant en meer sturing aan de voorkant plaatsvindt.

Duurzaamheid

- We werken volgens de Lokale energiestrategie op aan verschillende projecten waarmee we de doelstellingen uit de RES 1.0 kunnen realiseren.
- We ondersteunen bewoners bij energiebesparing via de energiecoaches, onze aanpak voor energiearmoede, het Lokaal Isolatieplan dat in 2023 is opgestart en subsidieregelingen voor regentonnen en groene daken en gevels.
- We werken binnen Warmte Leidse Regio verder aan het onderzoeken en realiseren van een open regionaal energiesysteem.
- We leveren warmteplannen op voor de Bloemenbuurt en Nieuw-Rhijngest, daarvoor blijven we in gesprek met bewoners over de verschillende opties en gevolgen van de warmtetransitie.
- We blijven de ambtelijke inzet op de thema's klimaatadaptatie en duurzaamheid in de gaten houden om te kunnen intensiveren waar nodig.

Beleidsthema Bestuur (bedragen x € 1.000)	Lasten 2024	Baten 2024	Saldo 2024	Begroting 2023
Bestuursorganen	798	0	798	861
Toekomstvisie	0	0	0	17
Intergemeentelijke samenwerking	807	0	807	772
Duurzaamheid	215	0	214	624
Totaal	1.820	-1	1.820	2.274

Beleidsthema Griffie en Raad

We staan voor een open bestuurscultuur tussen en binnen raad en college. Daarnaast vinden we het op het gebied van regionale samenwerking van belang dat de kaderstelling en controle op de samenwerkingsverbanden wordt versterkt. Hierin zien we voor de raad en griffie ook een rol.

Op welke wijze bereiken we dit?

1. We inventariseren bij de raadsleden welke opleidingen zij willen volgen en in welke zaken zij een deskundigheidsbevordering noodzakelijk achten.
2. We overleggen met de raad hoe zij willen samenwerken met raadsleden uit andere gemeenten.

Beleidsthema Griffie en Raad (bedragen x € 1.000)	Lasten 2024	Baten 2024	Saldo 2024	Begroting 2023
Bestuursondersteuning	0	0	0	0
Griffie	985	0	985	970
Totaal	985	0	985	970

Beleidsthema Publieke dienstverlening

We willen een inwonersgerichte gemeente zijn, met een goede bereikbaarheid en een laagdrempelige dienstverlening voor iedereen. Een open en inhoudelijk heldere communicatie zien we hierbij als voorwaarde.

Op welke wijze bereiken we dit?

1. Goede communicatie vormt de basis voor onze informatievoorziening en voor de dialoog tussen inwoners en gemeente. In 2024 werken we volgens het in 2023 vastgestelde Communicatiekader door bij te dragen aan participatieprocessen en aan laagdrempelig en persoonlijk contact tussen gemeente en gemeenschap. We brengen de resultaten van inzet van de gemeente in beeld. We benutten het participatieplatform "DoeMee Oegstgeest" om digitale participatievormen mogelijk te maken.
2. We werken volgens het principe 'in één keer goed'. We zorgen bijvoorbeeld dat inwoners en organisaties via alle kanalen dezelfde juiste informatie over onze dienstverlening vinden. We monitoren regelmatig onze bereikbaarheid via de telefoon, de website en de welkomebalie en sturen waar nodig bij. We bereiden ons qua capaciteit voor op de verwachte piek in de aanvragen van reisdocumenten in 2024 zodat onze dienstverlening op peil blijft.
3. We maken het inwoners gemakkelijk door onze dienstverlening waar het kan digitaal aan te bieden. Onze digitale dienstverlening (website en formulieren) is inhoudelijk up to-date, 24/7 bereikbaar en voldoet aan de privacyrichtlijnen en toegankelijkheidseisen. In 2024 werken we samen met deelnemers van de Centrumregeling Bedrijfsvoering Leidse regio verder binnen het programma Open en Toegankelijke Overheidsinformatie. Het programma houdt zich bezig met de implementatie van drie wetten die betrekking hebben op het transparant, toegankelijk en persoonlijk maken van overheidsinformatie: de Wet open overheid (Woo), de Wet Elektronische Publicaties (WEP) en het Besluit digitaal toegankelijke overheid (BDTO).
4. We bereiden ons voor op nieuwe wetgeving die regelt dat inwoners en organisaties via een portal gemakkelijk toegang hebben tot digitale overheidsdienstverlening in de Europese Unie. Denk hierbij aan het toevoegen van Engelstalige informatie. We werken hiervoor samen met de VNG en zullen dit in 2024 verder uitwerken.
5. We werken aan een voor iedereen toegankelijke dienstverlening volgens het VN Verdrag Handicap. We zorgen ervoor dat de website blijft voldoen aan de Webrichtlijnen en dat onze digitale formulieren toegankelijk zijn conform de gestelde eisen. Daarnaast maken we de stembureaus (daar waar mogelijk) ook toegankelijk conform deze eisen.

Beleidsthema Publiekszaken (bedragen x € 1.000)	Lasten 2024	Baten 2024	Saldo 2024	Begroting 2023
Dienstverlening	278	0	278	187
Publiekscontacten/Burgerzaken	1.328	-489	839	718
Totaal	1.606	-489	1.117	905

III Verbonden partijen

Bijdrage aan programmadoelstellingen

Belastingensamenwerking Gouwe-Rijnland	Deze partij draagt bij aan een kwalitatief betere dienstverlening. Dit gebeurt met name door een doelmatige heffing en invordering van de gemeentelijke belastingen.
Omgevingsdienst West-Holland (ODWH)	Bij het behalen van de doelen vanuit het duurzaamheidsprogramma voor het thema energietransitie werken we samen met de ODWH. De werkzaamheden van de ODWH bestaan onder meer uit het houden van toezicht en handhaving bij bedrijven vanuit de Wet milieubeheer, coördinatie van het regionale energieloket voor inwoners, bevorderen van milieubewustwording en medewerking geven aan de uitvoeringslijnen van de RES Holland Rijnland.
Holland Rijnland	Holland Rijnland levert een bijdrage aan onze beleidsvorming door regionale strategieën en afspraken op te stellen, die we vervolgens integreren en tot uitvoering brengen via onze eigen beleidsdocumenten. Holland Rijnland levert op deze manier een bijdrage aan onder andere de thema's duurzaamheid, mobiliteit en wonen in de gemeente Oegstgeest.

IV Wat gaat het kosten?

Meerjarenoverzicht

5 BESTUUR (bedragen x € 1.000)		Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Meerjarenraming		
					2025	2026	2027
Beleids thema Bestuur	Lasten	2.490	2.274	1.820	1.546	1.500	1.500
	Baten	-384	0	-1	-1	-1	-1
Saldo		2.105	2.274	1.820	1.545	1.500	1.499
Beleids thema Griffie en Raad	Lasten	915	970	985	985	983	983
	Baten	0	0	0	0	0	0
Saldo		915	970	985	985	983	983
Beleids thema Publiekszaken	Lasten	1.120	1.158	1.606	1.590	1.558	1.576
	Baten	-404	-253	-489	-492	-586	-636
Saldo		716	905	1.117	1.098	972	940
Programma	Lasten	4.524	4.402	4.412	4.121	4.041	4.058
	Baten	-788	-253	-490	-493	-587	-637
Saldo van baten en lasten		3.736	4.149	3.922	3.629	3.454	3.422
Reserves	Toevoeging	0	204	0	0	0	0
	Onttrekking	-685	-265	-265	0	0	0
Mutaties reserves		-685	-61	-265	0	0	0
Resultaat		3.050	4.088	3.657	3.629	3.454	3.422

Toelichting financiële afwijkingen

Bestuur

De raming van de lasten op dit beleidsthema daalt in 2024 met € 454.000 (V) ten opzichte van 2023.

Dit wordt voor € 314.000 (V) verklaard omdat in de begroting van 2023 eenmalige bijdragen waren opgenomen voor projecten Impuls Duurzaamheid (€ 143.000), middelen voor de samenwerking Warmte Leidse Regio (€ 130.000) en het Loket Burger initiatieven (€ 30.000). Daarnaast is sprake van een lagere doorbelasting van salarissen ad € 139.000 (V), omdat de geraamde formatie van Duurzaamheid lager is ten opzichte van 2023.

Publiekszaken

De raming van de lasten op dit beleidsthema stijgt in 2024 met € 448.000 (N) ten opzichte van 2023.

Er is sprake van een hogere doorbelasting van salarissen ad € 268.000 (N) als gevolg van een uitbreiding van de formatie voor onder andere een medewerker communicatie Duurzaamheid en medewerkers publiekscontacten. De lasten van de afdrachten aan de Rijksdienst voor Identiteitsgegevens zijn € 78.000 (N) hoger, dit gaat in samenhang met de hogere geraamde legesopbrengsten. Voor de begroting 2024 zijn de geraamde lasten van de verkiezingen € 50.000 (N) hoger begroot dan in 2023. Dit houdt verband met de lasten van vergoeding voor niet-medewerkers, druk- en kopieerkosten en portokosten. Daarnaast zijn de geraamde lasten met € 87.000 (N) gestegen ten opzichte van 2023. Dit heeft te maken met het programma Open en Toegankelijke Overheid (OTO). Deze implementatie raakt de informatievoorziening van de gehele organisatie en betreft een wettelijke verplichting.

De raming van de baten op dit beleidsthema stijgt in 2024 € 236.000 (V) ten opzichte van 2023. Deze stijging is volledig te verklaren door de stijgende baten van de legesopbrengsten van reis- en rijdocumenten, GBA (Gemeentelijke Basis Administratie persoonsgegevens) en Burgerlijke stand ten opzichte van 2023.

Verrekening met de reserves

Verrekening reserves programma 5 (bedragen x € 1.000)		Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Res. Investeringsstr. Holland Rijnland	Toevoeging	0	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-401	-265	-265	0	0	0
Saldo		-401	-265	-265	0	0	0
Reserve Duurzaamheid	Toevoeging	0	204	0	0	0	0
	Onttrekking	-285	0	0	0	0	0
Saldo		-285	204	0	0	0	0
Verrekening reserves programma 5		-685	-61	-265	0	0	0

De financiële mutaties op de reserves lichten we toe in [paragraaf 5.2.3. Reserves](#).

4.1.6 Overhead, bedrijfsvoering en vennootschapsbelasting (Vpb)

Beleidsthema	Portefeuillehouder	Team
Overhead	C. Oudendijk	Directie/BSB
Vennootschapsbelasting	C. Oudendijk	Bestuur, strategie, bedrijfsondersteuning

I Programmaomschrijving

Goede bedrijfsvoering is een voorwaarde om samen met de organisatie en de samenleving resultaten in het dorp te bereiken. Juist in tijden met grote opgaven en financiële krapte is het nodig om te blijven investeren in de kwaliteit van bedrijfsvoering. Beleid en bedrijfsvoering raken steeds meer met elkaar verweven. Denk hierbij aan steeds meer wettelijke eisen die gesteld worden aan ICT-systemen waarin bijvoorbeeld vergunningsaanvragen van inwoners en bedrijven afgehandeld worden. Of aan strengere verantwoordingsregels voor accountants.

II Doelen en op welke wijze deze gerealiseerd worden

Het ondersteunen van de organisatie ten behoeve van de beleidsuitvoering en -ontwikkeling.

Beleidsthema overhead

We sturen scherp op de (financiële) processen zoals de uitnutting van kredieten. Dit is van groot belang om grip te houden op cashflow en om bij kunnen sturen op prioritering en uitvoering van projecten in de openbare ruimte.

Op welke wijze bereiken we dit?

We bewaken de voortgang van de projecten en uitnutting van de kredieten met managementrapportages. Door het werken met een verplichtingenadministratie ontstaat er een beter financieel beeld voor management en college.

Beleidsthema Organisatorische ondersteuning

Sinds 2023 voert de gemeente Leiden via de Centrumregeling Bedrijfsvoering Leidse regio de bedrijfsvoeringstaken uit voor onder meer de gemeente Oegstgeest. We werken met onze partners aan verbetering van kwaliteit, kwetsbaarheid en continuïteit en beheersing van de kosten. Voorbeelden van deze vraagstukken zijn het vergroten van de aantrekkelijkheid van de gemeente Oegstgeest als werkgever, verbetering van (digitale) dienstverlening en implementatie van regelgeving zoals de Wet open overheid. Ook wordt een nieuw financieel systeem geïmplementeerd. In 2024 bereiden we nieuwe Dienstverleningsovereenkomst voor waarin we bepalen welke dienstverlening aan Oegstgeest geleverd gaat worden vanaf 2025.

Op welke wijze bereiken we dit?

1. Centrumgemeente Leiden stelt mede met ons een strategische bedrijfsvoeringsagenda op. In die agenda kunnen we veel van de bedrijfsvoeringsvraagstukken onderbrengen die we noodzakelijk vinden om onze dienstverlening op peil te houden en te versterken.

Beleidsthema gemeentelijke huisvesting

Verduurzaming van de gemeentelijke huisvesting is een speerpunt omdat we als gemeente ook onze eigen verantwoordelijkheid willen nemen. Tegelijkertijd speelt ook de energiecrisis een rol.

Op welke wijze bereiken we dit?

1. We beheren en onderhouden de gemeentelijke huisvesting planmatig.
2. We volgen de duurzaamheidsdoelstellingen van het Rijk en we doen onderzoek in hoeverre bij groot onderhoud, op natuurlijke momenten, haalbare en rendabele energiebesparende opties doorgevoerd kunnen worden. Hiermee willen we de gemeentelijke vastgoedportefeuille de komende jaren verder verduurzamen.
3. Alle gebouwen moeten voldoen aan energielabel C. Uitzondering is het gemeentehuis, dat mag op het huidige energielabel blijven omdat het monumentaal is. We nemen wel maatregelen om het energieverbruik te verminderen.
4. We blijven investeren in (werkplek-) verbeteringen in het gemeentehuis en het kantoor op de gemeentewerf.

Beleidsthema Overhead (bedragen x € 1.000)	Lasten 2024	Baten 2024	Saldo 2024	Begroting 2023
Directie en control	1.957	-1	1.956	1.849
Organisatorische ondersteuning	8.080	-16	8.064	7.757
Gemeentelijke huisvesting	940	-35	905	1.167
Totaal	10.977	-52	10.925	10.773

Beleidsthema Vennootschapsbelasting

Bij de ondernemersactiviteiten die we uitvoeren leven we de wet Vpb na.

Op welke wijze bereiken we dit?

Beleidsthema Vennootschapsbelasting

1. We laten de aangifte Vpb door een adviseur van de Centrumregeling bedrijfsvoering Leidse regio opstellen en in gezamenlijkheid vaststellen. Onze Vpb- activiteiten zijn beperkt, maar ook over baten uit een grondexploitatie kan er een Vpb-verplichting ontstaan.

Beleidsthema Vpb (bedragen x € 1.000)	Lasten 2024	Baten 2024	Saldo 2024	Begroting 2023
Vennootschapsbelasting	1	0	1	1
Totaal	1	0	1	1

III Verbonden partijen

Bijdrage aan doelstellingen

Centrumregeling bedrijfsvoering Leidse regio

Centrumregeling bedrijfsvoering Leidse regio zorgt voor onze interne bedrijfsvoering. Deze organisatie zorgt daarmee voor continuïteit en een verminderde kwetsbaarheid van onze organisatie. Ook verhoogt het de kwaliteit van bedrijfsvoeringsprocessen en de professionaliteit van de medewerkers.

IV Wat gaat het kosten?

Meerjarenoverzicht

6 OVERHEAD, BEDRIJFSVOERING, VPB (bedragen x € 1.000)		Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Meerjarenraming		
					2025	2026	2027
Beleidsthema Overhead	Lasten	9.765	10.791	10.977	10.840	10.801	10.791
	Baten	-168	-18	-52	-52	-52	-52
Saldo		9.597	10.773	10.925	10.787	10.749	10.738
Beleidsthema Vpb	Lasten	0	1	1	1	1	1
	Baten	0	0	0	0	0	0
Saldo		0	1	1	1	1	1
Beleidsthema Onvoorzien	Lasten	0	0	15	52	205	443
	Baten	0	0	0	0	0	0
Saldo		0	0	15	52	205	443
Programma	Lasten	9.765	10.792	10.992	10.892	11.006	11.234
	Baten	-168	-18	-52	-52	-52	-52
Saldo van baten en lasten		9.597	10.773	10.940	10.839	10.954	11.182
Reserves	Toevoeging	125	0	0	0	0	0
	Onttrekking	0	0	-50	0	0	0
Mutaties reserves		125	0	-50	0	0	0
Resultaat		9.722	10.773	10.890	10.839	10.954	11.182

Toelichting financiële afwijkingen

Overhead

De raming van de lasten op dit beleidsthema stijgt in 2024 met € 186.000 (N) ten opzichte van 2023. Er is sprake van een hogere bijdrage voor Centrumregeling bedrijfsvoering Leidse regio ad € 178.000 (N).

Verrekening met de reserves

Verrekening reserves programma 6 (bedragen x € 1.000)		Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Reserve Organisatieontwikkeling	Toevoeging	0	0	0	0	0	0
	Onttrekking	0	0	-50	0	0	0
Saldo		0	0	-50	0	0	0
Reserve Friciekosten	Toevoeging	125	0	0	0	0	0
	Onttrekking	0	0	0	0	0	0
Saldo		125	0	0	0	0	0
Verrekening reserves programma 6		125	0	-50	0	0	0

De financiële mutaties op de reserves lichten we toe in [paragraaf 5.2.3 Reserves](#).

4.1.7 Algemene dekkingsmiddelen

Beleidsthema's	Portefeuillehouder	Team
Dekkingsmiddelen	C. Oudendijk	Bestuur, strategie, bedrijfsvoering

I Programmaomschrijving

De inkomsten van de gemeente bestaan voor het grootste gedeelte uit de algemene uitkering uit het gemeentefonds en de lokale heffingen die niet gebonden zijn aan een besteding. De overige dekkingsmiddelen bestaan uit rentebaten en dividend. De financieringsbehoefte wordt nauwlettend en realistisch ingeschat. Om de grote uitgaven van het MJOP te kunnen financieren is de OZB in 2023 met 15% verhoogd en de toeristenbelasting met 23%. Door de aangekondigde nieuwe financieringsmethodiek van de Algemene uitkering in 2026 verwachten we flinke terugloop in onze inkomsten.

II Doelen en op welke wijze deze gerealiseerd worden

Beleidsthema Dekkingsmiddelen

Een financieel gezonde gemeente voor nu en in de toekomst bereiken we met verantwoord en stabiel financieel beleid met structureel sluitende begrotingen. Uit lokale belastingen en heffingen krijgen we voldoende middelen binnen voor een structureel sluitende begroting. De algemene uitkering is actueel en realistisch. Dividend draagt bij aan een sluitende begroting. Het financieringsresultaat is zo gunstig mogelijk.

Op welke wijze bereiken we dit?

1. We passen de belastingopbrengsten tenminste aan met de inflatiecorrectie en hanteren in beginsel kostendekkende tarieven voor gemeentelijke diensten.
2. We nemen de te verwachte opbrengsten uit areaaluitbreidingen van woningen en niet-woningen realistisch mee in de begroting.
3. We bewaken de kwaliteit van de BSGR met het oog op volledige en betrouwbare WOZ-processen en heffings- en invorderingsprocessen van belastingen.
4. We houden de criteria (maatstaven) in de Algemene uitkering actueel maar ook realistisch.
5. We lenen zo goedkoop mogelijk waardoor de rentelasten laag blijven. De renteopbrengsten ramen we realistisch maar voorzichtig. Waar dat noodzakelijk en voordelig wordt geacht, passen we projectfinanciering toe.

Beleidsthema Dekkingsmiddelen (bedragen x € 1.000)	Lasten 2024	Baten 2024	Saldo 2024	Begroting 2023
Lokale heffingen	164	-11.797	-11.633	-10.327
Algemene uitkering	0	-39.438	-39.438	-35.826
Dividend	0	-495	-495	-495
Saldo financieringsfunctie	275	-45	230	-82
Overige dekkingsmiddelen	0	-17	-17	-20
Totaal	439	-51.793	-51.354	-46.749

III Verbonden partijen

Bijdrage aan doelstellingen

Alliander nv	Alliander zorgt voor distributie van gas en elektriciteit en daarmee ook voor een duurzame gemeente.
Dunea nv	De productie van betrouwbaar drinkwater draagt bij aan een duurzame gemeente.
De Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	De BNG draagt bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de inwoners.
Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR)	De BSGR zorgt voor de uitvoering van de Woz en de heffing en inning van de gemeentelijke belastingen.

IV Wat gaat het kosten?

7 ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN (bedragen x € 1.000)		Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Meerjarenraming		
					2025	2026	2027
Beleids thema Dekkingsmiddelen	Lasten	111	113	439	718	1.120	1.252
	Baten	-46.597	-46.862	-51.793	-52.081	-49.674	-49.557
Saldo		-46.486	-46.749	-51.354	-51.363	-48.554	-48.305
Programma	Lasten	111	113	439	718	1.120	1.252
	Baten	-46.597	-46.862	-51.793	-52.081	-49.674	-49.557
Saldo van baten en lasten		-46.486	-46.749	-51.354	-51.363	-48.554	-48.305
Reserves	Toevoeging	4.797	620	405	605	5	0
	Onttrekking	-4.747	-5.606	-259	-248	-249	-75
Mutaties reserves		50	-4.986	146	357	-244	-75
Resultaat		-46.436	-51.735	-51.208	-51.006	-48.799	-48.380

Toelichting financiële afwijkingen

Dekkingsmiddelen

De raming van de lasten op dit beleidsthema stijgt in 2024 met € 326.000 (N) ten opzichte van 2023.

De lasten nemen de komende jaren toe door de stijging van de rentelasten op geldleningen ad € 311.000 (N). Dit wordt veroorzaakt door nieuw aan te trekken geldleningen om de vele investeringen uit het MJOP en het Integraal huisvestingsplan onderwijs te financieren.

De raming van de baten op dit beleidsthema stijgt in 2024 met € 4.931.000 (V) ten opzichte van 2023. Dit heeft de volgende oorzaken:

1. De Algemene Uitkering is in 2024 € 3,6 miljoen (V) hoger dan in 2023 geraamd.
2. De baten OZB-woningen zijn in 2024 € 1,2 miljoen (V) hoger dan in 2023 geraamd. Dit is grotendeels het gevolg van het door de raad genomen besluit om een tariefstijging door te voeren ter compensatie van de gedeerde opbrengst precario.
3. De baten OZB niet-woningen zijn in 2024 € 137.000 (V) hoger dan in 2023 geraamd. Dit is veroorzaakt door verwachte opleveringen van gebouwen en een indexering van 3,1 %.

Reserves

De mutaties in de reserve Financiering beheerplannen zijn in overeenstemming met het vastgestelde MJOP.

Verrekening met de reserves

Verrekening reserves AD (bedragen x € 1.000)		Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Algemene reserve 7 AD	Toevoeging	4.592	215	0	0	0	0
	Onttrekking	-4.092	-5.308	0	0	0	0
Saldo		501	-5.093	0	0	0	0
Reserve egalisatie precario	Toevoeging	0	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-400	0	0	0	0	0
Saldo		-400	0	0	0	0	0
Reserve Financiering beheerplannen	Toevoeging	205	405	405	605	5	0
	Onttrekking	-255	-298	-259	-248	-249	-75
Saldo		-50	107	146	357	-244	-75
Verrekening reserves AD		50	-4.986	146	357	-244	-75

De financiële mutaties op de reserves lichten we toe in [paragraaf 5.2.3 Reserves](#).

4.2 Paragrafen

4.2.1 Paragraaf Lokale heffingen

1. Overzicht

In deze paragraaf gaan we in op de lokale heffingen die gemeente Oegstgeest kent en het beleid ten aanzien van deze lokale heffingen. Vervolgens beschrijven we per lokale heffing op hoofdlijnen de opbouw en berekening van het tarief en de kostendekkendheid. Ook wordt inzicht gegeven in het kwijtscheldingsbeleid en de lokale lastendruk die vergeleken wordt met regiogemeenten.

De onroerendezaakbelastingen, rioolheffing en afvalstoffenheffing worden gerekend tot de zogenaamde woonlasten. De opbrengsten van de onroerendezaakbelastingen, toeristenbelasting, hondenbelasting en precariobelasting zijn vrij te besteden. De rioolheffing, afvalstoffenheffing en leges mogen niet meer dan kostendekkend zijn.

In Oegstgeest kennen we de volgende lokale heffingen:

Belasting	Omschrijving
Onroerendezaakbelastingen	Belasting op het eigendom van onroerende zaken.
Rioolheffing	Belasting op de mogelijkheid om afvalwater en/of hemelwater af te voeren via de gemeentelijke riolering.
Afvalstoffenheffing	Belasting op de mogelijkheid om afval ter inzameling aan te bieden aan de afvalinzamelingsdienst.
Toeristenbelasting	Belasting op het overnachten in bijvoorbeeld een hotel of bed and breakfast.
Hondenbelasting	Belasting op het hebben van een hond.
Precariobelasting	Belasting voor het hebben van voorwerpen onder, op of boven gemeentegrond.
Leges (diversen)	Leges worden ook wel 'retributies' genoemd. Een retributie is een betaling aan de overheid waar een individueel aanwijsbare tegenprestatie van die overheid tegenover staat.
Bedrijven Investeringszone (BIZ)	Heffing waarmee ondernemers in een afgebakend gebied samen meebetalen aan een aantrekkelijke en veilige omgeving.

2. Beleid ten aanzien van lokale heffingen

De komende jaren zetten we het beleid van de afgelopen jaren voort. Dit beleid is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- We streven naar kostendekkende tarieven voor de afvalstoffenheffing, de rioolheffing en de leges Leef- en Omgevingsvergunningen (titel 2);
- De lokale heffingen worden in principe verhoogd met niet meer dan de prijsindex;
- Noodzakelijke investeringen voor de rioleringen en de inzameling van de afvalstoffen dekken we eventueel vanuit de gecreëerde voorzieningen;
- De Financiële verordening bepaalt hoe de kosten van de overhead in de tarieven worden doorberekend. Dit geschiedt op basis van het aandeel in de totale overheadkosten ter grootte van de geraamde directe kosten salarissen en Ingeleend personeel die worden besteed aan de desbetreffende goederen, werken, diensten en heffingen.

3. Hoofdlijnen opbouw en berekening lokale heffing

3.1 Onroerende zaakbelasting (OZB)

Voor zowel woningen als niet-woningen ontvangen alleen eigenaren een aanslag. Vanwege de schommelingen in de WOZ-waarden voeren we bij de OZB geen tarievenbeleid maar een opbrengstenbeleid. Dat betekent dat we op de totale opbrengst een inflatiecorrectie toepassen. Voor 2024 is deze 3,1%. De totale opbrengst aan OZB voor het jaar 2024 wordt geraamd op € 11,2 mln.

Jaren (Bedragen x 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
OZB Percentage Woningen	0,1022%	0,1081%	0,1295%
OZB Percentage niet-woningen	0,5365%	0,6300%	0,7010%
OZB Opbrengst geraamd	€ -8.301	€ -9.839	€ -11.169

3.2 Rioolheffing

Het Integraal Waterketenplan (IWKP) bevat een prognose voor de kosten en de opbrengsten van de riolering en waterzorgtaken. De rioolheffing dekt de lasten van deze gemeentelijke riolering en de waterzorgtaken. Hierbij geldt het streven dat de opbrengsten van de rioolheffing kostendekkend zijn en dat de tarieven stabiel gehouden worden, met een opslag voor de inflatie.

Vanaf de begroting 2022 is besloten om een samenloop van oplopende tarieven voor de inwoners tegen te gaan. Hierom wordt er in 2024 € 379.000 onttrokken aan de bestemmingsreserve Riolering om het verschil tussen de rioolheffing en de kosten te dekken zonder het tarief significant te verhogen.

De kostendekkendheid van de rioolheffing was in 2023 100%. Op het tarief rioolheffing 2024 wordt de inflatiecorrectie toegepast van 3,1% en zijn de kosten in 2024 significant gestegen ten opzichte van 2023 (> 5%). Hiermee komt de kostendekkendheid in 2024 uit op 87,8%. Om het streven van 100% kostendekkendheid te realiseren wordt de overige 12,2%, zijnde € 379.000 onttrokken uit de bestemmingsreserve Riolering.

Kostendekkendheid Rioolheffing (Bedragen X € 1.000)	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Kosten taakveld Riool	€ 2.222	€ 2.113	€ 2.531
Opbrengsten exclusief opbrengst heffing	-€ 1	-€ 1	-€ 3
Netto kosten taakveld Riool	€ 2.221	€ 2.112	€ 2.527
Toe te rekenen kosten:			
Overhead inclusief (omslag)rente	€ 306	€ 142	€ 270
BTW	€ 316	€ 373	€ 312
Totaal toe te rekenen kosten	€ 622	€ 515	€ 582
Totaal kosten	€ 2.843	€ 2.626	€ 3.110
Heffingsopbrengst			
Rioolheffing	€ 2.513	€ 2.590	€ 2.731
Heffingsopbrengst	€ 2.513	€ 2.590	€ 2.731
Kostendekkendheid:	88,4%	98,6%	87,8%
Onttrekking uit bestemmingsreserve Riolering		€ 36	€ 379
Gecorrigeerde opbrengst heffing		€ 2.626	€ 3.110
Gecorrigeerde kostendekkendheid		100%	100%

3.3 Afvalstoffenheffing

Voor de tarieven van de afvalstoffenheffing geldt hetzelfde als bij de rioolheffing. Ook hierbij geldt het streven dat de opbrengsten van de afvalstoffenheffing kostendekkend zijn en dat de tarieven zoveel mogelijk stabiel gehouden worden, met een opslag voor de inflatie.

De kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing was in 2023 100%. Op het tarief afvalstoffenheffing 2024 wordt de inflatiecorrectie toegepast van 3,1% en zijn de kosten in 2024 significant gestegen ten opzichte van 2023 (> 5%). Hiermee komt de kostendekkendheid in 2024 uit op 92,5%. Om het streven van 100% kostendekkendheid te realiseren worden de begrote opbrengsten verhoogd, wat leidt tot een verhoging in het tarief.

Kostendekkendheid Afvalstoffenheffing (Bedragen 1.000)	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Kosten taakveld Afval	€ 3.077	€ 3.063	€ 3.640
Opbrengsten exclusief opbrengst heffing	-€ 98	-€ 98	-€ 118
<i>Netto kosten taakveld Afval</i>	€ 2.979	€ 2.965	€ 3.522
Toe te rekenen Kosten:			
Overhead inclusief (omslag)rente	€ 504	€ 307	€ 357
BTW	€ 517	€ 528	€ 608
<i>Totaal toe te rekenen kosten</i>	€ 1.022	€ 835	€ 965
Totaal kosten	€ 4.001	€ 3.801	€ 4.486
Heffingsopbrengst			
Afvalstoffenheffing	€ 4.035	€ 3.801	€ 4.151
Heffingsopbrengst	€ 4.035	€ 3.801	€ 4.151
Kostendekkendheid:	100,9%	100,0%	92,5%
Vrijval Voorziening afvalstoffenheffing derde			€ 336
Gecorrigeerde opbrengst heffing			€ 4.486
Gecorrigeerde kostendekkendheid			100%

3.4 Overige belastingen en heffingen

De toeristenbelasting wordt geheven voor het aantal overnachtingen van een hotelbezoeker. Op deze wijze dragen deze bezoekers bij aan het gebruik van de voorzieningen binnen de gemeente. De tarieven worden in 2024 verhoogd met het inflatiepercentage van 3,1%. Voor 2024 stijgt het tarief van € 4,30 per overnachting naar € 4,43.

De hondenbelasting dekt in principe de extra taken van de gemeente die honden met zich meebrengen, zoals bijvoorbeeld het opruimen van de uitwerpselen. De hondenbelasting kent echter geen kostendekkendheidsbeginsel en kan vrij worden besteed. De opbrengst wordt geïndexeerd met 3,1%.

De extra opbrengsten toeristenbelasting en hondenbelasting zijn abusievelijk niet als mutatie meegenomen in de Begroting 2024. Deze zullen in de Voorjaarsnota 2024 worden verantwoord.

De algemene tarieven worden in 2024 verhoogd met het inflatiepercentage van 3,1%.

De opbrengst precariobelasting komt bijna geheel te vervallen omdat vanaf 1 januari 2022 geen precariobelasting geheven mag worden op openbare werken van algemeen nut.

De leges zijn te verdelen in drie titels:

Titel 1 en 3

Algemene dienstverlening door burgerzaken waarvoor een correctie voor inflatie van 3,1% wordt toegepast en dienstverlening die onder de Europese richtlijn valt.

Titel 2

Dienstverlening voor de fysieke leefomgeving (omgevingsvergunningen). De kostendekkendheid van deze leges was in 2023 99%. Voor 2024 en verder is op basis van de (woning-) bouwprognose en de historische jaarlijks ontvangen bouwleges opnieuw een inschatting gemaakt van de opbrengst uit deze heffing. Deze wordt ingeschat op afgerond € 1,4 mln.

Kostendekkendheid Leges Publiekszake/Apv (titel 1 en 3)	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Kosten taakveld Titel 1 en 3	€ 628	€ 920	€ 1.104
Opbrengsten exclusief opbrengst heffing	€ 0	€ 0	€ 15
<i>Netto kosten taakveld Titel 1 en 3</i>	€ 628	€ 920	€ 1.119
Toe te rekenen Kosten:			
Overhead inclusief (omslag)rente	€ 477	€ 416	€ 787
BTW	€ 27	€ 24	€ 26
<i>Totaal toe te rekenen kosten</i>	€ 504	€ 440	€ 813
Totaal kosten	€ 1.132	€ 1.361	€ 1.932
Heffingsopbrengst			
Leges	€ 232	€ 235	€ 508
Heffingsopbrengst	€ 232	€ 235	€ 508
Kostendekkendheid:	20,5%	17,3%	26,3%
Kostendekkendheid Leef- en Omgevingsvergunningen (titel 2) (Bedragen € 1.000)	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Kosten taakveld Titel 2	€ 848	€ 1.082	€ 859
Opbrengsten exclusief opbrengst heffing	€ 0	€ 0	€ 0
<i>Netto kosten taakveld Titel 2</i>	€ 848	€ 1.082	€ 859
Toe te rekenen Kosten:			
Overhead inclusief (omslag)rente	€ 694	€ 837	€ 499
BTW	€ 21	€ 38	€ 47
<i>Totaal toe te rekenen kosten</i>	€ 715	€ 874	€ 546
Totaal kosten	€ 1.563	€ 1.956	€ 1.405
Heffingsopbrengst			
Leges	€ 1.364	€ 1.937	€ 1.405
Heffingsopbrengst	€ 1.364	€ 1.937	€ 1.405
Kostendekkendheid:	87,2%	99,0%	100,0%

3.5 Bedrijven Investeringszone

De gemeente Oegstgeest heeft een bedrijven investeringszone (BIZ) ingesteld. Ondernemers in een bepaald gebied dragen bij aan een ingesteld ondernemersfonds ter financiering van gezamenlijke lasten. Op basis van een plan wordt een te heffen bedrag vastgesteld dat door de gemeente wordt geïncasseerd en na aftrek van kosten aan de BIZ-vereniging uitbetaald.

4. Geraamde opbrengsten

Onderstaande opbrengsten zijn inclusief de areaalwijzigingen.

Belastingsoort (Bedragen x € 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Verschil begroting	in %
OZB Woningen	5.733	6.684	7.876	1.193	17,8%
OZB Niet-woningen	2.607	3.155	3.292	137	4,3%
Rioolheffing	2.536	2.591	2.731	140	5,4%
Afvalstoffenheffing	3.937	3.801	4.151	349	9,2%
Toeristenbelasting	319	464	460	-4	-0,8%
Hondenbelasting	137	138	138	0	0,0%
Opbrengst precariobelasting	35	37	26	-11	-29,7%
Bouwleges	713	1.856	1.402	-454	-24,5%
Totaal	16.018	18.726	20.076	1.350	7,2%

5. Kwijtscheldingsbeleid

De gemeente Oegstgeest stelt zich actief op als het gaat om kwijtschelding van lokale heffingen aan minder draagkrachtigen. De belastingsoorten waarop kwijtschelding van toepassing is, zijn de OZB, de rioolheffing en de afvalstoffenheffing. Degenen die kwijtschelding hebben gekregen, worden daarna jaarlijks getoetst bij het Inlichtingenbureau (IB). Als ze volgens die toets nog in dezelfde omstandigheden verkeren als het jaar waarin ze kwijtschelding hebben gekregen, ontvangen zij automatisch kwijtschelding. In de begroting is voor de rioolheffing aan kwijtschelding € 78.000 en voor de afvalstoffenheffing € 133.000 geraamd.

6. Lokale lastendruk

Hieronder volgt een tabel die een beeld geeft van de ontwikkeling van het totaal aan woonlasten voor een gemiddeld huishouden met één, twee of meer personen per huishouden. We hebben dit weergegeven voor de verschillende WOZ-waardes: € 474.000 (het gemiddelde van Nederland in 2023) en € 642.000 (het gemiddelde van Oegstgeest in 2023).

Prognose	2023	2023	2023	2024	2024	2024
Woz-waarde	éénpersoons- huishouden	tweepersoons- huishouden	meerpersoons- huishouden	éénpersoons- huishouden	tweepersoons- huishouden	meerpersoons- huishouden
€ 474.000						
OZB	€ 512	€ 512	€ 512	€ 614	€ 614	€ 614
Rioolheffing	€ 185	€ 228	€ 228	€ 192	€ 236	€ 236
Afvalstoffenheffing	€ 279	€ 322	€ 412	€ 300	€ 350	€ 447
Totaal	€ 976	€ 1.062	€ 1.152	€ 1.106	€ 1.200	€ 1.298
ontwikkeling woonlasten t.o.v. 2023				13,3%	13,0%	12,6%
€ 642.000						
OZB	€ 694	€ 694	€ 694	€ 831	€ 831	€ 831
Rioolheffing	€ 185	€ 228	€ 228	€ 192	€ 236	€ 236
Afvalstoffenheffing	€ 279	€ 322	€ 412	€ 300	€ 350	€ 447
Totaal	€ 1.158	€ 1.244	€ 1.334	€ 1.324	€ 1.417	€ 1.515
ontwikkeling woonlasten t.o.v. 2023				14,3%	13,9%	13,6%

7. Lokale vergelijking

In onderstaande tabel worden de woonlasten van Oegstgeest met die van de gemeenten in de Leidse regio vergeleken, uitgesplitst naar één, twee of meerpersoonshuishoudens voor de jaren 2022 en 2023. Voor 2024 worden deze pas bekend in het voorjaar van 2024.

Gemeente	Woonlasten éénpersoonshuishoudens		Woonlasten meerpersoonshuishoudens		Gem WOZ waarde. Koop. (x €1.000)	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Katwijk	€ 776	€ 858	€ 884	€ 974	€ 416	€ 474
Noordwijk	€ 958	€ 941	€ 1.097	€ 1.086	€ 511	€ 577
Zoeterwoude	€ 1.006	€ 1.050	€ 1.024	€ 1.071	€ 441	€ 502
Leiden	€ 875	€ 913	€ 1.172	€ 1.226	€ 460	€ 519
Teylingen	€ 763	€ 814	€ 782	€ 884	€ 473	€ 530
Leiderdorp	€ 944	€ 956	€ 1.132	€ 1.140	€ 416	€ 482
Oegstgeest	€ 1.061	€ 1.234	€ 1.244	€ 1.410	€ 571	€ 642
Voorschoten	€ 1.289	€ 1.340	€ 1.372	€ 1.430	€ 504	€ 584
Wassenaar	€ 1.323	€ 1.352	€ 1.581	€ 1.573	€ 847	€ 923
Gemiddeld in Zuid-Holland	€ 819	€ 886	€ 913	€ 976	-	-
Gemiddeld in Nederland	€ 826	€ 867	€ 904	€ 944	€ 409	€ 474

Bron: Coelo atlas lokale lasten
2022/2023

4.2.2 Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

1. Inleiding

De gemeente Oegstgeest moet (financiële) tegenvallers op kunnen vangen, zonder dat deze negatieve effecten hebben op het voorzieningenniveau. Of we dit kunnen, wordt bepaald door de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten en bekende risico's te dekken die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. Dit wordt uitgedrukt met behulp van de ratio weerstandsvermogen d.w.z. de verhouding tussen de beschikbare en benodigde weerstandscapaciteit.

2. Risico's

We willen risico's die we lopen zo veel mogelijk beheersen door ze structureel en op systematische wijze te identificeren, prioriteren, analyseren en beoordelen. De gemeente Oegstgeest gebruikt NARIS als risicomanagementsysteem om de bestuurders en managers in staat te stellen om passende beheersmaatregelen te nemen voor risico's die het behalen van de doelstellingen van onze organisatie bedreigen. Risico's worden systematisch in kaart gebracht en beoordeeld door alle afdelingen binnen de gemeente.

Risico-overzicht

In het onderstaande overzicht worden de tien risico's met de grootste financiële gevolgen apart gepresenteerd, aangevuld met de getroffen beheersmaatregel, de kans op het optreden ervan en de invloed van het risico op het totaal aan risico's.

Belangrijkste financiële risico's

Risiconr.	Risico	Max. Financieel gevolg ¹	Maatregelen	Kans	Invloed
R59	De gemeente Oegstgeest staat momenteel garant voor de rente en aflossing van leningen tot een totaalbedrag van € 6,7 miljoen. Het risico is dat de instelling zijn betalingsverplichting niet kan nakomen. Bij sommige leningen is er sprake van een onderpand € 3,5 miljoen	3.178	Actief - 1. Het jaarlijks beoordelen van de financiële gegevens (minimaal de jaarrekening) van de geldnemende organisaties. 2. De financiële instellingen (geldgevers) jaarlijks wijzen op de plicht om betalingsachterstanden op geborgde geldleningen te melden.	25%	30.51%
R129	Verplichting uit de samenwerkingsovereenkomst Knoop Leiden West	4.900	Actief - Actief. De gemeente bewaakt de contractvoorwaarden bij de verplichting.	10%	14.21%
R36	Nieuw-Rhijngest (restgex) Risico geschat € 1.000.000	1.000	Actief - Binnen de kaders van het project wordt waar mogelijk gestuurd op het voorkomen van extra kosten en het behalen van marktconforme grondwaardes.	30%	11.51%
R20	Oegstgeest aan de Rijn (VOF) Risico geschat € 470.000 (aandeel VOF)	470	Actief - De gemeente en de ontwikkelaar delen de risico's, maar ook de projectsturing. Binnen de kaders van het contract wordt waar mogelijk gestuurd op het voorkomen van extra kosten en het behalen van marktconforme grondwaardes.	50%	9.03%
R131	ICT-systemen zijn door cybercrime (o.a. ransomware) of een technische storing niet beschikbaar.	1.000	Actief - Actief - Aandacht bij management (ondersteund / aangejaagd vanuit gemeente Leiden) voor informatieveiligheid in de teams., Actief - Projecten lopen om verouderde applicaties te vervangen., Actief - - Verbindingen zijn dubbel uitgevoerd.- Verantwoordelijkheid om verbindingen in stand te houden / repareren ligt deels bij uitvoerders.	20%	7.74%
R84	Volume groei Wmo met als gevolg een stijging van de kosten	250	Actief - -Monitoren van demografische ontwikkelingen. -Sturen op instroom en versterking van preventie en algemene voorzieningen. -Effecten van abonnementstarief op volume/kosten zijn nog onzeker. In de Leidse regio wordt de mogelijke volumestijging door het abonnementstarief gemonitord. In samenspraak met de VNG en het Rijk wordt onderzoek gedaan naar de effecten van de invoering van het abonnementstarief. In het Regeerakkoord Rutte IV staat dat het Rijk op dit punt actie zal ondernemen en het abonnementstarief met ingang van 2025 voor huishoudelijke ondersteuning af te schaffen. -Tijdelijk inhuren van extra capaciteit om toenemende vraag op te vangen.	70%	5.08%
R40	Als gevolg van de grotere vraag naar jeugdhulp (m.n. duurdere specialistische jeugdhulp; met verblijf) dan voorzien, bestaat de kans op overschrijding van budgetten.	250	Actief - 1. Permanente monitoring budget om tijdig te kunnen sturen. 2. Zorg dragen voor adequate financiële reserve 3D/ Wmo. 3. Samenwerking op financieel gebied, spreiding financiële risico's in regio en aanscherpen van de samenwerkingsafspraken met de GR Serviceorganisatie Zorg (SOZ). 4. Juiste prikkel aan zorgaanbieders geven bij contractering, opdrachten en toetsing / contractbeheer/ wijzigen bekostigingssystematiek. 5. Bevorderen van participatie en inzet sociaal netwerk (normaliseren). 6. Het kostenbewustzijn van de jeugdteams verhogen. 7. Uitvoering regionale samenwerkingsagenda Jeugd. 8. Overleg met huisartsen/zorgorganisaties over toegang tot de jeugdhulp.	50%	4.30%
R105	Risico dat vacatures op korte termijn niet ingevuld kunnen worden, waardoor er relatief duurdere inhuur nodig is.	200	Actief - Regionale samenwerking op probleemgebieden (uitlenen specialisten, gedeelde inzet), actieve beleid op het aantrekken van young potentials en participatie bij onderwijsinstellingen voor vergroten aantrekkelijkheid van onze organisatie voor stagiairs/trainees.	50%	3.85%
R3	Het risico dat de hoogte van de bijdrage aan een verbonden partij onbeheersbaar wordt als gevolg van prijsstijgingen die niet te voorzien zijn. Denk hierbij bijvoorbeeld aan stijging van loonkosten bij de verbonden partijen als gevolg van uitkomsten CAO onderhandelingen.	200	Actief - Zienswijze op begroting van verbonden partijen kenbaar maken, actieve participatie aan financiële overleggen, inhoudelijk alert op informatie werkgroep FKGR.	50%	2.89%
R28	Rente risico bij stijgende financieringsbehoefte	100	In voorbereiding - Goed treasurymanagement in samenwerking met centrumgemeente Leiden. Tevens afdekken van financieringsbehoefte met langlopende leningen.	50%	1.93%

1) Bedragen x € 1.000

Overzicht Risico's	Bedrag x € 1.000
Totaal 10 grootste risico's:	11.548
Overige risico's:	1.355
Totaal alle risico's:	12.903

Veranderingen in top 10 van risico's ten opzichte van de jaarrekening 2022

1. Nieuw: R28 Rente risico bij stijgende financieringsbehoefte. Stijging van de rentekosten wat een negatief gevolg heeft voor de financiële kengetallen (solvabiliteit, schuldquote en structurele exploitatieruimte)
2. Vervallen: R133 Risico op prijsstijgingen van bouwmaterialen, vervoerskosten en energie ad € 1.000.000, deze is nu verwerkt in de begroting door middel van reservering van extra kapitaallasten voor MJOP-A projecten.

Benodigde weerstandscapaciteit

Op de geïdentificeerde risico's hebben we een risicosimulatie uitgevoerd. Dit doen we omdat 100% dekking van alle risico's niet nodig is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden. Bij de simulatie hebben we gerekend met een zekerheidspercentage van 90%.

Het resultaat is dat het voor 90% zeker is dat we alle risico's kunnen afdekken met een benodigde weerstandscapaciteit van € 3.799.000. De benodigde weerstandscapaciteit wordt bepaald door alle risico's waarvoor geen of onvoldoende beheersmaatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

3. Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit een incidenteel en een structureel deel. De incidentele weerstandscapaciteit bestaat uit de algemene reserve, de bestemmingsreserves, de langlopende voorzieningen, de begrotingspost 'Onvoorzien' en aanwezige stille reserves. Stille reserves worden gevormd door het verschil tussen de marktwaarde en de boekwaarde van materiële vaste activa.

De structurele weerstandscapaciteit wordt bepaald door de omvang van toekomstige bezuinigingsmogelijkheden, het onbenutte deel van de belastingcapaciteit en de post Onvoorzien. Deze middelen kunnen worden ingezet om tegenvallers in de lopende exploitatie op te vangen zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering in de programma's. De beschikbare weerstandscapaciteit is € 13.319.000 en is als volgt opgebouwd:

Beschikbare weerstandscapaciteit	Bedrag x € 1.000
1. Onbenutte belastingcapaciteit	0
2. Risicoreserve grondexploitatie	1.470
3. Algemene reserve	10.849
4. Reserve Wmo/3D *	1.000
5. Bodembedrag **	0
Totale weerstandscapaciteit	13.319

* dit is het risicogedeelte van de reserve

** besloten in de financiële verordening 2020

4. Weerstandsvermogen

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, moeten we een relatie leggen tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij horende weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De relatie tussen beide componenten staat hieronder.

ratio	beschikbare		€ 13.319.000	
weerstandsvermogen	weerstandscapaciteit	=		= 3,51
=	benodigde		€ 3.799.000	
	weerstandscapaciteit			

Met een ratio van 3,51 is het weerstandsvermogen volgens de normtabel van de Universiteit Twente 'uitstekend is > 2'.

5. Kengetallen

We hanteren conform het Besluit Begroting en Verantwoording vijf financiële kengetallen. Naast deze kengetallen beoordelen we ook de onderlinge verhouding van deze kengetallen in relatie tot de financiële positie. De kengetallen en de beoordeling geven gezamenlijk en op eenvoudige wijze inzicht in de financiële positie van de gemeente. De berekenwijze van de kengetallen is vastgelegd in een ministeriële regeling.

Beoordeling

De beoordeling van de onderlinge verhouding van de financiële kengetallen geeft het volgende beeld:

Kengetallen	Realisatie		Begroting			
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
1a. Netto schuldquote	65,1%	88,7%	117,1%	133,1%	165,0%	170,5%
1b. Netto schuldquote gecorr. voor alle verstrekte leningen	61,1%	84,8%	113,2%	129,2%	161,0%	166,5%
2. Solvabiliteitsratio	23,9%	21,7%	18,7%	17,3%	14,4%	12,5%
3. Grondexploitatie	-2,4%	-1,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
4. Structurele exploitatieruimte	2,5%	4,0%	1,4%	1,3%	-1,8%	-4,1%
5. Gemeentelijke belastingcapaciteit	153,3%	147,5%	160,4%	160,4%	160,4%	160,4%

Signaleringswaarden kengetallen	Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol
1a. Netto schuldquote	< 90%	90% > < 130%	> 130%
1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	< 90%	90% > < 130%	> 130%
2. Solvabiliteitsratio	> 50%	20% > < 50%	< 20%
3. Grondexploitatie	< 20%	20% > < 35%	> 35%
4. Structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%
5. Gemeentelijke belastingcapaciteit	< 95%	95% > < 105%	> 105%

Beoordeling kengetallen

De kengetallen geven inzicht in de financiële positie van de gemeente. Het gemeenschappelijk toezichtkader geeft hiervoor signaleringswaarden, geen normering. De netto-schuldquote (gecorrigeerd) heeft tot 2026 de signaleringswaarde neutraal, daarna wordt de waarde als risicovol ingeschat. De toename wordt veroorzaakt door de investeringen in onderwijshuisvesting en in de openbare ruimte. Het is belangrijk de schuldquote beheersbaar te houden. De solvabiliteit heeft van 2024 tot en met 2027 de signaleringswaarde van 'risicovol'. De omvang van de netto schuldpositie en de mate van solvabiliteit houden verband met elkaar. Een hoge schuld betekent een lagere solvabiliteit. Het kengetal grondexploitatie is vanuit risico-oogpunt prima. De omvang van de grondexploitaties ten opzichte van de totale gemeentelijke baten is zeer beperkt door het aflopen van grondexploitaties en niet meer opstarten van nieuwe grondexploitaties. De structurele exploitatieruimte is voor de jaren 2024 en 2025 voldoende en valt in de signaleringswaarde minst risicovol. De jaren 2026 en 2027 zijn structureel niet sluitend en vallen hiermee in de categorie meest risicovol.

De kengetallen tonen in totaliteit in 2024 een redelijke financiële positie, die in de komende jaren onder spanning komt te staan mits alle investeringen via de vastgestelde plannings (MJOP, IHP, vervangingsinvesteringen) tot uitvoering worden gebracht. De ruimte die hierin nog zit is beperkt. Een behoedzaam financieel beleid blijft het uitgangspunt voor de komende jaren.

Toelichting op financiële kengetallen 2024-2027

Netto-schuldquote

Het kengetal 'netto-schuldquote', ook wel bekend als de netto-schuld als aandeel van de inkomsten, zegt het meest over de financiële vermogenspositie van een gemeente. De netto-schuldquote geeft aan of een gemeente investeringsruimte heeft of juist op zijn tellen moet passen. Daarnaast zegt het kengetal ook wat over de flexibiliteit van de begroting. Hoe hoger de schuld is, hoe meer kapitaallasten er zijn (rente en aflossing) waardoor een begroting minder flexibel wordt. De netto-schuldquote geeft daarmee een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossing op de exploitatie. De netto-schuldquote valt in de signaleringswaarde neutraal.

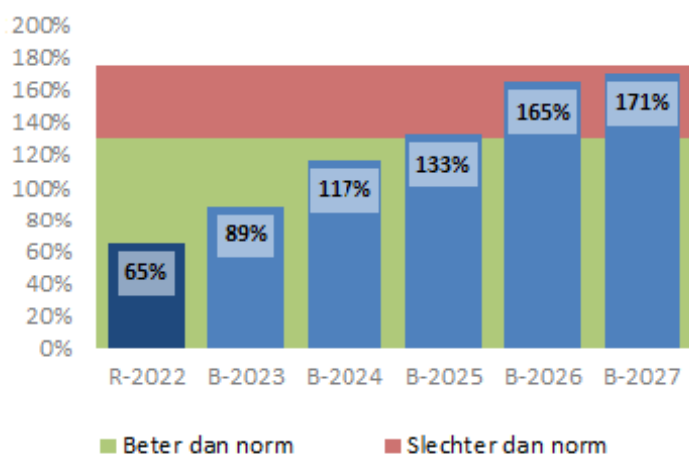
Berekening:

Voor de berekening van de netto-schuldquote wordt de netto-schuld gedeeld door het totaal van de inkomsten binnen de exploitatie (onderhandse leningen + overige vaste schuld + kortlopende schuld + overlopende passiva -/- langlopende uitzettingen -/- kortlopende vorderingen -/- overlopende activa) / totale baten voor bestemming. (Bedragen x € 1.000)

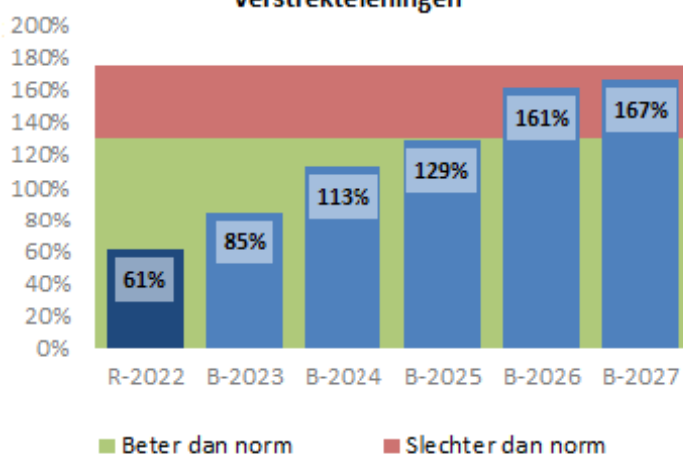
1. Netto schuldquote		Realisatie		Begroting			
		2022	2023	2024	2025	2026	2027
A. Vaste schulden	+	60.737	54.968	74.570	85.758	104.427	107.872
B. Netto vlottende schuld	+	2.566	11.095	10.876	10.897	10.868	10.996
C. Overlopende passiva	+	5.965	5.965	5.965	5.965	5.965	5.965
Totale bruto schuld		69.268	72.027	91.411	102.620	121.260	124.833
D1. Financiële activa (excl. kapitaalverstr., leningen)	-	0	0	0	0	0	0
D2. Financiële activa (verstrekke leningen)	-	2.673	2.668	2.662	2.656	2.651	2.645
E. Uitzettingen < 1 jaar	-	22.916	8.394	8.394	8.394	8.394	8.394
F. Liquide middelen	-	378	0	0	0	0	0
G. Overlopende activa	-	2.682	2.682	2.682	2.682	2.682	2.682
Totale netto schuld		43.291	60.951	80.335	91.544	110.183	113.757
Totale netto schuld gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen		40.618	58.283	77.673	88.887	107.533	111.112
H. Totale saldo van baten (excl. mut. res.)	/	66.452	68.746	68.614	68.776	66.783	66.716
Netto schuldquote		65,1%	88,7%	117,1%	133,1%	165,0%	170,5%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen		61,1%	84,8%	113,2%	129,2%	161,0%	166,5%

Door de investeringen in onderwijshuisvesting en het Meerjarenonderhoudsprogramma loopt de netto-schuldquote op. De komende jaren zullen we zeer scherp het verloop van onze schuldpositie moeten monitoren. Als veilige signaleringswaarde wordt landelijk 130% gehanteerd maar dit is geen harde norm. Bij de beoordeling van nieuwe investeringen zal het gevolg voor de schuldpositie een steeds belangrijkere rol gaan spelen.

1a. Netto schuldquote

1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekteleningen

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft de mate aan waarmee de gemeentelijke bezittingen zijn betaald met eigen middelen. Anders gezegd: het aandeel van het eigen vermogen in het totaal vermogen. Hoe hoger de verhouding eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen (het financiële kengetal solvabiliteitsratio), hoe gezonder de gemeente.

Berekening:

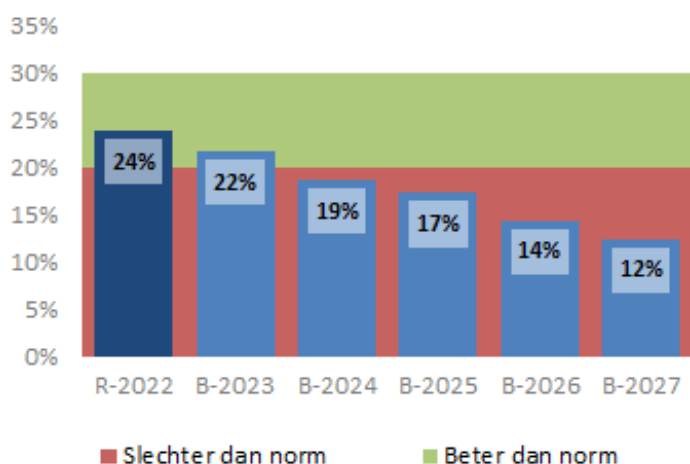
Eigen vermogen / totaal vermogen (Bedragen x € 1.000)

2. Solvabiliteitsratio

		Realisatie		Begroting			
		2022	2023	2024	2025	2026	2027
A. Eigen vermogen	+	24.377	22.390	22.856	23.228	21.948	19.097
B. Totaal passiva	/	102.176	103.010	122.400	134.459	151.972	152.848
Solvabiliteit		23,9%	21,7%	18,7%	17,3%	14,4%	12,5%

Wanneer de helft of meer van het totaal vermogen uit eigen vermogen bestaat, dan is een gemeente voldoende solvabel. De streefwaarde voor solvabiliteit is minimaal 20% eigen vermogen. De solvabiliteit daalt in 2024 naar 19% en blijven we net niet binnen de signaleringswaarde 'neutraal'. In de volgende jaren daalt deze waarde door investeringen in onderwijshuisvesting en in de openbare ruimte.

2. Solvabiliteitsratio

Grondexploitatie

Het financiële kengetal 'grondexploitatie' geeft aan hoe groot de grondpositie (boekwaarde) is ten opzichte van de jaarlijkse baten. Een voorbeeld: wanneer een gemeente grond tegen de veel lagere prijs van landbouwgrond heeft aangekocht, is er veel minder risico dan wanneer er dure grond is aangekocht terwijl de vraag naar woningen is gestagneerd. Volgens het MPG loopt de grondexploitatie in 2024 af.

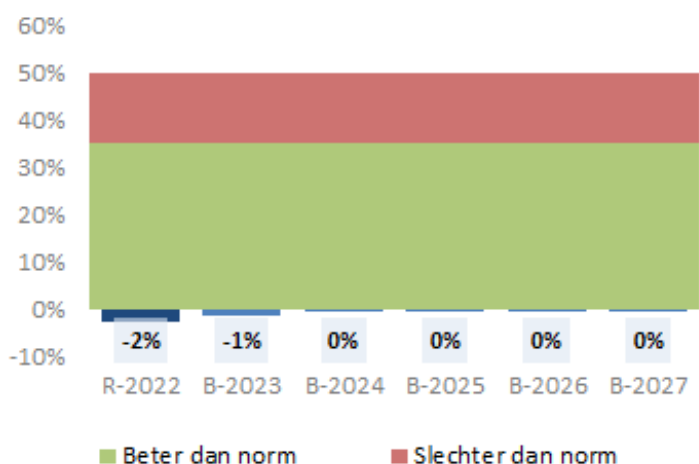
Berekening:

Boekwaarde in exploitatie genomen gronden / totale baten voor bestemming (Bedragen x € 1.000)

3. Grondexploitatie		Realisatie		Begroting			
		2022	2023	2024	2025	2026	2027
A. Bouwgronden in exploitatie	+	-1.602	-924	-11	-11	-11	-11
Totale bouwgronden		-1.602	-924	-11	-11	-11	-11
B. Totale saldo van baten (excl. mut. res.)	/	66.452	68.746	68.614	68.776	66.783	66.716
Grondexploitatie		-2,4%	-1,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Een norm bepalen voor het kengetal 'grondexploitatie' is lastig. De boekwaarde van de gronden in bezit zegt namelijk nog niets over de relatie tussen de vraag en aanbod van woningbouw dan wel het aantal vierkante meters bedrijventerrein. Maatwerk is hiervoor van toepassing, dat wil onder andere zeggen: hoeveel woningen of vierkante meters bedrijventerrein zijn gepland, van welk type en op welke plek? Daarnaast is het van wezenlijk belang wat de te verwachten vraag zal zijn. Dit vergt meer onderzoek dan naar voren komt uit het genoemde kengetal. De boekwaarde van de gronden geeft wel weer of een gemeente veel middelen heeft gestopt in haar grondexploitatie. Dit geld moet de gemeente namelijk ook nog terugverdienen.

3. Grondexploitatie

Structurele exploitatieruimte

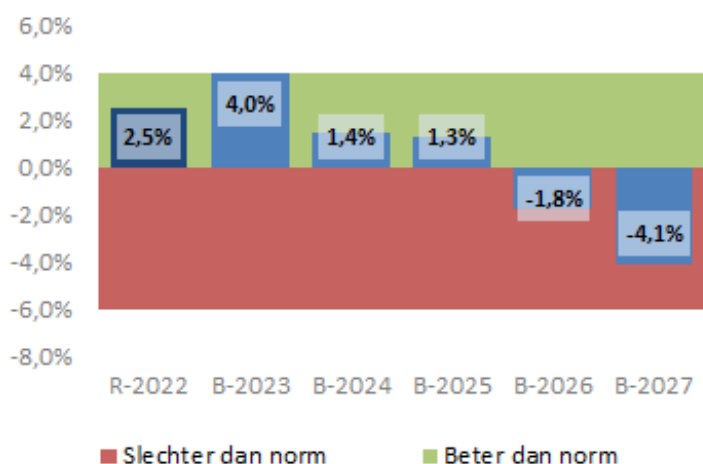
Het financiële kengetal 'structurele exploitatieruimte' geeft aan hoe groot de structurele vrije ruimte binnen de vastgestelde begroting is. Daarnaast geeft dit kengetal ook aan of we in staat zijn om structurele tegenvallers op te vangen dan wel of er nog ruimte is voor nieuw beleid. Onze structurele exploitatieruimte schommelt rond de signaleringswaarde minst risicovol in de jaren 2024 t/m 2025, maar slaat om naar meest risicovol in de jaren 2026 en 2027.

Berekening:

Structurele baten +/- structurele lasten / totale baten voor bestemming (Bedragen x € 1.000).

4. Structurele exploitatieruimte		Realisatie		Begroting			
		2022	2023	2024	2025	2026	2027
A. Totale structurele lasten	-	59.633	62.222	67.387	67.665	67.784	69.307
B. Totale structurele baten	+	61.319	65.002	68.373	68.543	66.596	66.579
C. Totale structurele toevoegingen aan de reserves	-	0	56	0	0	0	0
D. Totale structurele onttrekkingen aan de reserves	+	0	0	0	0	0	0
Totale structurele resultaat		1.686	2.724	986	878	-1.188	-2.728
E. Totale saldo van baten (excl. mut. res.)	/	66.452	68.746	68.614	68.776	66.783	66.716
Structurele exploitatieruimte		2,5%	4,0%	1,4%	1,3%	-1,8%	-4,1%

4. Structurele exploitatieruimte

Woonlasten meerpersoonshuishouden

De belastingcapaciteit (de ruimte die de gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen) wordt berekend aan de hand van de woonlasten. Onder woonlasten verstaan we de OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing voor een woning met de gemiddelde WOZ-waarde. Dit kengetal bereken je door de totale woonlasten van een gemiddeld meerpersoonshuishouden van Oegstgeest van 2024 te vergelijken met het landelijk gemiddelde 2023.

Woonlasten onder het landelijk gemiddelde waardeert de VNG als 'voldoende', woonlasten tussen het landelijk gemiddelde en 120% als 'matig' en woonlasten hoger dan 120% als 'onvoldoende'. In onze gemeente bevonden de woonlasten zich in 2023 op 148%, waarmee ze 'onvoldoende' zijn. Deze score is te verklaren doordat de gemiddelde WOZ-waarde in Oegstgeest hoger ligt dan het landelijk gemiddelde.

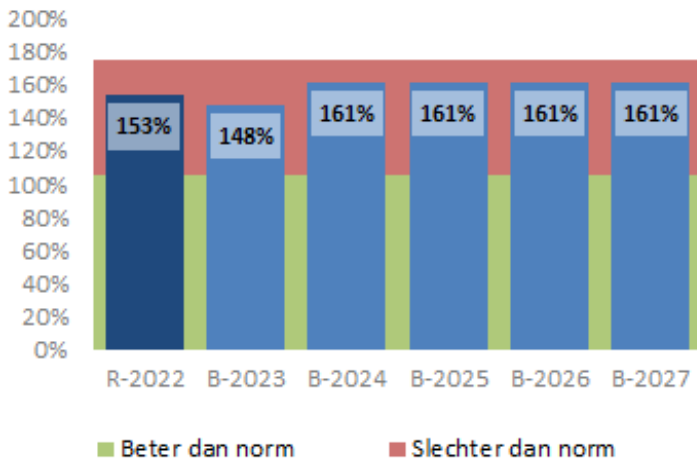
Berekening:

Totale woonlasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde / woonlasten landelijk gemiddelde voor gezin in het voorgaande jaar (t-1). (Bedragen x € 1.000)

Tot en met 2023 zijn de cijfers ontleend aan de COELO atlas. De prognose in 2024 is gebaseerd op een gemiddelde WOZ-waarde van € 642.000.

5. Gemeentelijke belastingcapaciteit		Realisatie		Begroting			
		2022	2023	2024	2025	2026	2027
A. OZB-lasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	+	584	694	831	831	831	831
B. Rioolheffing voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	+	223	228	236	236	236	236
C. Afvalstoffenheffing voor een gezin	+	437	412	447	447	447	447
D. Eventuele heffingskorting voor een gezin	-	0	0	0	0	0	0
Totale woonlasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde		1.244	1.333	1.514	1.514	1.514	1.514
E. Woonlasten landelijke gemiddelde voor gezin in t-1	/	811	904	944	944	944	944
Woonlasten t.o.v. landelijke gemiddelde jaar er voor		153,3%	147,5%	160,4%	160,4%	160,4%	160,4%

5. Gemeentelijke belastingcapaciteit

4.2.3 Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

1. Inleiding

We zijn inrichter, beheerder en voor een groot deel ook eigenaar van de openbare ruimte in Oegstgeest. Onder de inrichting en het beheer van de openbare ruimte verstaan we wegen, riolering, water, kunstwerken, groen, verlichting etc. Dit noemen we kapitaalgoederen. Kapitaalgoederen zijn van directe invloed op een goed, veilig en efficiënt leef-, werk- en woonmilieu voor de inwoners.

Het financieel belang van goed beheer en onderhoud van kapitaalgoederen is groot, omdat we de waarde ervan dienen te behouden en het een aanzienlijk beslag op onze begroting legt. De organisatie wordt versterkt om het noodzakelijke (groot) onderhoud en de herinrichting / vervanging te kunnen realiseren.

Naast producent en beheerder van die kapitaalgoederen zijn we zelf ook gebruiker. Bij het uitvoeren van onze taken maken we gebruik van het gemeentehuis en de gemeentewerf.

2. Beleid

Het in eigendom hebben van gebouwen en kunstenaarswerken brengt een aantal verantwoordelijkheden met zich mee. Een van deze verantwoordelijkheden is het onderhouden ervan. Er worden hiertoe meerjarenonderhoudsplannen opgesteld en periodiek geactualiseerd, waarbij uitgegaan wordt van traditioneel onderhoud met als uitgangspunten sober en doelmatig. Recent zijn de locaties op huidige staat van onderhoud onderzocht.

In de beheerplannen van 2021 is het kwaliteitsniveau voor alle onderdelen bepaald op onderhoudsniveau B, als het economisch optimale beheerniveau dat voldoet aan de wettelijke zorgplicht van de gemeente. Bij herinrichting wordt gekozen voor een sober en doelmatige inrichting.

In het Meerjarenonderhoudsprogramma (MJOP) zijn alle benodigde onderhouds- en vervangingsactiviteiten opgenomen voortkomend uit de wettelijk verplichte inspecties en opgestelde beheerplannen (2021). Door realisatie van deze werken voldoet de gemeente aan haar wettelijke zorgplicht.

In 2024 wordt gewerkt aan projecten die in het MJOP onder fase A en onder Groot Onderhoud zijn opgenomen. Dit betekent dat een aantal projecten in voorbereiding zijn en een aantal projecten in uitvoering zijn dan wel gaan. De projecten onder fase B en C worden opgepakt zodra hier de financiële middelen voor beschikbaar zijn.

3. Overzicht van beheerplannen

Nr.	Omschrijving beheerplan (jaar van vaststelling)	Frequentie actualisatie areaal /planning	Eerstvolgende actualisatie
Programma 1 Natuur en landschap			
1	Groenvoorzieningen (2021)	Jaarlijks/1x per 5 jaar	2026
2	Speelplaatsen (2021)	Jaarlijks/1x per 5 jaar	2026
3	Water/baggeren (2021)	Jaarlijks/1x per 5 jaar	2026
Programma 2 Verkeer en infrastructuur			
4	Rationeel wegbeheer (2021)	Jaarlijks/1x per 5 jaar	2026
5	Openbare verlichting (2021)	Jaarlijks/1x per 5 jaar	2026
6	Riolering Gemeentelijk Riolerings Plan (GRP) (2022)	Jaarlijks/1x per 5 jaar	2027
7	Verkeersregelinstallaties (2012)	Jaarlijks/1x per 5 jaar	in beheer Leiden
8	Civiele kunstwerken (bruggen en dergelijke) (2021)	Jaarlijks/1x per 5 jaar	2026
Programma 3 Wonen en economie			
9	Overig vastgoed (2019)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2023
Programma 4 Sociale infrastructuur			
10	Sporthal (2019)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2023
11	Sportvelden (2021)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2024
12	Kleedaccommodaties sport (2019)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2023
13	Gymnastieklokalen (2019)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2023
14	Multifunctionele accommodaties (2019)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2023
15	Beeldende kunstwerken (2019)	Jaarlijks/1x per 5 jaar	2024
Programma 5 Bestuur			
	Hier zijn geen beheerplannen		
Programma 6 Bedrijfsvoering			
16	Huisvesting gemeentehuis (2019)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2023
17	Huisvesting gemeentewerf (2019)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2023
18	Brandweerkazerne	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	Verkoop bij leegstand
19	Carp-gebouw (2018)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2023

4. Korte toelichting op de beheerplannen

1. Groenvoorzieningen

In 2021 is het Groenbeheerplan vastgesteld. In dit beheerplan staan de maatregelen die nodig zijn voor beheer en onderhoud van al het openbaar groen dat ons eigendom is. Het gaat hierbij om bomen, gazons, bos, heesters, vaste beplanting, bermen, hagen, plantenbakken en wateroevers. In dit beheerplan is uitgegaan van meer ecologisch groenbeheer, verhogen van de biodiversiteit en robuust groen bij renovaties. In het kader van het verhogen van de leefbaarheid faciliteert de gemeente inwoners bij zelfbeheer.

Jaarlijks inspecteert een onafhankelijk bureau het kwaliteitsniveau van de openbare ruimte en voeren we boomveiligheidscontroles uit om aan onze juridische zorgplicht als boombeheerder te voldoen. De dotatie in de voorziening is bijgesteld naar het benodigde bedrag voor het onderhoud en vervangen van bomen/groen, zoals het beheerplan voorschrijft.

Achterstallig onderhoud: in het onderhoud en de vervanging van bomen en het overig groen is achterstand ontstaan. Deze zijn we projectmatig aan het inlopen.

2. Speelplaatsen

In het beheerplan Speelplaatsen staan de maatregelen beschreven voor het beheer en onderhoud van de speelplekken in Oegstgeest. De wettelijke verplichtingen voor de veiligheid van speeltoestellen zijn geregeld in het warenwetbesluit Attractie- en speeltoestellen. In dit besluit wordt verwezen naar de Europese normen voor speeltoestellen en die van valdempende ondergronden. Jaarlijks inspecteren we alle toestellen en valondergronden. Bij renovatie van een speelplaats maken we in overleg met omwonenden een herinrichtingsplan. In veel gevallen werken we met combi-toestellen in plaats van meerdere kleinere speelobjecten. Op deze manier wordt bij een beperkte beschikbare ruimte maximaal speelgelegenheid gerealiseerd.

- Achterstallig onderhoud: niet van toepassing op dit beheerplan.

3. Water/baggeren

Het beheerplan Baggeren uit 2021 zorgt ervoor dat de waterkwaliteit van het oppervlaktewater in Oegstgeest op peil blijft. Het hoogheemraadschap van Rijnland inspecteert jaarlijks de wateren en bepaalt aan de hand van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) hoeveel we moeten baggeren. We hebben profielen en volumes beschikbaar en ook een 3D-model van de baggerlaag en de waterbodem. Verder hebben we een voorziening ingesteld, zoals het plan voorschrijft.

- Achterstallig onderhoud: niet van toepassing op dit beheerplan.

4. Rationeel wegbeheer

Het uitvoeren van wegbeheer is een zorgplicht van de gemeente. In het beheerplan Wegen uit 2021 staan de maatregelen waarmee we onze wegen op het gewenste kwaliteitsniveau kunnen houden. Op basis van de weginspectie blijkt (groot) onderhoud noodzakelijk. De afgelopen jaren hebben we te weinig (groot) onderhoud uitgevoerd wat heeft geleid tot een matig kwaliteitsbeeld. Zoals het beheerplan Wegen voorschrijft, hebben we een voorziening ingesteld voor het onderhoud aan de verhardingen. Het verzorgend onderhoud van de wegen (bijvoorbeeld vegen en zwerfvuil) en gladheidsbestrijding maken geen onderdeel uit van het beheerplan.

- Achterstallig onderhoud: er is sprake van noodzakelijk onderhoud. Aanpak van dit noodzakelijk onderhoud is opgenomen in het MJOP.

5. Openbare verlichting

We verlichten de openbare ruimte om een bijdrage te leveren aan de verkeers- en sociale veiligheid. In 2021 hebben we het beheerplan Openbare verlichting vastgesteld. In dit plan zijn naast beheer- en onderhoudsaspecten, ook de vervanging van de openbare verlichting opgenomen. Om energie te besparen plaatsen we hierbij ledverlichting met dimmers.

- Achterstallig onderhoud: niet van toepassing op dit beheerplan.

6. Gemeentelijk rioleringsplan (GRP)

Sinds 2008 is de Wet gemeentelijke watertaken (Wgw) van kracht. In deze wet staan, naast de traditionele zorgplicht voor het afvalwater, specifieke gemeentelijke zorgtaken. Het gaat hierbij om de zorgplicht voor hemelwater en grondwater. Met het vaststellen van de Hemel en regenwaterverordening is een eerste stap gezet naar het vasthouden van regenwater in het gebied waar het valt. Bij de (her)inrichting van woonwijken zoals momenteel in de wijk Oudenhof wordt meer open verharding toegepast zodat het regenwater infiltreert in het grondwater. Het doel hiervan is het op peil houden van de kwaliteit van de leefomgeving, het beter voorbereid zijn op zware en langdurige regenbuien en het duurzaam beschermen van natuur en milieu.

Samen met de regionale partners is het Integraal waterketenplan (IWKP) 2024-2028 opgesteld. Nadrukkelijk is hierin ook aandacht voor nieuwe ontwikkelingen. Meer sturing op ongerioleerde lozingen (IBA's). In het vastgestelde Basis rioleringsplan (BRP) zijn een aantal maatregelen/ investeringen/onderzoeken opgenomen die in uitvoering worden genomen in de nieuwe planperiode van het IWKP.

In het kader van het MJOP zijn diverse projecten benoemd als meerjaren onderhouds investeringsproject. Vooral zijn de A projecten in tijd uitgezet en is voor de overige de urgentie aangegeven.

Het contract voor curatief en preventief onderhoud gemalen loopt in 2024 af en zal opnieuw aanbesteed moeten worden. Samen met de Leidse regio is in de samenwerking binnen het IWKP een gezamenlijke hoofdpst waarop de gemalen 24 uur 7 dagen in de week bewaakt worden.

Achterstallig onderhoud: groot onderhoud en vervanging zijn opgenomen in het MJOP.

7. Verkeersregelinstallaties (VRI)

In 2018 zijn we aangesloten op de Leidse verkeerscentrale en is zowel het verkeerskundig als het technisch en operationeel beheer van de VRI's overgedragen aan de gemeente Leiden. Het beheerplan VRI Oegstgeest loopt tot en met 2024. Aangezien de VRI's ons eigendom zijn zijn wij verantwoordelijk voor de vervanging ervan. Dit doen we zoveel mogelijk binnen de MJOP-projecten.

- Achterstallig onderhoud: de vervanging is opgenomen in het MJOP.

8. Civiele kunstwerken (bijvoorbeeld bruggen, tunnels, duikers, etc.)

Civiele kunstwerken horen bij de wegen-, fietspaden- en voetpadenstructuur in Oegstgeest. In het beheerplan Civiele Kunstwerken staan alle inspectieresultaten van de staat van de kunstwerken en een overzicht in van de benodigde investeringen en onderhoudskosten voor de komende zeven jaar. Vanwege de slechte staat van een aantal bruggen hebben we voor deze bruggen een maximaal toegestaan gewicht of aslastbeperking opgelegd. De financiële gevolgen van het geactualiseerde beheerplan (2021) zijn in het MJOP verwerkt.

- Achterstallig onderhoud: Diverse bruggen zijn toe aan groot onderhoud dan wel vervanging. De planning van dit onderhoud c.q. de vervanging is opgenomen in het MJOP.

9. Overig vastgoed

Onder Overig vastgoed vallen de volgende gebouwen: het marktgebouw, de Oudenhofmolen in het Irispark en een dienstwoning bij de gemeentewerf. Er zijn geen woningen/gebouwen meer in tijdelijk beheer. Waar mogelijk, stoten we vastgoed af.

- Achterstallig onderhoud: niet van toepassing op dit beheerplan.

10. Sporthal De Cuyl

Sinds 2009 beheren en exploiteren we de sporthal op sportpark De Voscuyl. Sporthal De Cuyl is te verdelen in drie zalen, door middel van scheidingswanden. De skybox op de eerste verdieping is permanent verhuurd aan een fysiotherapiepraktijk. We onderzoeken of een regionale samenwerking in het beheer van de sporthal financieel aantrekkelijk kan zijn.

Achterstallig onderhoud: niet van toepassing op dit beheerplan.

11. Sportvelden

Het beheerplan Sportvelden uit 2021 gaat over de sportvelden die worden onderhouden door de gemeente Oegstgeest. Deze sportvelden zijn gelegen op sportpark De Voscuyl en het scoutingterrein aan de Abtspoelweg. De geldende normen van NOC*NSF vormen het uitgangspunt voor de beheer kwaliteit. Het beheerplan is in 2021 geactualiseerd en de financiële gevolgen van de actualisatie zijn verwerkt. We onderzoeken of het beheer van de sportvelden aan de verenigingen kan worden overgedragen.

- Achterstallig onderhoud: Veld 6 (FC Oegstgeest/OGC Golf) zit in het MJOP.

12. Kleedaccommodaties sport

Het gaat hier om de kleedaccommodatie bij korfbalvereniging Fiks. We onderzoeken de mogelijkheid deze over te dragen aan Fiks.

- Achterstallig onderhoud: niet van toepassing op dit beheerplan.

13. Gymnastieklokalen

De meerjarenonderhoudsplannen (MJOP's) van de gymnastieklokalen zijn vastgesteld in 2019. Het gaat hier om de gymnastieklokalen bij de Montessorischool, Leo Kannerschool, Openbare Basisschool De Vogels, de basisscholen aan de Jan Wolkerslaan en Het DOK. Voor de gymzaal van het DOK onderzoeken we of een regionale samenwerking in het beheer financieel aantrekkelijk kan zijn.

- Achterstallig onderhoud: niet van toepassing op dit beheerplan.

14. Multifunctionele accommodaties

In een multifunctionele accommodatie zitten allerlei wijkvoorzieningen onder één dak. Het gaat hierbij om bijvoorbeeld kinderopvanglocaties aan de Frans Halslaan, Jac. P. Thijssestraat, Jan Wolkerslaan, Lange Voort en het Rustenburgerpad (Het DOK). In de Mozaïekzaal (aula) in de Leo Kannerschool aan de Hazenboslaan vinden ook verschillende activiteiten plaats.

- Achterstallig onderhoud: niet van toepassing op dit beheerplan.

15. Beeldende kunstwerken

Alle kunstwerken bevinden zich in de openbare ruimte, met uitzondering van het beeld Nel met hoed, dat staat in de hal van de bibliotheek. Merendeel van deze werken is ons eigendom, waardoor de zorg- en onderhoudsplicht van deze kunstwerken bij ons ligt.

Achterstallig onderhoud: niet van toepassing op dit beheerplan.

16. Gemeentehuis

Het gemeentehuis heeft een publieksbalie en aangiftebalie (met werkplekken voor de politie) en is ook een officiële trouwlocatie. Het gemeentehuis is sinds 1997 een rijksmonument. Het in 2019 geactualiseerde MJOP van het gemeentehuis is naast het noodzakelijk onderhoud op onderdelen uitgebreid met een aantal extra duurzaamheidsaspecten (quick-wins, onder andere ledverlichting). Het pand heeft energielabel G.

Achterstallig onderhoud: niet van toepassing op dit beheerplan.

17. Gemeentewerf

Op de gemeentewerf werkt een groot deel van het team Beheer en onderhoud. Ook staat hier veel van het materieel van dit team en de zoutinstallatie (gladheidsbestrijding). Daarnaast hebben we er voor inwoners een milieustraat, waar we het afval gescheiden in ontvangst nemen.

- Achterstallig onderhoud: In 2024 starten we met een optimalisatie van de gemeentewerf.

18. Brandweerkazerne

Voorstel tot verkoop volgt in 4e kwartaal 2023.

19. Carp-gebouw

Het gebouw voldoet niet (meer) aan de gestelde eisen in het kader van luchtkwaliteit en veiligheid. Een plan van aanpak en kostenbegroting is voorbereid en ter besluitvorming voorgelegd. Het CJG heeft dit pand in 2018 in gebruik genomen. Het gebouw wordt onderhouden conform het opgestelde MJOP.

- Achterstallig onderhoud: Om aan de vigerende duurzaamheidseisen te voldoen dient het Carpgebouw te worden verduurzaamd. Hiervoor wordt subsidie aangevraagd. Na besluitvorming over de toekomst van het Carpgebouw zal de raad worden verzocht voor de verduurzaming aanvullend budget te voteren.

5. Overzicht budget per beheerplan

Begroting (bedragen x €1.000)	2024	2025	2026	2027
A. Wegen prog. 2				
Kapitaallasten	508	584	682	818
Jaarlijks onderhoud	472	482	493	493
Groot onderhoud / storting voorziening	946	946	946	946
Subtotaal	1.926	2.012	2.122	2.258
B. Openbare verlichting prog. 2				
Kapitaallasten	131	174	187	196
Jaarlijks onderhoud	63	62	68	68
Subtotaal	194	235	254	263
C. Civieltechnische kunstwerken prog. 2				
Kapitaallasten	254	392	480	563
Jaarlijks onderhoud	146	128	141	141
Groot onderhoud / storting voorziening	97	97	97	97
Subtotaal	497	617	718	802
D. Verkeersregelinstallaties prog. 2				
Kapitaallasten	81	80	79	78
Jaarlijks onderhoud	66	66	66	66
Subtotaal	147	146	145	144
E. Speelplaatsen prog. 1				
Kapitaallasten	24	24	24	23
Jaarlijks onderhoud	94	94	94	94
Subtotaal	118	118	117	117
F. Waterwegen prog. 1				
Jaarlijks onderhoud	156	156	156	156
Groot onderhoud / storting voorziening	131	131	131	131
Subtotaal	287	287	287	287
G. Groen incl. sportvelden prog. 1 & 4				
Kapitaallasten	268	301	316	311
Jaarlijks onderhoud	1.029	1.108	859	859
Groot onderhoud / storting voorziening	372	372	372	372
Subtotaal	1.670	1.782	1.547	1.542
H. Riolering prog. 2				
Kapitaallasten	1.041	1.119	1.166	1.171
Jaarlijks onderhoud	342	316	316	316
Subtotaal	1.383	1.436	1.482	1.488
I. Accommodaties diverse prog.				
Kapitaallasten	2.379	2.387	2.507	3.565
Jaarlijks onderhoud	199	199	199	199
Groot onderhoud / storting voorziening	786	786	786	786
Subtotaal	3.364	3.372	3.492	4.550
J. Kunstwerken prog. 4				
Jaarlijks onderhoud	3	3	3	3
Groot onderhoud / storting voorziening	14	14	14	14
Subtotaal	17	17	17	17
Totaal	9.604	10.022	10.182	11.469

6. Overzicht kerncijfers

Overzicht met kerncijfers

Wegen

Totale oppervlakte verhardingen:	1.093.909 m2
waarvan elementen	791.314 m2
waarvan asfalt	266.788 m2
waarvan onverhard/beton	899 m2
waarvan overig	34.918 m2
waarvan nieuw (nog niet gedefinieerd)	0 m2

Openbare verlichting

Openbare verlichting, aantal masten	4.464 st
Verkeersregelinstantaties	10 st

Riolering

Riolering: lengte riolering	127 km
Riolering: aantal aansluitingen	Circa 10.000 st
Riolering: aantal gemalen	59 st

Groen

Bomen

Aantal bomen	13.325 st
--------------	-----------

Cultuur beplanting

oppervlakte bodembedekkers	8.097 m2
oppervlakte boomspiegel	2.614 m2
oppervlakte opgaande heesters	48.937 m2
oppervlakte rozen	5.571 m2
oppervlakte vaste planten	6.799 m2
burgerparticipatie	2.565 m2

Gras

oppervlakte berm/gras	151.433 m2
waarvan oppervlakte bloemrijk gras	20.283 m2
waarvan oppervlakte gazon	277.184 m2
waarvan oppervlakte hondenuitlaatgebied	2.120 m2
waarvan oppervlakte natuurlijke oever	3.627 m2
waarvan oppervlakte oever	50.229 m2
waarvan oppervlakte overige	0 m2
waarvan oppervlakte rietvegetatie	11.529 m2
waarvan oppervlakte weide	2.000 m2
waarvan oppervlakte wadi	2.658 m2

Haag

waarvan groen oppervlakte blokhagen	23.145 m2
waarvan groen oppervlakte haagvoet	23.145 m2
waarvan groen oppervlakte lijnhagen	0 m2

Natuurlijke beplanting

oppervlakte bos	47.549 m2
oppervlakte bosplantsoen	191.238 m2
oppervlakte griend en hakhout	7.531 m2
oppervlakte houtwal	5.757 m2

Overzicht met kerncijfers

Water

Oppervlaktewater	336.983 m ²
Oppervlaktewater sloten	137.505 m ²

Spelen

Speelplaatsen: aantal	69 st
Speeltoestellen: aantal	308 st

Vastgoed

Gebouwd gemeentelijk vastgoed	34 st
Bedrijfsvloeroppervlakte gemeentelijk vastgoed	29.962 m ²

4.2.4 Paragraaf Financiering

1. Inleiding

In de paragraaf Financiering zetten we de financieringsfunctie uiteen voor de jaren 2024-2027. In de paragraaf Algemene ontwikkelingen komen de renteontwikkelingen en ontwikkelingen in de wet- en regelgeving aan de orde. In de paragraaf Ontwikkelingen gemeente Oegstgeest geven we een toelichting op de renterisiconorm, de kasgeldlimiet en de financiering van de gemeente.

2. Algemene ontwikkelingen

Renteontwikkelingen

De rente op de geld- en kapitaalmarkt wordt voornamelijk bepaald door het beleid van de Europese Centrale Bank (ECB). Doel van de ECB is prijsstabiliteit: een inflatie van 2% op de middellange termijn. Het laatste jaar is de inflatie enorm gestegen en dus veel hoger dan dit doel. De inflatie lijkt nu wel terug te lopen, maar de verwachting is dat deze te lang te hoog blijft. De inflatie is omhooggeschoten door o.a. de sterk gestegen energieprijzen én de oorlog in Oekraïne. De vraag lijkt nu af te nemen maar blijft dus hoger dan het aanbod en daardoor stijgen veel prijzen. De ECB verwacht dat de inflatie ook op de middellange termijn boven 2% uitkomt.

Dit betekent dat de rente op de kapitaalmarkt mee zal stijgen. Lenen kost dan meer geld. De ECB doet er alles aan om de kredietverlening door banken door te laten gaan. Zij verwacht (bericht 15-6-2023) dat de inflatie weer daalt naar een redelijk niveau (3% in 2024 en 2,3% in 2025).

Naast het beleid van de Centrale Banken zijn ook andere macro-economische effecten van belang voor de renteontwikkeling. Het effect van deze macro-economische ontwikkelingen op de marktrente laat zich moeilijk voorspellen.

We verwachten dat de marktrentes voor de middellange termijn (2024-2025) beperkt zullen gaan stijgen. Hieronder zijn de rentepercentages weergegeven waarmee we hebben gerekend voor de nieuw aan te trekken leningen.

Renteontwikkelingen

Renteontwikkelingen

Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
Rente kapitaalmarkt	2,50%	3,00%	3,50%	3,50%	3,50%

Op basis van een lening met een looptijd van 30 jaar, rentevast en aflossing in gelijke delen.

3. Ontwikkelingen gemeente Oegstgeest

In de Wet financiering decentrale overheden (wet Fido) staan de kaders voor een verantwoorde en professionele inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie van decentrale overheden.

Kasgeldlimiet

De gemiddelde vlottende schuld, over drie maanden gezien, is voor een gemeente gelimiteerd op 8,5% van het begrotingstotaal. Onze kasgeldlimiet heeft het volgende verloop:

- Kasgeldlimiet 2022: € 5,8 miljoen
- Kasgeldlimiet 2023: € 6,0 miljoen
- Kasgeldlimiet 2024: € 6,0 miljoen

De renterisiconorm

Over de langlopende schuld mogen de jaarlijkse aflossingen en renteherzieningen niet meer bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. In onderstaande tabel staat de verwachte ontwikkeling van de renterisiconorm voor de komende jaren:

Renterisiconorm (bedragen x € 1.000)	2023	2024	2025	2026	2027
1 Begrotingstotaal	75.731	70.423	70.227	68.187	69.686
2 Wettelijk percentage	20%	20%	20%	20%	20%
3 Renterisiconorm (1x2)	15.146	14.085	14.045	13.637	13.937
4 Renteherzieningen	0	0	0	0	0
5 Aflossingen	6.595	6.623	7.497	6.520	4.909
6 Bedrag waarover renterisico gelopen wordt (4+5)	6.595	6.623	7.497	6.520	4.909
7 Ruimte onder renterisiconorm (3-6)	8.551	7.462	6.549	7.118	9.028

In de tabel zijn de regels genummerd zodat herkenbaar is welke onderdelen berekend worden.

Bijvoorbeeld: Renterisiconorm = (1)Begrotingstotaal x (2)Wettelijk percentage.

De bedragen aan langlopende leningen waarover we een renterisico lopen de komende jaren, blijven binnen de wettelijke norm (wet Fido).

De leningenportefeuille

De leningenportefeuille per 1 januari 2023 bedroeg € 61 miljoen. In de tabel hieronder is te zien dat er nieuwe leningen zullen worden aangetrokken, waardoor de schuld jaarlijks zal toenemen.

Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
Stand 1 januari	60.732	54.963	74.565	85.753	104.422
Nieuwe leningen	826	26.225	18.685	25.188	8.355
Reguliere aflossingen	6.595	6.623	7.497	6.520	4.909
Stand per 31 december	54.963	74.565	85.753	104.422	107.867
Rente lasten huidige en nieuwe leningen	992	1.127	1.733	2.384	2.903

Voor de toerekening van de rentelasten maken we gebruik van de renteomslagmethode. Het totaal van de rentelasten wordt daarbij 'omgeslagen' over het geheel van de investeringen/activa. De rentelasten zijn het totaal van de rentelasten op de langlopende geldleningen en de kortlopende financiering minus de renteopbrengsten van 'overtollige' middelen.

Rentemethodiek en renteresultaat

Door toepassing van de renteomslagmethode rekenen we de rentelasten toe aan de taakvelden in de bijbehorende programmabegroting. De achterliggende gedachte hierbij is dat de gehanteerde omslagrente een reëel percentage is. We ronden het berekende omslagpercentage, binnen een marge van 0,5%, af naar 1,4% en hanteren dit percentage ten behoeve van de renteomslag.

**Renteresultaat
op
taakveld
Treasury**

2024

a	De externe rentelasten	1.524	
b	De externe rentebaten	-45	
	Saldo rentelasten en rentebaten		1.478
c1	De rente doorberekend aan de grondexploitatie	14	
c2	De rente van projectfinanciering richting het taakveld	0	
c3	De rentebaat van doorverstrekte leningen richting het taakveld	0	
	Saldo aan taakvelden toe te rekenen externe rente		14
d1	Rente over eigen vermogen		-
d2	Rente over voorzieningen		-
	Saldo rente over het eigen vermogen en de voorzieningen		0
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		1.492
	Totaal aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		-1.262
	Renteresultaat op het taakveld Treasury (-/- = voordeel)		230

Voor deze renteomslag hanteren we een vast percentage. Voor 2024 bedraagt de omslagrente 1,4%. Doordat er een verschil is tussen het gehanteerde omslagpercentage en het werkelijke percentage ontstaat een renteresultaat. Het gepresenteerde nadeel van € 230.000 betekent dat de gehanteerde omslagrente lager is dan het werkelijke percentage. We rekenen dus minder rente door naar onze activa dan dat we daadwerkelijk betalen aan de geldverstrekkers. Het verschil bevindt zich binnen de gestelde bandbreedte, wat betekent dat we een reëel rentepercentage toerekenen aan de activa.

4. Schuldpositie

Hieronder geven we het verwachte verloop van de netto schuldpositie weer. Voor de definitie van de netto schuld wordt verwezen naar hoofdstuk 4.2.2 Paragraaf weerstandsvermogen (onderdeel 5. kengetallen) .

(Bedragen x € 1.000.000) per 31 december	2023	2024	2025	2026	2027
Netto Schuldpositie	61,0	80,3	91,5	110,2	113,8

4.2.5 Paragraaf Bedrijfsvoering

Algemeen

Met de bedrijfsvoering ondersteunen we de organisatie bij de uitvoering van hun werk. Hierdoor kunnen we inwoners en bedrijven in ons dorp voorzien van een goede dienstverlening en de ambities uit het coalitieakkoord realiseren.

Centrumregeling bedrijfsvoering Leidse regio

Bij bedrijfsvoering werken we samen met onze collega's in de Leidse regio via de Centrumregeling bedrijfsvoering Leidse regio. Gemeente Leiden cluster IDA voert de bedrijfsvoeringstaken voor ons uit op het gebied van HRM, Financiën, Juridische zaken, Inkoop, Facilitaire zaken, ICT en informatievoorziening. Wij betalen hiervoor een jaarlijkse bijdrage. Voor onze gemeente is van belang om invulling te geven aan onze rol als opdrachtgever binnen de Centrumregeling. De transitiefase tot 1 januari 2025 geeft ons hier de tijd voor, zodat we na afloop van de dienstverleningsovereenkomsten per 1 januari 2025 goede nieuwe afspraken in de dienstverleningsovereenkomst hebben die invulling geven aan de doelen van de andere vorm van samenwerking. We betrekken de raad hier nadrukkelijk bij. In de P&C-producten informeren wij de raad conform afspraak over de dienstverlening van de Centrumregeling.

Organisatie

Er moet een goede balans zijn tussen beschikbare ambtelijke capaciteit en ambities. We willen ook een gezonde balans hebben tussen vaste en flexibele medewerkers om kennis te borgen en verbinding met het dorp te houden. De huidige arbeidsmarkt maakt het een uitdaging om voldoende en juiste mensen te vinden. We blijven hierop focussen om een goede mix tussen jong en oud, ervaring en talent te vinden en vast te houden.

De organisatie krijgt bij goed onderbouwde voorstellen de ruimte door te ontwikkelen naar een efficiënte, wendbare organisatie, waarbij regionale samenwerking, interessante projecten en mooie ervaringstrajecten het werk voor medewerkers aantrekkelijk maken.

In 2024 organiseren we vóór de zomer een themasessie waarin de gemeentesecretaris de raad informeert over ontwikkelingen in en rondom de organisatie.

Informatievoorziening

De informatietaken zijn belegd bij de Centrumregeling. De focus van informatievoorziening in de komende jaren ligt op het verbeteren van de strategische aansluiting tussen business (de gemeentelijke taken) en informatievoorziening. Op basis van een strategisch portfolio wordt per jaar bepaald waar de regio de prioriteiten op het gebied van de ontwikkeling van informatievoorziening legt.

Informatiebeveiliging en privacy

Deze taken zijn bij de Centrumregeling belegd. Ook in 2024 werken we aan de uitvoering van de strategie digitale veiligheid, meer specifiek aan het vergroten van cyberweerbaarheid en privacybewustzijn, voldoen we aan landelijke eisen voor informatieveiligheid en privacy, goede beveiliging van systemen en snel herstel bij calamiteiten. Dit doen we aan de hand van het in 2023 geactualiseerde Informatieveiligheidsbeleid en privacybeleid. De directie is hiervoor regelmatig in gesprek met de functionaris gegevensbescherming en de chief information officer. Via de P&C-producten informeren wij de raad. Bij grote incidenten informeren wij de raad uiteraard ook.

Communicatie

We informeren inwoners en organisaties actief, inhoudelijk goed en in begrijpelijke taal over onze dienstverlening en de plannen en projecten die hen aangaan. Met een uitnodigende boodschap en heldere omschrijving van de wijze waarop zij mee kunnen denken, betrekken we hen waar dat kan. We kiezen daarbij steeds voor een mix tussen digitale kanalen, zoals het Doe Mee Platform, en andere opties zoals bijeenkomsten.

In 2024 gaat extra aandacht naar participatieprocessen en laagdrempelig en persoonlijk contact tussen gemeente en gemeenschap. Goede communicatie ondersteunt de zichtbaarheid en benaderbaarheid van het college in het dorp. Daarnaast blijft toegankelijkheid van informatie (taalniveau en inzet van beeld) een speerpunt.

4.2.6 Paragraaf Verbonden partijen

Inleiding

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke rechtspersoon waarin we als gemeente Oegstgeest een bestuurlijk en financieel belang hebben. Verbonden partijen zijn gemandateerd om taken namens de gemeente uit te voeren. We houden de eindverantwoordelijkheid voor het realiseren van de beoogde doelstellingen van de programma's.

De paragraaf Verbonden partijen bevat een toelichting op hoe we als gemeente omgaan met het vraagstuk 'grip op samenwerking' en een overzicht van alle verbonden partijen.

Grip op samenwerking

Het uitgangspunt is 'samenwerken vanuit een zelfstandig Oegstgeest'. Op verschillende manieren werken we hieraan:

- We vergroten sturing aan de voorkant en controleren minder aan de achterkant. Dit doen we door te werken aan de transparantie van de samenwerkingsverbanden en de inzichtelijkheid in de processen te vergroten.
- We realiseren de ambities en opgaven van de toekomstvisie Leidse regio 2027 door samen te werken met gemeenten binnen de Leidse regio.
- Regionaal zetten we in op samenwerking met andere gemeenten voor de kaderstelling en de controle op de samenwerkingsverbanden. Deze samenwerking vindt primair in en met de Leidse regio plaats. Ons kader voor het evalueren van bestaande en het opstarten van nieuwe samenwerkingsverbanden is de Nota verbonden partijen.
- Sturing op kosten door middel van regionale samenwerking is en blijft een belangrijke prioriteit voor het college en de gemeenteraad van Oegstgeest. We dringen in toenemende mate aan op reëel begroten en het aangeven van scenario's als er nieuwe lasten worden voorgelegd door verbonden partijen.

3. Overzicht bijdragen verbonden partijen

Verbonden partijen (bedragen x € 1.000)	Begroot 2023	Begroot 2024
1. Hecht (voorheen RDOG)	1.668	1.778
2. Samenwerkingsorgaan Holland Rijnland (HR)	334	364
3. Service-organisatie Zorg Holland Rijnland (SOZ)	n.n.b.	194
4. Omgevingsdienst West-Holland (ODWH)	550	633
5. Veiligheidsregio Hollands Midden	1.421	1.697
6. Werkvoorzieningschap Kust-, Duin- en Bollenstreek	641	655
7. Belastingssamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR)	376	409
Totaal	4.349	5.730

4. Verbonden partijen

Gemeenschappelijke regelingen

1	Hecht (voorheen RDOG)		
Vestigingsplaats	Leiden.		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (GR).		
Doelstelling/publiek belang	Hecht bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid en het welbevinden van de burgers in de regio Hollands Midden, in zowel reguliere als crisismoments.		
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordigers in het algemeen bestuur. Het algemeen bestuur bestaat uit 18 leden van de 18 gemeenten in de regio Hollands Midden. Één lid komt uit de gemeente Oegstgeest.		
Jaarlijkse bijdrage	Een jaarlijkse bijdrage op basis van het aantal inwoners (BPI) en kinderen (BPK).		
Financieel belang	De deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.		
Geprognosticeerde kerncijfers	Bedragen x € 1.000	1-1-2024	31-12-2024
	Eigen vermogen	4.044	3.994
	Vreemd vermogen	46.514	46.948
	Resultaat		0
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waarvoor we maatregelen moeten treffen.		
Overige informatie	Naast de basisdienstverlening zet HECHT, onder toezicht van het CJG, preventieve aanvullende diensten in. Meer informatie: www.rdoghm.nl Deze GR heeft een relatie met: ■ Programma 4 Sociale infrastructuur		
2	Samenwerkingsorgaan Holland Rijnland (inclusief regionaal investeringsfonds en Regionaal Bureau Leerplicht)		
Vestigingsplaats	Leiden.		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (GR).		
Doelstelling/publiek belang	Holland Rijnland is een samenwerking van en voor 13 gemeenten in het hart van de Randstad. Deze gemeenten werken vanuit een gezamenlijke strategische visie op de verdere ontwikkeling van de regio. Dit gebeurt in de domeinen Economie, Duurzaamheid, Leefomgeving, Energie en Maatschappij.		
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordigers in het algemeen bestuur. Het algemeen bestuur heeft 26 leden, waarvan twee afkomstig uit de gemeente Oegstgeest. Het college van B&W is in elk portefeuillehoudersoverleg vertegenwoordigd.		
Jaarlijkse bijdrage	Een jaarlijkse bijdrage op basis van het aantal inwoners.		
Financieel belang	De deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.		
Geprognosticeerde kerncijfers	(bedragen x € 1.000)	1-1-2024	31-12-2024
	Eigen vermogen	1.822	1.557
	Vreemd vermogen	31.095	31.095
	Resultaat		0
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waarvoor we maatregelen moeten treffen.		
Overige informatie	De 13 deelnemende gemeenten hebben de inhoudelijke agenda 2019-2023 opgesteld die de leidraad vormt voor de gezamenlijke ambities en opgaven. Ook dienen gemeenten – indien relevant – financiële middelen en capaciteit te leveren om de speerpunten uit de Inhoudelijke agenda en diverse regionale uitvoeringstaken te realiseren. Het regionaal investeringsfonds loopt in 2023 af en zal hierna door ons geëvalueerd worden. Meer informatie: www.hollandrijnland.nl Deze GR heeft een relatie met: ■ Programma 1 Natuur en landschap ■ Programma 2 Verkeer en infrastructuur ■ Programma 3 Wonen en economie ■ Programma 4 Sociale infrastructuur		

3 Service-organisatie Zorg Holland Rijnland (SOZ)

Vestigingsplaats	Leiden.												
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (GR).												
Doelstelling/publiek belang	De regeling draagt zorg voor de inkoop en het contractbeheer van gespecialiseerde jeugdhulp in het Holland Rijnland regio. Het gaat om: (a) Regionale jeugdhulp in het gedwongen kader (b) Gespecialiseerde jeugdhulp.												
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordigers in het bestuur: Het bestuur is een samenwerking van alle gemeenten uit de Holland Rijnland jeugdhulp regio en telt evenveel leden. Dit zijn alle portefeuillehouders jeugd. In elke bestuurscommissie is het college van B&W vertegenwoordigd.												
Jaarlijkse bijdrage	n.n.b.												
Financieel belang	De deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.												
Geprognosticeerde kerncijfers	<table><tr><td>(bedragen x € 1.000)</td><td>1-1-2024</td><td>31-12-2024</td></tr><tr><td>Eigen vermogen</td><td>n.n.b.</td><td>n.n.b.</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen</td><td>n.n.b.</td><td>n.n.b.</td></tr><tr><td>Resultaat</td><td></td><td>n.n.b.</td></tr></table>	(bedragen x € 1.000)	1-1-2024	31-12-2024	Eigen vermogen	n.n.b.	n.n.b.	Vreemd vermogen	n.n.b.	n.n.b.	Resultaat		n.n.b.
(bedragen x € 1.000)	1-1-2024	31-12-2024											
Eigen vermogen	n.n.b.	n.n.b.											
Vreemd vermogen	n.n.b.	n.n.b.											
Resultaat		n.n.b.											
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waarvoor we maatregelen moeten treffen.												
Overige informatie	<p>De SOZ is vanaf 2023 een zelfstandige GR (eerder werden deze taken binnen HR opgepakt). Vanaf 2024 breidt de dienstverlening van de SOZ uit omdat de gemeente Voorschoten zich aansluit bij de Holland Rijnland regio ten behoeve van de inkoop specialistische jeugdhulp. Daarnaast wordt de deelname van de gemeente Kaag en Braassem in dit samenwerkingsverband uitgebreid.</p> <p>Deze GR heeft een relatie met:</p> <ul style="list-style-type: none">■ Programma 4 Sociale infrastructuur												

4 Omgevingsdienst West-Holland (ODWH)

Vestigingsplaats	Leiden.												
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (GR).												
Doelstelling/publiek belang	De Omgevingsdienst staat voor duurzaamheid en het bewaken en verbeteren van de kwaliteit en veiligheid van de leefomgeving in de regio Holland Rijnland. Dit doet zij door vergunningverlenings-, toezichts-, handhavings- en adviestaken uit te voeren. De Omgevingsdienst geeft milieubeschikkingen namens gemeenten, ziet toe op naleving van milieuwetgeving, geeft milieuvast advies aan gemeenten en informeert inwoners en bedrijven op het gebied van milieu.												
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordigers in het algemeen bestuur; het algemeen bestuur stelt jaarlijks de stemverhouding vast. Die stemverhouding staat in verhouding met de gemeentelijke bijdrage. Het dagelijks bestuur bestaat uit vijf leden, waaronder geen leden uit Oegstgeest. Het algemeen bestuur bestaat uit 26 leden, waarvan twee bestuursleden afkomstig zijn uit Oegstgeest.												
Jaarlijkse bijdrage	Een jaarlijkse bijdrage op basis van uren.												
Financieel belang	De deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten en door taakstelling veroorzaakte frictiekosten.												
Geprognosticeerde kerncijfers	<table><tr><td>(bedragen x € 1.000)</td><td>1-1-2024</td><td>31-12-2024</td></tr><tr><td>Eigen vermogen</td><td>288</td><td>380</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen</td><td>11.500</td><td>11.782</td></tr><tr><td>Resultaat</td><td></td><td>92</td></tr></table>	(bedragen x € 1.000)	1-1-2024	31-12-2024	Eigen vermogen	288	380	Vreemd vermogen	11.500	11.782	Resultaat		92
(bedragen x € 1.000)	1-1-2024	31-12-2024											
Eigen vermogen	288	380											
Vreemd vermogen	11.500	11.782											
Resultaat		92											
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waarvoor we maatregelen moeten treffen.												
Overige informatie	<p>Met de Omgevingswet in het vooruitzicht moet de ODWH inspelen op nieuwe wensen van opdrachtgevers. Meer informatie: www.odwh.nl</p> <p>Deze GR heeft een relatie met:</p> <ul style="list-style-type: none">■ Programma 1 Natuur en landschap■ Programma 2 Verkeer en infrastructuur												

5 Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM)

Vestigingsplaats	Leiden.												
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (GR).												
Doelstelling/publiek belang	In de Veiligheidsregio Hollands Midden werken hulpverleningsdiensten en 18 gemeenten samen aan de veiligheid. Ze bereiden zich voor op rampen en ernstige ongelukken. Daarnaast nemen ze maatregelen om toenemende risico's beter te beheersen. Concreet voert de VRHM in de vorm van verlengd lokaal bestuur ook de brandweezorg uit (denk aan het blussen van branden, hulpverlening bij ongevallen). Ook houdt de VRHM samen met de Veiligheidsregio Haaglanden een gemeenschappelijke meldkamer in stand.												
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordigers in het bestuur. De 18 burgemeesters uit de regio Hollands Midden vormen samen het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Hollands Midden. Het dagelijks bestuur is samengesteld uit zeven burgemeesters en een voorzitter, waaronder onze eigen burgemeester.												
Jaarlijkse bijdrage	Een jaarlijkse bijdrage op basis van een binnenregionale verdeelsleutel (de Cebeon-norm)												
Financieel belang	De deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.												
Geprognosticeerde kerncijfers	<table><thead><tr><th>(bedragen x € 1.000)</th><th>1-1-2024</th><th>31-12-2024</th></tr></thead><tbody><tr><td>Eigen vermogen</td><td>5.037</td><td>4.487</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen</td><td>73.258</td><td>73.411</td></tr><tr><td>Resultaat</td><td></td><td>-</td></tr></tbody></table>	(bedragen x € 1.000)	1-1-2024	31-12-2024	Eigen vermogen	5.037	4.487	Vreemd vermogen	73.258	73.411	Resultaat		-
(bedragen x € 1.000)	1-1-2024	31-12-2024											
Eigen vermogen	5.037	4.487											
Vreemd vermogen	73.258	73.411											
Resultaat		-											
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waarvoor we maatregelen moeten treffen.												
Overige informatie	<p>Op grond van de Wet veiligheidsregio's moet het bestuur van de Veiligheidsregio ten minste eenmaal in de vier jaar een regionaal beleidsplan opstellen. Er moeten daarvoor keuzes worden gemaakt die onder meer gevolgen hebben voor de hoogte van de gemeentelijke bijdragen in de komende 4 jaar. Voor het vaststellen van de hoogte van de gemeentelijke bijdragen zijn bestuurlijke afspraken gemaakt.</p> <p>De huidige bestuurlijke afspraken over de financiering van de Veiligheidsregio dateren uit 2009 (t.b.v. de regionalisering van de brandweer per 2011). Deze afspraken zijn in 2016 geëvalueerd en herbevestigd. Bij het vaststellen van de Kadernota 2024 VRHM is in zowel het Dagelijks als in het Algemeen Bestuur discussie gevoerd over de gehanteerde financieringsystematiek voor de nieuwe beleidsplanperiode 2024-2027, waarbij de ontwerp-programmabegroting VRHM 2024 nog is opgesteld conform de bestuurlijke afspraken uit 2016. Het Algemeen Bestuur heeft verzocht om een heroverweging te maken van de huidige bestuurlijke financieringsafspraken. Hiervoor zijn nieuwe financieringsafspraken uitgewerkt, maar de besluitvorming hierover moet nog plaatsvinden.</p> <p>Daarnaast zijn naar aanleiding van de herijking van het gemeentefonds en de nieuwe Cebeon norm de gemeentelijke bijdragen aangepast. Voor Oegstgeest betekent dit een verhoging van de jaarlijkse bijdrage. In deze begroting zijn de bedragen opgenomen conform de huidige financieringsafspraken.</p> <p>Deze GR heeft verder een relatie met:</p> <ul style="list-style-type: none">■ Programma 4 Sociale infrastructuur												

6 Gemeenschappelijke Regeling Kust-, Duin- en Bollenstreek (GR KDB)

Vestigingsplaats	Voorhout.												
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (GR).												
Doelstelling/publiek belang	De GR heeft voert op een bedrijfsmatig verantwoorde wijze taken van en voor de deelnemende gemeenten uit op het terrein van gesubsidieerde arbeid. Voor de gemeente Oegstgeest voert de GR KDB de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) uit.												
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging in het bestuur. De GR heeft 7 deelnemende gemeenten. Alle 7 gemeenten hebben een stem die even zwaar meetelt. Vanuit Oegstgeest is er één bestuurslid afgevaardigd.												
Jaarlijkse bijdrage	Het Rijk betaalt een bedrag per geïndiceerde WSW-deelnemer aan de gemeenten. Deze rijksbijdrage wordt vanuit de gemeente doorbetaald aan de Sociale werkvoorziening. De rijksbijdrage is ontoereikend. Gemeenten leveren daarom jaarlijks een aanvullende bijdrage die grotendeels gebaseerd is op het aantal deelnemers in verhouding tot het totaal.												
Financieel belang	De deelnemende gemeenten zijn gezamenlijk aansprakelijk voor de tekorten in de gemeenschappelijke regeling.												
Geprognosticeerde kerncijfers	<table><thead><tr><th>(bedragen x € 1.000)</th><th>1-1-2024</th><th>31-12-2024</th></tr></thead><tbody><tr><td>Eigen vermogen</td><td>4.449</td><td>4.449</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen</td><td>1.129</td><td>1.100</td></tr><tr><td>Resultaat</td><td></td><td>0</td></tr></tbody></table>	(bedragen x € 1.000)	1-1-2024	31-12-2024	Eigen vermogen	4.449	4.449	Vreemd vermogen	1.129	1.100	Resultaat		0
(bedragen x € 1.000)	1-1-2024	31-12-2024											
Eigen vermogen	4.449	4.449											
Vreemd vermogen	1.129	1.100											
Resultaat		0											
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waarvoor we maatregelen moeten treffen.												
Overige informatie	<p>Per 2018 heeft er een reorganisatie bij de GR plaatsgevonden. Inzet is een omvorming op termijn van een SW bedrijf naar een toeleidingsbedrijf. Ter ondersteuning van de overgang zijn modules geïntroduceerd. De gemeente Oegstgeest heeft besloten alleen deel te nemen aan de module WSW-oud (hetzelfde geldt voor Wassenaar). De reden voor deze keuze is dat de gemeente Oegstgeest voor samenwerking in de Leidse regio heeft gekozen. In het bestuur van de GR heeft Oegstgeest wel stemrecht over de ontwikkelingen met betrekking tot de andere modules zodat er invloed is met betrekking tot de gehele GR.</p> <p>Deze GR heeft een relatie met:</p> <ul style="list-style-type: none">■ Programma 4 Sociale infrastructuur												

7 Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR)

Vestigingsplaats	Leiden.		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (GR).		
Doelstelling/publiek belang	De Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR) is een samenwerkingsverband op het gebied van belastingen tussen het hoogheemraadschap van Rijnland en de gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Katwijk, Leiden, Leiderdorp, Oegstgeest, Velsen, Voorschoten, Waddinxveen, Wassenaar en Zoeterwoude. De BSGR voert namens de deelnemers de heffing en invordering van lokale belastingen uit. Ook bepaalt de BSGR de hoogte van de WOZ-waarde voor alle onroerende zaken in deze gemeenten.		
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiger(s) in het bestuur.		
Jaarlijkse bijdrage	Een jaarlijkse bijdrage volgens een in het bedrijfsplan opgenomen verdeelsleutel.		
Financieel belang	De deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.		
Geprognosticeerde kerncijfers	(bedragen x € 1.000)	1-1-2024	31-12-2024
	Eigen vermogen	782	782
	Vreemd vermogen	5.675	5.513
	Resultaat		0
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waarvoor we maatregelen moeten treffen.		
Overige informatie	<p>Het algemeen bestuur wil de huidige vorm van de BSGR consolideren en waar mogelijk groeien. Deze groei moet zitten in een verdere optimalisatie van de prijs-kwaliteitverhouding, het aantal deelnemers en 'groei' op het gebied van marketing en profilering van de BSGR - 'be good and tell about it'.</p> <p>Bij de ontwikkelingen en groei moet in gedachten gehouden worden dat de BSGR primair een maatschappelijke organisatie is die dienend is richting haar deelnemers en burgers. Basiswaarden als eerlijkheid, rechtvaardigheid en billijkheid staan daarbij voorop. Meer informatie: www.bsgr.nl</p> <p>Deze GR heeft een relatie met:</p> <ul style="list-style-type: none">■ Programma 5 Bestuur■ Programma 7 Algemene dekkingsmiddelen		

Vennootschappen

8	Nv Bank Nederlands Gemeenten		
Vestigingsplaats	Den Haag.		
Rechtsvorm	Naamloze vennootschap.		
Doelstelling/publiek belang	De Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecificeerde financiële dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.		
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder		
Jaarlijkse bijdrage	Er zijn geen jaarlijkse kosten aan deelname verbonden.		
Financieel belang	Oegstgeest is voor 0,08% aandeelhouder en heeft 46.059 aandelen in de BNG. Jaarlijks wordt dividend verstrekt over de in het bezit zijnde aandelen. Over 2021 bedroeg dit € 105.015. De BNG is een NV. De aandeelhouders zijn niet aansprakelijk voor eventuele tekorten bij de BNG.		
Kerncijfers	(bedragen x € 1.000)	1-1-2022	31-12-2022
	Eigen vermogen	5.062.000	4.615.000
	Vreemd vermogen	143.995.000	107.459.000
	Resultaat		300.000
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waarvoor we maatregelen moeten treffen.		
Overige informatie	www.bng.nl Deze GR heeft een relatie met: ■ Programma 7 Algemene dekkingsmiddelen		
9	Alliander nv		
Vestigingsplaats	Arnhem.		
Rechtsvorm	Naamloze vennootschap.		
Doelstelling/publiek belang	Via energienetwerken zorgt Alliander voor de distributie van gas en elektriciteit in een groot deel van Nederland.		
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder.		
Jaarlijkse bijdrage	Er zijn geen jaarlijkse kosten aan deelname verbonden.		
Financieel belang	Het aantal aandelen is 497.748 en het relatieve aandeel is 0,36386%. Jaarlijks wordt dividend verstrekt over de in bezit zijnde aandelen. Over 2022 bedroeg dit € 298.005. Daarnaast heeft de gemeente in 2021 een reverse converteerbare hybride lening verstrekt van € 2.183.181 ter versterking van de kapitaalstructuur van Alliander om de grote investeringen in het energienet tegen betere condities te kunnen financieren. Op termijn kan de lening door Alliander in aandelen worden omgezet. We ontvangen voor deze lening een rentevergoeding.		
Kerncijfers	(bedragen x € 1.000)	1-1-2022	31-12-2022
	Eigen vermogen	4.470.000	4.570.000
	Vreemd vermogen	5.739.000	6.122.000
	Resultaat		198.000
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waarvoor we maatregelen moeten treffen.		
Overige informatie	www.alliander.nl Deze GR heeft een relatie met: ■ Programma 7 Algemene dekkingsmiddelen		
10	Dunea nv		
Vestigingsplaats	Zoetermeer.		
Rechtsvorm	Naamloze vennootschap.		
Doelstelling/publiek belang	Dunea produceert en levert aan circa 1,3 miljoen klanten in het westelijk deel van Zuid-Holland goed en betrouwbaar drinkwater.		
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder.		
Jaarlijkse bijdrage	Er zijn geen jaarlijkse kosten aan deelname verbonden.		
Financieel belang	Oegstgeest is met het aantal aandelen van 75.688 voor 1,89% aandeelhouder. Er wordt geen dividend uitgekeerd. De winst wordt intern benut voor de financiering van investeringen.		
Kerncijfers	Bedragen x € 1.000	1-1-2022	31-12-2022
	Eigen vermogen	245.294	251.601
	Vreemd vermogen	366.902	371.196
	Resultaat		6.307
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waarvoor we maatregelen moeten treffen.		
Overige informatie	www.dunea.nl Deze GR heeft een relatie met: ■ Programma 7 Algemene dekkingsmiddelen		

11**Vof Oegstgeest aan de Rijn**

Vestigingsplaats	Oegstgeest.		
Rechtsvorm	Vennootschap onder firma.		
Doelstelling/publiek belang	Het ontwikkelen en realiseren van het plangebied Nieuw-Rhijngeest, deelplan Oegstgeest aan de Rijn.		
Bestuurlijk belang	De gemeente is vennoot en heeft een belang van 50%.		
Jaarlijkse bijdrage	Er zijn geen jaarlijkse kosten aan deelname verbonden.		
Financieel belang	De gemeente Oegstgeest treedt samen met samenwerkingspartner Bouwfonds op als vennoot in een vennootschap onder firma. De gemeente is 50% eigenaar van de vof. De vof heeft een sluitende grondexploitatie.		
Kerncijfers	(bedragen x € 1.000)	1-1-2022	31-12-2022
	Eigen vermogen	0	0
	Vreemd vermogen	5.895	5.382
	Resultaat		0
Risico's	Er zijn aanzienlijke risico's die zijn afgedekt in de risicoreserve grondexploitaties.		
Overige informatie	De verkoop van woningen in dit gebied verloopt goed. Uitvoering van de grondexploitatie van de vof verloopt volgens plan. De vof stelt haar eigen grondexploitatie vast. De eventuele consequenties van de deelneming staan opgenomen in de begroting. Zie ook de paragraaf weerstandsvermogen en de paragraaf grondbeleid. Deze GR heeft een relatie met: ■ Programma 3 Wonen en economie		

Stichtingen**12****Stichting Leiden Bio Science Park**

Vestigingsplaats	Leiden
Rechtsvorm	Stichting.
Doelstelling/publiek belang	Het Leiden Bio Science Park toekomstbestendig te maken door het LBSP door te ontwikkelen tot een Innovatie District. Met deze doorontwikkeling zal de aantrekkelijkheid voor vestiging toenemen bij (inter)nationale bedrijven.
Bestuurlijk belang	De wethouder Economie heeft zitting in het bestuur van de stichting.
Jaarlijkse bijdrage	De stichting ontvangt een jaarlijkse subsidie van € 50.000.
Financieel belang	De financiële bijdragen die de gemeente zal voldoen, zijn geen investeringen die worden geactiveerd op de gemeentelijke balans of garantstellingen. De betalingen zijn tegenprestaties voor opdrachten. De stichting ontvangt subsidies, partnerbijdragen en overige bijdragen.
Kerncijfers	Niet van toepassing. Dit is een samenwerkingsverband op grond van een overeenkomst; er is geen sprake van een eigenstandige organisatie.
Risico's	Er zijn aanzienlijke risico's die zijn afgedekt in de risicoreserve grondexploitaties.
Overige informatie	Er zijn geen materiële risico's waarvoor we maatregelen moeten treffen. Deze GR heeft een relatie met: ■ Programma 3 Wonen en economie

4.2.7 Paragraaf Grondbeleid

1. Visie en beleid

De nota Grondbeleid hebben we vastgesteld in maart 2012; onze grondprijzennota is op 1 maart 2011 in werking getreden. Deze nota is inmiddels vervangen door de grondprijzenbrief 2022-2024. We gaan in het kader van de intrede van de Omgevingswet de nota Grondbeleid herzien.

Grondtransacties en grondexploitaties (ook grex genoemd) voeren we uit volgens dit beleid. Hetzelfde geldt voor exploitatieplannen en/of exploitatieovereenkomsten die we afsluiten op grond van de Omgevingswet. Het grondbeleid heeft een grote samenhang met de realisatie van de programma's en projecten en heeft er daarom ook een grote invloed op. De ambities in deze programma's en projecten resulteren altijd in een vraag naar ruimte en daarmee in een vraag naar verdeling van grond.

Het grondbeleid richt zich op waar de grond wordt gekocht, geëxploiteerd, ontwikkeld en verkocht. Er is in het verleden gekozen faciliterend grondbeleid. Onderzocht gaat worden of een actief grondbeleid de positie van de gemeente kan versterken. Economische conjunctuurbewegingen maken projectgerichte oplossingen gewenst. Daarom moeten we altijd alle mogelijke vormen van partnerships en samenwerkingsverbanden overwegen.

Doelstellingen

Grondbeleid is niet zonder financiële risico's. Hierover staat meer in de paragraaf Weerstandsvermogen. Voor grondbeleid en grondexploitaties gelden de volgende doelstellingen:

- In onze grondpolitiek zijn we faciliterend. Door kaders te stellen bewaken we het algemeen belang.
- Risicomanagement van het grondbeleid en de uitvoering zijn volgens de grondprijzennota.
- We streven naar samenwerkingsvormen als actieve grondpolitiek noodzakelijk is.
- We willen vlot kunnen inspelen op markontwikkelingen bij verwerving en uitgifte.
- Ons uitgangspunt is de grondprijzenbrief 2022-2023, waarbij we bij definitieve prijsbepaling in principe marktconforme prijzen hanteren.
- We willen positief renderende dan wel kostendeckende grondexploitaties en exploitatieovereenkomsten.
- De kosten en opbrengsten die niet onder een grondexploitatie vallen en die zijn gemoeid met de uitvoering van het grondbeleid, komen ten laste en ten gunste van de algemene middelen.

De activiteiten in 2024

Jaarlijks stellen we een werkbudget Grondzaken beschikbaar om het grondbeleid te kunnen uitvoeren dat niet onder een grondexploitatie valt. Dit budget wenden we onder andere aan voor taxaties, informatiebetrekking van het kadaster, incidentele inschakeling van externe deskundigen, bodemonderzoeken en exploitatie en beheer van vastgoed dat tijdelijk in onze vastgoedportefeuille zit.

2. Financiële prognose

De eerstvolgende actualisatie van de grondexploitaties is bij de jaarrekening 2023. Er zijn geen ontwikkelingen die een eerdere actualisatie noodzakelijk maken. Onderstaande cijfers en toelichting komen dan ook overeen met de cijfers zoals die gepresenteerd zijn in de jaarrekening 2022.

In het Meerjarenprogramma Grondexploitaties (MPG) dat de gemeenteraad in juni 2023 heeft vastgesteld, gaan we specifiek in op de ontwikkeling van de grondexploitaties en de voortgang van de verschillende projecten. De grondexploitaties naderen hun einde. In 2024 zullen de laatste woningen worden gebouwd en een aanvang worden gemaakt met het woonrijp maken.

In onderstaande tabel staan de schuldpositie, het resultaat en de risico's van onze grondexploitaties. De financiële resultaten (afgerond op € 1.000) van de begin 2023 geactualiseerde grondexploitaties geven het volgende beeld:

NRG gronden Oegstgeest aan de Rijn (VOF) NRG Restgebieden	Balanswaarde per 31-12-2022	Nog te realiseren kosten	Nog te realiseren opbrengsten	Verwacht exploitatieresultaat op eindwaarde (-/- = nadelig)	Resterende risico's
Totaal	-1.602.026	9.043.000	6.818.000	-623.000	1.000.000
Schuldreductie tot en met einde looptijd investeringen (2024)					-2.225.000
Stand van de voorziening					
- voorziening Tekort Nieuw-Rhijngest Restgebieden op eindwaarde:					634.000
- voorziening Tekort Nieuw-Rhijngest gronden Oegstgeest aan de Rijn op eindwaarde:					0
Risicoreserve Grondexploitaties (streefwaarde 100% van de resterende risico's); gewenste omvang:					1.470.000
Voor de deelneming Oegstgeest aan de Rijn VOF (50% deelneming) is een saldo op einddatum opgenomen van € 30.000					470.000

Het verwachte resultaat van de grondexploitaties voor Nieuw-Rhijngest restgebieden bedraagt circa € 634.000 (negatief) op eindwaarde. Het verlies is gedekt in de voorziening tekort Nieuw-Rhijngest restgebieden. De resterende risico's zoals die zijn opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen ramen we op € 1.000.000. Voor de deelneming (50%) in Oegstgeest aan de Rijn is de risicopositie van Oegstgeest geraamd op € 470.000.

De risicopositie in de grondexploitaties is per saldo afgenomen.

- De risicopositie voor Nieuw-Rhijngest restgebieden neemt af. Door de voortgang in de uitvoering wordt het restrisico steeds kleiner. De belangrijkste risico's zijn nog: hogere saneringskosten doorverspreid asbest, het mogelijk niet (volledig) kunnen innen van subsidies en bijdragen en extra kosten door het ontstaan van knelpunten in de planning van de ontwikkelingen rondom de sloepenhaven.
- De risico's in de grondexploitatie van de VOF Oegstgeest aan de Rijn zijn iets afgenomen ten opzichte van vorig jaar, voornamelijk omdat de meeste grondverkoop gecontracteerd zijn, en daarmee het marktrisico afneemt. De belangrijkste risico's in de deelneming zijn nog bodemvervuiling en grondoverschot, extra kosten voor het bouw- en woonrijp maken door prijsstijging en vertraging. De gemeente heeft een aandeel van 50% in de resterende risico's.

De stand in de Risicoreserve Grondexploitaties is € 1.470.000. De nog resterende risico's in de afrondende fase van de grondexploitaties zijn reëel en hebben zich het afgelopen jaar ten dele ook voorgedaan. De risico's op de uitvoering van de grondexploitaties nemen af. Uit voorzichtigheidsprincipe wordt daarom een dekking van 100% aangehouden.

Het aandeel van de schuldreductie dat voortvloeit uit de investeringen in de grondexploitaties is het saldo van de nog te realiseren kosten en nog te realiseren opbrengsten (de cashflow). Dit bedraagt circa € 2,3 miljoen (negatief). Dit betekent dat – op grond van deze cijfers – de nog te realiseren cashflow uit de grondexploitaties niet meer bijdraagt aan het terugdringen van de schuldpositie, maar nog een investering vraagt.

3. Stand van zaken uitvoering per deexploitatie

Voor gedetailleerde informatie per deexploitatie verwijzen we naar het meerjarenprogramma Grondexploitaties (MPG) 2023.

4.2.8 Paragraaf Duurzaamheid

Inleiding

In het Klimaatakkoord van Parijs (2015) heeft Nederland in Europees verband afgesproken om de CO₂ uitstoot met tenminste 49% te verminderen. Deze doelstelling is op nationaal niveau vastgelegd in de Klimaatwet en het Klimaatakkoord. De Rijksoverheid, provincies en gemeenten hebben het landelijk Klimaatakkoord onderschreven en zijn gestart met de uitvoering. In het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie zijn bovendien concrete afspraken gemaakt over klimaatadaptatie en zijn hiertoe ook werkregio's benoemd. Gemeenten hebben een rol en taak toebedeeld gekregen om regie te voeren op de energietransitie (samen met de regio en met doelgroepen in de samenleving) en om inzicht te verkrijgen in de klimaatrisico's in de gemeente en daar zo nodig op te acteren. Ook vanuit het rijksbrede programma Circulaire Economie vraagt het Rijk van gemeenten om stappen te zetten naar een samenleving waarin we grondstoffen en afval zo veel mogelijk voorkomen en hergebruiken. Een circulaire economie draagt eveneens bij aan CO₂-reductie en is derhalve ook onderdeel van de Klimaatagenda.

Energietransitie

In 2023 is binnen de RES een voortgangsbericht opgesteld waarin is aangegeven in hoeverre de regio voor de verschillende sporen op koers ligt om de doelstellingen te halen. Om ook voor de doelstellingen rondom opwek te kijken op welke manier we daar als verschillende gemeenten invulling aan kunnen geven hebben we in 2023 een Lokale Energiestrategie (LES) en uitvoeringsagenda opgesteld. In navolging hiervan gaan we aan de slag met verschillende projecten op het gebied van energiebesparing, duurzame opwek van energie en in bredere zin met de energietransitie.

Op het gebied van energiebesparing blijven we onze energiecoaches promoten en gaan we aan de slag met een aanpak voor energiearmoede waarbij we een kleine groep bewoners volledig kunnen ontzorgen en er bij hen in de woning gratis kleine energiebesparende maatregelen worden aangebracht. We stellen tevens een Lokaal isolatieplan op waarmee we de komende jaren bewoners bij isolerende maatregelen kunnen ondersteunen. Hierbij hebben we ook aandacht voor de Natuurwet en de opgaven die daarbij horen omtrent het zorgen van soortenbehoud.

In het kader van duurzame opwek zullen we ons de komende jaren focussen op opwek op kleine en grote daken en bekijken we ook de mogelijkheden voor zonne-opwek op parkeerplaatsen en op kleinere schaal langs infrastructuur.

Verder hebben we aandacht voor de verschillende doelgroepen in Oegstgeest en zullen we ons meer gaan inzetten voor de ondersteuning van VvE's bij de verduurzamingsdoelstellingen waar zij voor staan. Ook kijken we hoe we ondernemers en bedrijventerreinen beter kunnen ondersteunen en kunnen bewegen om verder te verduurzamen en vergroenen. Ook blijven we met Meerwonen in gesprek over hun rol in de energietransitie en klimaatadaptatiestrategie en hoe we daarin het beste kunnen samenwerken.

Warmtetransitie

We hebben in 2023 de pilots warmteplannen voor de Bloemenbuurt en Nieuw-Rhijngest afgerond en bekijken in de evaluatie daarvan welke lessen we kunnen meenemen bij vervolg warmteplannen. We zullen in de komende jaren voor elke wijk of elk warmtecluster een warmteplan opstellen waarbij we goed met bewoners in gesprek gaan over welke warmteoplossingen er in de wijk of in het cluster zouden passen en of dat ook aansluit bij de wensen en verwachtingen van bewoners. We zullen in ieder geval voor een mogelijk cluster met daarin de Bloemenbuurt en Voscuyl nader onderzoeken wat voor warmtevraag daaruit voort komt en welke bron daar kan worden ingezet.

In het najaar van 2023 hebben de zes raden uit het samenwerkingsverband Warmte Leidse Regio besloten of zij het programma tot eind 2027 willen doorzetten. Binnen dat programma ligt de focus op het uitzoeken of en hoe een open regionaal energiesysteem gerealiseerd kan worden en welke drempels er daarvoor nog moeten worden weggenomen. Ook zal er binnen het programma de komende jaren onderzocht worden wat voor governance model verstandig en haalbaar is en of het bijvoorbeeld logisch is om gezamenlijk kavels te gaan vaststellen of dat we dat toch lokaal blijven doen. Ook blijven we als Oegstgeest in gesprek met partijen als Gasunie en Aardwarmte Rijnland over de ontwikkelingen van WLQ+ en geothermie.

Klimaatadaptatie

In 2023 tevens is de Klimaatadaptatiestrategie vastgesteld en aan de hand daarvan zullen we komende jaren stappen zetten in het klimaat adaptief maken van Oegstgeest. Als gemeente hebben wij een rol in het aanpassen van de fysieke leefomgeving aan klimaatverandering, waar we ook lokaal mee te maken hebben. Wij doen dit in de lijn van het Deltaplan

Ruimtelijke Adaptatie (DPRA), onderdeel van het Nationale Deltaprogramma. Dit plan houdt in dat overheden ervoor zorgen dat schade door hittestress, wateroverlast, droogte en overstromingen zo min mogelijk toeneemt.

We geven de komende jaren uitvoering aan de integrale meerjarenonderhoudsplannen voor de openbare ruimte waarbinnen de in de Klimaatadaptatie gestelde doelen worden meegenomen. Ook zetten we in op inwoners bewust te maken van klimaatrisico's en hen te stimuleren bij te dragen aan een klimaatbestendige en biodiversere inrichting van de leefomgeving. Zo starten we nog in 2023 met een subsidieregeling voor regentonnen en bereiden we ons voor op een subsidieregeling groene daken en gevels die vanaf januari 2024 van start zal gaan. We gaan nog in 2023 aan de slag met een klimaatadaptieve voorbeeldtuin waarvan we hopen dat de komende jaren bewoners zal inspireren om ook hun tuinen anders in te richten. Daarnaast zullen we groencoaches gaan werven en opleiden die onze inwoners kunnen adviseren in het aanleggen en onderhouden van een duurzame en klimaatadaptieve tuin.

Financieel

In het coalitieakkoord Zorgen voor Oegstgeest is bovenop het structurele budget van ongeveer € 320.000 een aanvulling van € 250.000 opgenomen voor een taakverzwaring op Duurzaamheid. Daarnaast zijn er vanuit het Rijk voor duurzaamheid verschillende SPUK regelingen opgezet. Zo ontvangen we tot en met 2027 structureel ongeveer € 450.000 voor de uitvoering van het klimaatakkoord. Deze gelden zijn echter niet in te zetten voor de stikstofproblematiek en niet voor klimaatadaptatie. Daarnaast hebben we in 2022 een SPUK regeling van € 234.000 ontvangen voor de inzet tegen energiarmede. Deze regeling is in 2023 met nog eens € 88.000 opgehoogd. We vragen in september 2023 de SPUK regeling vanuit het Nationaal Isolatieprogramma aan waarmee een specifieke doelgroep kunnen ondersteunen, binnen die regeling kunnen we € 232.000 aanvragen. Naar verwachting volgen er de komende jaren ook op deze regeling nog vervolg regelingen.

Belangrijke kanttekening is dat een deel van de projecten en uitvoering van de klimaatadaptatiestrategie bekostigd wordt vanuit het duurzaamheidsbudget. Ook is door het college besloten om voor 2026 en 2027 een bezuiniging van € 100.000 voor te dragen aan de raad.

4.2.9 Paragraaf Collegeonderzoeken

Collegeonderzoeken ex artikel 213a Gemeentewet

Bij de vaststelling van de Financiële verordening 2023 heeft de raad bepaald dat in de begroting jaarlijks een planning van de doelmatigheids- en doeltreffendheidsonderzoeken die het college uitvoert wordt opgenomen. In de Jaarrekening doen we verslag van de onderzoeken. Voor 2024 staan de volgende onderzoeken op de rol:

- ENSIA: de jaarlijkse verantwoording over het kwaliteitssysteem en de informatieveiligheid op het terrein van de Basisregistratie Personen (BRP) 2023. Afronding medio 2024;
- ENSIA: de jaarlijkse verantwoording over het kwaliteitssysteem op het terrein van de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) 2023. Afronding medio 2024;
- ENSIA: de jaarlijkse verantwoording over het kwaliteitssysteem op het terrein van de Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT) 2023. Afronding medio 2024;
- ENSIA: de jaarlijkse verantwoording over het kwaliteitssysteem op het terrein van de Basisregistratie Ondergrond (BRO) 2023. Afronding medio 2024;
- Cliëntervaringsonderzoek Wmo Oegstgeest. In 2024 wordt een Cliëntervaringsonderzoek (CEO) gehouden onder inwoners met een Wmo-voorziening.

4.2.10 Paragraaf Wet open overheid (Woo)

De Woo kent 11 verschillende informatiecategorieën die in een periode van 8 jaar, in fases actief openbaar gemaakt moeten worden. Wanneer de fases in werking treden wordt eind 2023 bekend. Naast de 11 verplichte informatiecategorieën bevat de Woo een algemene inspanningsverplichting om zoveel mogelijk informatie actief openbaar te maken.

Oegstgeest heeft daarom een ambitieniveau vastgesteld. In 2024 zetten wij hoofdzakelijk in op het voldoen aan de basisverplichtingen van de Woo. Wel maken wij eerder dan wettelijk verplicht de informatiecategorie 'Wob/Woo-verzoeken' actief openbaar. Deze informatiecategorie beslaat de informatieverzoeken op grond van de Woo, de besluiten die daarop volgen en de documenten die daarmee openbaar worden gemaakt.

Oegstgeest zal deze informatie ontsluiten conform het Besluit digitale toegankelijkheid overheidsinformatie (BDTO), zodat al onze inwoners in staat zijn om eerder vrije toegang te krijgen tot belangwekkende informatie; Ook die inwoners met een visuele, auditieve of cognitieve beperking.

4.2.11 Paragraaf Opvang Oekraïners en Duurzame opvang vluchtelingen

Duurzame opvang vluchtelingen

In april 2023 heeft de raad besloten over de regionale aanpak voor duurzame opvang van vluchtelingen in de regio Hollands Midden: samen met de andere gemeenten in de regio gaan we vooruitlopend op de Spreidingswet 2200 plekken voor asielzoekers realiseren. Een groot deel van die plekken is al gerealiseerd. Bij het bepalen in welke gemeente opvang wordt gerealiseerd, houden we rekening met wat gemeenten al aan huisvesting bieden voor andere doelgroepen (statushouders, Oekraïners).

De inwerkingtreding van de Spreidingswet is onzeker, zeker met Tweede Kamerverkiezingen in aantocht. Toch gaan we door met de voorbereiding. De druk op de asielketen blijft immers onverminderd hoog. Ook in 2024 zal Oegstgeest daarom regionaal meedoen in overleggen om samen met de andere gemeenten in de regio Midden Holland huisvesting voor asielzoekers te realiseren.

Conform afspraken zullen de plannen uit de regio aan de gemeenteraad worden voorgelegd. Concrete huisvestingsplannen in Oegstgeest worden voor wensen en bedenkingen aan de gemeenteraad voorgelegd, voordat het college daarover besluit. Dit is in lijn met de door de raad hierover aangenomen motie.

Opvang Oekraïners

Het Rijk heeft in samenspraak met de EU-lidstaten de Richtlijn Tijdelijke Bescherming Oekraïne verlengd tot en met 4 maart 2024. Naar verwachting zal de richtlijn hierna opnieuw worden verlengd, afhankelijk van de situatie in Oekraïne. Ook in 2024 zal de opvang van Oekraïners in Oegstgeest daarom worden voortgezet, hetgeen betekent dat de twee opvanglocaties (Hoefijzergebouw (64) en het Dienstencentrum (70)) worden gehandhaafd. Samen met Vluchtelingenwerk, het COA, huisartsen, scholen en de diverse (vrijwilligers)organisaties wordt de ondersteuning van Oekraïners voortgezet. Het is op dit moment nog niet duidelijk of de huidige taakstelling gehandhaafd blijft of dat er mogelijk meer plekken beschikbaar moeten worden gesteld.

5 Financiële begroting

5.1 Overzicht van lasten en baten

5.1.1 Overzicht van lasten en baten

Programma (bedragen x € 1.000)	L/B	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Meerjarenraming		
					2025	2026	2027
1 NATUUR EN LANDSCHAP	Lasten	7.293	7.352	7.923	8.224	7.968	7.901
	Baten	-4.295	-3.899	-4.607	-4.607	-4.607	-4.607
Saldo		2.998	3.453	3.316	3.616	3.361	3.293
2 VERKEER EN INFRASTRUCTUUR	Lasten	5.433	6.304	6.638	6.839	7.085	7.318
	Baten	-2.640	-2.697	-2.866	-2.745	-3.116	-3.116
Saldo		2.794	3.606	3.772	4.094	3.969	4.202
3 WONEN EN ECONOMIE	Lasten	4.771	10.438	2.831	2.775	2.538	2.507
	Baten	-2.271	-9.169	-1.777	-1.777	-1.766	-1.766
Saldo		2.500	1.269	1.054	998	771	741
4 SOCIALE INFRASTRUCTUUR	Lasten	33.619	38.213	34.914	34.835	34.307	35.297
	Baten	-9.692	-10.811	-7.029	-7.021	-6.981	-6.981
Saldo		23.927	27.402	27.884	27.814	27.326	28.316
5 BESTUUR	Lasten	4.524	4.402	4.412	4.121	4.041	4.058
	Baten	-788	-253	-490	-493	-587	-637
Saldo		3.736	4.149	3.922	3.629	3.454	3.422
6 OVERHEAD, BEDRIJFSVOERING, VPB	Lasten	9.765	10.792	10.992	10.892	11.006	11.234
	Baten	-168	-18	-52	-52	-52	-52
Saldo		9.597	10.773	10.940	10.839	10.954	11.182
7 ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	Lasten	111	113	439	718	1.120	1.252
	Baten	-46.597	-46.862	-51.793	-52.081	-49.674	-49.557
Saldo		-46.486	-46.749	-51.354	-51.363	-48.554	-48.305
Totaal	Lasten	65.517	77.613	68.149	68.404	68.064	69.567
Totaal	Baten	-66.452	-73.709	-68.614	-68.776	-66.783	-66.716
TOTAAL SALDO VAN BATEN EN LASTEN		-935	3.904	-465	-373	1.280	2.851
RESERVES 1 NATUUR EN LANDSCHAP	Toevoeging	321	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-464	-305	-236	-306	-66	-37
Saldo		-143	-305	-236	-306	-66	-37
RESERVES 2 VERKEER EN INFRASTRUCTUUR	Toevoeging	250	2.151	1.813	1.163	63	63
	Onttrekking	-540	-576	-919	-911	0	0
Saldo		-290	1.575	894	252	63	63
RESERVES 3 WONEN EN ECONOMIE	Toevoeging	623	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-634	0	0	0	0	0

Programma (bedragen x € 1.000)	L/B	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Meerjarenraming		
					2025	2026	2027
Saldo		-11	0	0	0	0	0
RESERVES 4 SOCIALE INFRASTRUCTUUR	Toevoeging	281	56	56	56	56	56
	Onttrekking	-183	-183	-133	-133	-133	-133
Saldo		98	-127	-77	-77	-77	-77
RESERVES 5 BESTUUR	Toevoeging	0	204	0	0	0	0
	Onttrekking	-685	-265	-265	0	0	0
Saldo		-685	-61	-265	0	0	0
RESERVES 6 OVERHEAD, BEDRIJFSVOERING, VPB	Toevoeging	125	0	0	0	0	0
	Onttrekking	0	0	-50	0	0	0
Saldo		125	0	-50	0	0	0
RESERVES 7 ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	Toevoeging	4.797	620	405	605	5	0
	Onttrekking	-4.747	-5.606	-259	-248	-249	-75
Saldo		50	-4.986	146	357	-244	-75
Totaal	Toevoeging	6.397	3.031	2.274	1.824	124	119
Totaal	Onttrekking	-7.253	-6.935	-1.862	-1.598	-448	-244
TOTAAL MUTATIE IN RESERVES		-856	-3.904	411	226	-325	-126
Begrotingstotaal	Lasten/Toev.	71.914	80.644	70.423	70.227	68.187	69.686
Begrotingstotaal	Baten/Ontr.	-73.705	-80.644	-70.477	-70.374	-67.232	-66.961
GERAAMD RESULTAAT		-1.791	0	-54	-147	956	2.725

5.1.2 Grondslagen voor de begroting

De begroting 2024-2027 is als volgt opgebouwd:

1. De meerjarenbegroting 2023-2026 van de gemeente Oegstgeest na wijziging.
2. De structurele effecten van de Voorjaarsrapportage 2023.
3. De effecten van de meicirculaire 2023 van het gemeentefonds.
4. Effecten van tussentijdse besluitvorming en nieuwe ontwikkelingen.

Voor de begroting 2024-2027 zijn de volgende uitgangspunten verwerkt:

Nr	Onderwerp	Financieel kader	Bron
1	Algemene uitkering	Meicirculaire 2023 op basis van constante prijzen	Meicirculaire 2023
2	Loonontwikkeling	nabetaling 3,66% 2023 en 4,34% 2024 = 8%	Advies centrumregeling bedrijfsvoering Leidse regio o.b.v. cao ontwikkelingen sector overheid
3	Prijzontwikkeling	0% in 2024 i.v.m. bezuiniging	Nationale consumentenprijsindex (cpi) 2024 uit Meicirculaire 2023
4	Onroerende Zaakbelasting	3,1%	Nationale consumentenprijsindex (cpi) 2024 uit Meicirculaire 2023
5	Toeristenbelasting	3,1%	Coalitieakkoord 2022 – 2026
6	Afvalstoffenheffing, Rioolheffing en bouwleges	we streven naar kostendekkende tarieven	Coalitieakkoord 2022 – 2026
7a	Leges publiekszaken	we streven naar kostendekkende tarieven rekening houdend met vastgestelde maxima	Coalitieakkoord 2022 – 2026
7b	Overige belastingen en heffingen	3,1%	Coalitieakkoord 2022 – 2026
8	Rente	Te berekenen op basis van begroting 2024 paragraaf Financiering. De omslagrente kan in 2024 op 1,4% blijven staan. De rentepercentages van aan te trekken geldleningen zijn geprognosticeerd op: 2024 3,0% 2025 3,5% 2026 3,5% 2027 3,5%	Besluit Begroting en Verantwoording (Omslagrente 2024)

Meerjarenraming

We stellen de meerjarenraming 2025-2027 op in constante prijzen.

5.1.3 Structureel en reëel evenwicht

In deze paragraaf geven we inzicht in de structurele begrotingspositie.

Conclusies:

- Deze begroting is sluitend.
- Deze begroting is structureel in evenwicht in de jaren 2024 t/m 2025.
- Deze begroting is reëel in evenwicht.

Het sluitend zijn van de begroting blijkt uit onderdeel 5.1.1 in het overzicht van baten en lasten. In onderstaande tabel staan deze conclusies samengevat. In de tekst onder deze tabel lichten we achtereenvolgens het reëel en structureel evenwicht nader toe.

Structureel evenwicht

Van structureel evenwicht is sprake als de structurele lasten worden gedekt door structurele baten.

Er wordt vanuit gegaan dat in principe alle baten en lasten structureel van aard zijn. Incidentele baten en lasten zijn de uitzondering en worden toegelicht. Uitzondering hierop zijn de reservemutaties. In de BBV is gesteld dat in principe alle toevoegingen en onttrekkingen aan reserves incidenteel van aard zijn. Alle mutaties aan reserves maken daarom in principe onderdeel uit van het overzicht van incidentele baten en lasten. Structurele mutaties van reserves zijn in principe alleen mogelijk bij reserves waaruit kapitaallasten van investeringen worden gedekt. Ze zijn de uitzondering en zijn opgenomen in het overzicht Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.

Het structureel evenwicht wordt voor elk jaar als volgt bepaald:

Resultaat na bestemming

-/- incidentele lasten programma's en toevoegingen aan de reserves

+ incidentele baten programma's en onttrekkingen uit de reserves

= totaal structureel begrotingssaldo

Voor alle jaren van het meerjarenbeeld is sprake van een structureel evenwicht: structurele lasten worden gedekt door structurele baten.

Bedragen x € 1.000	2024	2025	2026	2027
Resultaat na bestemming	0	0	0	0
Af: Incidentele lasten	816	885	-676	-2.465
Bij: Incidentele baten	-241	-233	-187	-137
Af: Incidentele toevoegingen aan reserves	2.274	1.824	124	119
Bij: Incidentele onttrekkingen aan reserves	-1.862	-1.598	-448	-244
Structureel saldo van de begroting	-986	-878	1.188	2.728
Structureel evenwicht	Ja	Ja	Nee	Nee

Reëel evenwicht

In het BBV staat dat we bij het begrip 'reëel evenwicht' moeten stellen hoe realistisch de ramingen zijn en dat we die moeten motiveren. Op basis van de volgende argumenten en bevindingen vinden we dat de begroting reëel in evenwicht is:

- De algemene uitkering uit het gemeentefonds is berekend op basis van de meicirculaire 2023.
- Bij de berekening van de onroerende zaakbelastingen houden rekening met de verwachte uitbreiding van het areaal.
- Het areaal en verwachting bouwleges is aangepast aan de laatst bekende woningprognose.
- We hebben reële budgetten voor jeugdzorg opgenomen conform de laatste SOZ prognoses.

5.1.4 Incidentele lasten en baten

Resultaat na bestemming (incl. reservemutaties) ¹	2024	2025	2026	2027
Programma				
Incidentele lasten				
1 Natuur en landschap	327	397	157	107
3 Wonen en Economie	72	72	-3	-3
4 Sociale Infrastructuur	173	101	-26	4
5 Bestuur	55	47	30	30
6 Overhead, Bedrijfsvoering en Vennootschapsbelasting (vpb)	117	117	117	117
7 Algemene dekkingsmiddelen	19	5	5	5
Resultaat	54	147	-956	-2.725
Saldo incidentele lasten	816	885	-676	-2.465
Incidentele baten				
1 Natuur en landschap	-3	-3	-3	-3
2 Verkeer en infrastructuur	-3	-3	-3	-3
3 Wonen en Economie	-111	-111	-105	-105
4 Sociale Infrastructuur	-47	-39	1	1
6 Overhead, Bedrijfsvoering en Vennootschapsbelasting (vpb)	-23	-23	-23	-23
7 Algemene dekkingsmiddelen	-54	-54	-54	-4
Saldo incidentele baten	-241	-233	-187	-137
Saldo incidentele lasten en baten	575	652	-863	-2.603
Incidentele toevoegingen aan de reserves				
2 Verkeer en Infrastructuur	1.813	1.163	63	63
4 Sociale Infrastructuur	56	56	56	56
7 Algemene dekkingsmiddelen	405	605	5	-
Saldo incidentele toevoegingen aan de reserves	2.274	1.824	124	119
Incidentele onttrekkingen aan de reserves				
1 Natuur en landschap	-236	-306	-66	-37
2 Verkeer en Infrastructuur	-919	-911	-	-
4 Sociale Infrastructuur	-133	-133	-133	-133
5 Bestuur	-265	-	-	-
6 Overhead, Bedrijfsvoering en Vennootschapsbelasting (vpb)	-50	-	-	-
7 Algemene dekkingsmiddelen	-259	-248	-249	-75
Saldo incidentele onttrekkingen aan de reserves	-1.862	-1.598	-448	-244
Saldo incidentele toevoegingen en onttrekkingen	411	226	-325	-126
Totaal incidenteel	986	878	-1.188	-2.728

1) Bedragen x € 1.000

Toelichting incidentele bedragen vanaf € 50.000:

Programma 1 Natuur en landschap

Groen

€ 170.000 Algemene kosten groen uitbestede werkzaamheden. Dit betreft de eenmalige extra uitgaven vergroening Duinzichtstraat (ten laste van de reserve groenvoorziening).

Ruimtelijk beleid

€ 78.000 Ruimtelijk beleid overig (inhuur niet-overheid op overige budget) en € 50.000 advieskosten. Inhuur boven de formatie is naar aard (BBV) incidenteel. De advieskosten zijn incidenteel ten behoeve van de gebiedsvisie Lange Voort en de impuls winkelcentrum De Kempenaerstraat.

Programma 3 Wonen en economie

Economie

De bijdrage aan Dorpsmarketing ad € 75.000 zijn incidenteel geraamd. (Algemene kosten economische ontwikkeling, overige inkomensoverdrachten)

Programma 4 Sociale Infrastructuur

Veiligheid

In 2024 zijn incidentele middelen geraamd voor handhaving € 54.000 ten behoeve van piekbelasting.

Programma 6 Overhead, bedrijfsvoering en Vpb

Overhead

In 2024 zijn incidentele middelen geraamd voor Centrumregeling bedrijfsvoering Leidse regio ad € 95.000 voor het incidenteel inhuren van onder andere projectleiders.

Resultaat

€ 54.000 is het resultaat van de rekening van baten en lasten.

Incidentele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

De financiële mutaties op de reserves lichten we toe in [paragraaf 5.2.3 Reserves](#).

5.1.5 Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Toevoegingen aan en onttrekkingen uit de reserves beschouwen we als incidenteel, tenzij het gaat om:

- reguliere onttrekkingen aan financieringsreserves dan wel dekkingsreserves van kapitaallasten;
- onttrekkingen uit een daartoe toereikende (bestemmings)reserve. Dit gaat dan om een periode van minimaal drie jaar met als doel de structurele lasten te dekken.

In het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader wordt iedere aanwending van de reserves in beginsel beschouwd als een incidentele bate. Onder voorwaarden is het toegestaan om middelen uit een afgezonderde bestemmingsreserve structureel in te zetten om de exploitatie te verlichten. Inzet van die bestemmingsreserve is mogelijk voor een periode die in principe gelijk is aan de termijn van de structurele last. In bijzondere gevallen kan hiervan worden afgeweken, als vooraf in een raadsbesluit is vastgelegd dat aan het einde van de periode structurele middelen zijn aangewezen om de wegvallende inzet van de bestemmingsreserve structureel te compenseren.

Er zijn echter ook reserves waarvan de rendementen of de middelen worden ingezet als dekkingsmiddel. Over de hoofdsom van deze reserves wordt jaarlijks een omslagrente berekend. Dit rentebedrag komt dan ten gunste van de exploitatie. Dit soort reserves wordt meestal gevormd door verkoop van bijvoorbeeld aandelen, waardoor de structurele winst (het dividend) dan komt te vervallen. Door (een deel van) de opbrengst af te zonderen en de renteopbrengst aan de exploitatie toe te rekenen, is er weer sprake van een structurele dekking

Ook zijn er reserves waarvan jaarlijks een bepaald bedrag ten gunste van de exploitatie komt. Het gaat daarbij meestal om de dekking van kapitaallasten van investeringen met economisch nut. In deze gevallen gaat het over een tijdvak van meer dan drie jaar. De looptijd van de reserve is gelijk is aan de afschrijvingstermijn van de investering. Qua tijdsfactor hebben we dan dus te maken met structurele dekkingsmiddelen. Belangrijk daarbij is dat een raadsbesluit de aanwending van deze dekkingsreserves afdekt. Dit besluit moet aangeven welke lasten worden gedekt, hoe het jaarbedrag wordt berekend en hoeveel jaar de middelen worden ingezet.

Bedragen x € 1.000	Onderdeel	2024	2025	2026	2027
Structurele stortingen in reserves					
Programma					
1	Natuur en landschap	0	0	0	0
2	Verkeer en infrastructuur	0	0	0	0
3	Wonen en Economie	0	0	0	0
4	Sociale infrastructuur	0	0	0	0
5	Bestuur	0	0	0	0
6	Overhead, bedrijfsvoering en VPB	0	0	0	0
7	Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0
	Saldo structurele stortingen aan reserves	0	0	0	0
Structurele onttrekkingen aan reserves					
Programma					
1	Natuur en landschap	0	0	0	0
2	Verkeer en infrastructuur	0	0	0	0
3	Wonen en Economie	0	0	0	0
4	Sociale infrastructuur	0	0	0	0
5	Bestuur	0	0	0	0
6	Overhead, bedrijfsvoering en VPB	0	0	0	0
7	Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0
	Saldo structurele onttrekkingen aan reserves	0	0	0	0
	Saldo structurele stortingen en onttrekkingen aan reserves	0	0	0	0

Bij inzet van deze reserves spreken we van structurele dekkingsmiddelen.

5.2 Uiteenzetting financiële positie en toelichting

5.2.1 Geprognosticeerde begin- en eindbalans

Bedragen x € 1.000

Prognose meerjarenbalans	Realisatie	Begroting				
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Activa						
Vaste activa						
Immateriële vaste activa	62	57	51	45	40	34
Materiële vaste activa	74.476	89.542	108.031	120.101	137.625	138.513
Financiële vaste activa	3.264	3.258	3.253	3.247	3.241	3.236
Totaal vaste activa	77.802	92.857	111.335	123.393	140.906	141.782
Vlottende activa						
Voorraden	-1.602	-924	-11	-11	-11	-11
Uitzettingen	22.916	8.394	8.394	8.394	8.394	8.394
Liquide middelen	378	0	0	0	0	0
Overlopende activa	2.682	2.682	2.682	2.682	2.682	2.682
Totaal vlottende activa	24.375	10.152	11.065	11.065	11.065	11.065
Totaal activa	102.176	103.010	122.400	134.459	151.972	152.847
Passiva						
Vaste passiva						
Reserves	22.586	22.390	22.802	23.082	22.903	21.822
Resultaat boekjaar	1.791	0	54	147	-956	-2.725
Voorzieningen	8.532	8.592	8.134	8.611	8.764	8.918
Vaste schuld	60.737	54.968	74.570	85.758	104.427	107.872
Totaal vaste passiva	93.646	85.950	105.560	117.597	135.139	135.887
Vlottende passiva						
Vlottende schuld	2.566	11.095	10.876	10.897	10.868	10.996
Overlopende passiva	5.965	5.965	5.965	5.965	5.965	5.965
Totaal vlottende passiva	8.530	17.060	16.841	16.862	16.833	16.961
Totaal passiva	102.176	103.010	122.400	134.459	151.972	152.848

5.2.2 Investeringsen

Meerjaren investeringsplan:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Benodigd krediet	E/M ¹	Te voteren in 2024	2025	2026	2027
Programma 1 Natuur en landschap	2.745		2.730	-	-	15
Beleids thema Groen en water	920		905	-	-	15
Vervanging tractor	15 ²	E	-	-	-	15
Oudenhof fase 3 Groen	845	M	845	-	-	-
Vervangen voetpad Klinkenbergerplas (Nieuw)	60	M	60	-	-	-
Beleids thema Reiniging	1.825		1.825	-	-	-
Vervanging kantoorruimte milieustraat	40	E	40	-	-	-
Terreinaanpassing horizontale opslag inzamelcontainers	35	M	35	-	-	-
Rollpacker	100	E	100	-	-	-
GFT inzamelunit (bovengronds) met toegangspas (100 stuks) (Nieuw)	350	M	350	-	-	-
Realisatie betonputten bij hoogbouw (100) incl voorbereiding (Nieuw)	600	M	600	-	-	-
Ondergrondse containers restafval met toegangspas (100) (Nieuw)	700	M	700	-	-	-
Programma 2 Verkeer en infrastructuur	6.109		5.013	401	390	305
Beleids thema Mobiliteit	4.201		3.105	401	390	305
Monodisciplinair Civ Kunstwerken Vervanging Kwaakbrug	782 ³	M	782	-	-	-
Vervanging Armaturen 2024	305	M	305	-	-	-
Vervanging Armaturen 2025	305	M	-	305	-	-
Vervanging Armaturen 2026	305	M	-	-	305	-
Vervanging Armaturen 2027	305	M	-	-	-	305
Vervanging Lichtmasten 2024	11	M	11	-	-	-
Vervanging Lichtmasten 2025	11	M	-	11	-	-
Vervanging personeelsbus V-361-RN	85	E	-	-	85	-
Vervanging personeelsbus V-842-JR	85	E	-	85	-	-
Vervanging Zoutloods	80	E	80	-	-	-
Oudenhof fase 3 Openbare verl.	209	M	209	-	-	-
Oudenhof fase 3 Straatmeubilair	77	M	77	-	-	-
Oudenhof fase 3 Wegen	1.598	M	1.598	-	-	-
Vervanging opritten Kwaakbrug	43	M	43	-	-	-
Beleids thema Riolering	1.908		1.908	-	-	-
Oudenhof fase 3 Riolering	1.908	E	1.908	-	-	-
Programma 4 Sociale infrastructuur	42.281		6.772	10.968	18.681	5.860
Beleids thema Jeugdhulp	42.281		6.772	10.968	18.681	5.860
Leo Kannerschool Nieuwbouw	18.615 ⁴	E	6.736	9.018	2.861	-
Reno/uitbr Basissch Gevers Deutz Terwee	8.150 ⁵	E	-	1.900	5.000	1.250
Gevers Deutz Terwee Gymzaal en BSO	2.100	E	-	-	2.100	-
Eerste inrichting Het Dok voor 2024	36	E	36	-	-	-
Eerste inrichting Het Dok voor 2025	50	E	-	50	-	-
Eerste inrichting Het Dok voor 2026	50	E	-	-	50	-
Upgrade Basisschool De Vogels	1.830	E	-	-	1.830	-
Nieuw/uitbr Basisschool SO Leo Kanner	5.400	E	-	-	5.400	-

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Benodigd krediet	E/M ¹	Te voteren in 2024	2025	2026	2027
Upgrade Basisschool Willibrord	1.440	E	-	-	1.440	-
Verduurzaming Rijnlands Lyceum	4.585	E	-	-	-	4.585
Eerste inrichting Het Dok voor 2027 (Nieuw)	25	E	-	-	-	25
Overhead, bedrijfsvoering en vennootschapsbelasting (vpb)	260		260	-	-	-
Beleidsthema Overhead	260		260	-	-	-
Aanleg elektrische oplaadinfrastructuur wagenpark gemeentewerf (Nieuw)	60	E	60	-	-	-
Aanbrengen zonnepanelen garage en stalling materieel gemeentewerf (Nieuw)	200	E	200	-	-	-
Kostenplaatsen	85		-	85	-	-
Vervanging pick-up V-186-VN	85	E	-	85	-	-
Kostenplaatsen	51.480		14.775	11.454	19.071	6.180

1) M = investeringen in maatschappelijk nut; E = investeringen in economisch nut

2) Huidig krediet € 58.000. Nog benodigd € 15.000.

3) Huidig krediet € 1.541.000. Nog benodigd € 782.000.

4) Huidig krediet € 1.214.770. Nog benodigd € 18.615.000.

5) Huidig krediet € 750.000. Nog benodigd € 8.150.000.

Cashflowplan:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	E/M ¹	2024	2025	2026	2027
Programma 1 Natuur en landschap		3.285	383	103	73
Beleidsthema Groen en water		1.460	383	103	73
Multi Groen Rijnszicht- en Rijnsburgerweg	M	20	51	103	-
Multidisciplinair Groen Oudenhof	M	180	311	-	-
Vervanging tractor	E	-	-	-	73
Multidisciplinair Groen Oudenhof - fase 2	M	346	18	-	-
Multidisciplinair Groen Leebrug	M	5	-	-	-
Multidisciplinair Groen Leebrug en Eysingabrug	M	4	3	-	-
Oudenhof fase 3 Groen	M	845	-	-	-
Vervangen voetpad Klinkenbergerplas (Nieuw)	M	60	-	-	-
Beleidsthema Reiniging		1.825	-	-	-
Vervanging kantoorruimte milieustraat	E	40	-	-	-
Terreinaanpassing horizontale opslag inzamelcontainers	M	35	-	-	-
Rollpacker	E	100	-	-	-
GFT inzamelunit (bovengronds) met toegangspas (100 stuks) (Nieuw)	M	350	-	-	-
Realisatie betonputten bij hoogbouw (100) incl voorbereiding (Nieuw)	M	600	-	-	-
Ondergrondse containers restafval met toegangspas (100) (Nieuw)	M	700	-	-	-
Programma 2 Verkeer en infrastructuur		11.503	4.664	3.084	305
Beleidsthema Mobiliteit		8.241	3.724	2.695	305
Verv. Sluisbrug Dorpstraat	M	202	760	760	-
Ruimte herinrichting Rijnszichtweg	M	296	752	1.500	-
Multi Straatmeubilair Oudenhof	M	16	28	-	-
Multidisciplinair Wegen Oudenhof	M	340	588	-	-
Multi Straatm Rijnszichtweg en Rijnsbweg	M	9	23	45	-
Multidisciplinair Openb Verl Oudenhof - fase 2	M	86	5	-	-
Multidisciplinair Straatmeubilair Oudenhof - fase 2	M	32	2	-	-
Multidisciplinair Wegen Oudenhof - fase 2	M	655	32	-	-
Multidisciplinair Civ Kunstwerken Leebrug	M	2.034	-	-	-
Multidisciplinair Openb Verl Leebrug	M	4	-	-	-
Multidisciplinair Wegen Leebrug	M	7	-	-	-
Multidisciplinair Civ Kunstwerken Eysingabrug	M	1.446	1.125	-	-
Multidisciplinair Openb Verl Leebrug en Eysingabrug	M	5	4	-	-
Multidisciplinair Wegen Eysingabrug	M	4	4	-	-
Monodisciplinair Civ Kunstwerken Vervanging Kwaakbrug	M	782	-	-	-
Vervanging Armaturen 2024	M	305	-	-	-
Vervanging Armaturen 2025	M	-	305	-	-
Vervanging Armaturen 2026	M	-	-	305	-
Vervanging Armaturen 2027	M	-	-	-	305
Vervanging Lichtmasten 2024	M	11	-	-	-
Vervanging Lichtmasten 2025	M	-	11	-	-
Vervanging personeelsbus V-361-RN	E	-	-	85	-
Vervanging personeelsbus V-842-JR	E	-	85	-	-

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	E/M ¹	2024	2025	2026	2027
Vervanging Zoutloods	E	80	-	-	-
Oudenhof fase 3 Openbare verl.	M	209	-	-	-
Oudenhof fase 3 Straatmeubilair	M	77	-	-	-
Oudenhof fase 3 Wegen	M	1.598	-	-	-
Vervanging opritten Kwaakbrug	M	43	-	-	-
Beleidsthema Riolering		3.262	940	389	-
Multidisciplinair Riolering Oudenhof	E	405	701	-	-
Kolkenzuiger	E	90	-	-	-
Multi Riolering Rijnzicht en Rijnsburger	E	75	190	379	-
Multi Riolering Verv Sluis- Duikerbrug	E	3	10	10	-
Multidisciplinair Riolering Oudenhof - fase 2	E	781	39	-	-
Oudenhof fase 3 Riolering	E	1.908	-	-	-
Programma 4 Sociale infrastructuur		7.204	11.068	18.681	5.860
Beleidsthema Jeugdhulp		7.204	11.068	18.681	5.860
Leo Kannerschool Nieuwbouw	E	7.018	9.018	2.861	-
Reno/uitbr Basissch Gevers Deutz Terwee	E	150	2.000	5.000	1.250
Gevers Deutz Terwee Gymzaal en BSO	E	-	-	2.100	-
Eerste inrichting Het Dok voor 2024	E	36	-	-	-
Eerste inrichting Het Dok voor 2025	E	-	50	-	-
Eerste inrichting Het Dok voor 2026	E	-	-	50	-
Upgrade Basisschool De Vogels	E	-	-	1.830	-
Nieuw/uitbr Basisschool SO Leo Kanner	E	-	-	5.400	-
Upgrade Basisschool Willibrord	E	-	-	1.440	-
Verduurzaming Rijnlands Lyceum	E	-	-	-	4.585
Eerste inrichting Het Dok voor 2027 (Nieuw)	E	-	-	-	25
Overhead, bedrijfsvoering en vennootschapsbelasting (vpb)		260	-	-	-
Beleidsthema Overhead		260	-	-	-
Aanleg elektrische oplaadinfrastructuur wagenpark gemeentewerf (Nieuw)	E	60	-	-	-
Aanbrengen zonnepanelen garage en stalling materieel gemeentewerf (Nieuw)	E	200	-	-	-
Kostenplaatsen		-	85	-	-
Vervanging pick-up V-186-VN	E	-	85	-	-
Totaal casflow investeringen		22.252	16.200	21.868	6.238

1) M = investeringen in maatschappelijk nut; E = investeringen in economisch nut

Multi:

Multidisciplinaire projecten MJOP (bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
Duikerbrug Dorpsstraat	205	770	770	-
Oudenhof fase 1	941	1.628	-	-
Rijnzichtweg West en Rijnsburgerweg	400	1.016	2.027	-
Oudenhof fase 2	1.900	96	-	-
Leebrug	2.050	-	-	-
Eysingabrug	1.459	1.136	-	-
Oudenhof fase 3	4.637	-	-	-
Totaal cashflow multidisciplinaire projecten MJOP	6.955	4.646	2.797	-

5.2.3 Reserves

Op basis van artikel 43 lid 1 van het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) onderscheiden we de reserves in:

a. De algemene reserve. Deze is beschikbaar voor incidentele zaken. In het algemeen dient deze reserve als een buffer tegen onverwachte risico's.

b. Bestemmingsreserves. Deze dienen om ongewenste schommelingen op te vangen in de tarieven die aan derden in rekening worden gebracht, maar die niet specifiek besteed hoeven te worden. Bij bestemmingsreserves heeft de gemeenteraad vooraf bepaald voor welke bestemming de reserve in het leven is geroepen.

c. Overige bestemmingsreserves.

Overzicht reserves bedragen x € 1.000	Begroot Stand 1/1/2024	Begroting mutaties 2024	Begroting mutaties 2025	Begroting mutaties 2026	Begroting mutaties 2027	Begroot Stand 31/12/2027
Algemene reserves						
1 Algemene reserve	10.849	0	54	147	-956	10.094
Totaal algemene reserve	10.849	0	54	147	-956	10.094
Bestemmingsreserves						
2 Reserve sociale woningbouw	1.319	0	0	0	0	1.319
3 Reserve Wmo/3D	2.188	-77	-77	-77	-77	1.880
4 Res. investeringsstr. Holland Rijnland	541	-265	0	0	0	276
5 Egalisatiereserve WABO	0	0	0	0	0	0
6 Risicoreserve grondexploitatie	1.470	0	0	0	0	1.470
7 Reserve organisatieontwikkeling	100	-50	0	0	0	50
8 Reserve frictiekosten	424	0	0	0	0	424
9 Reserve onderhoud Klinkenbergerplas	235	-66	-66	-66	-37	0
10 Reserve omgevingswet	0	0	0	0	0	0
11 Reserve groenvoorziening	410	-170	-240	0	0	0
12 Reserve OegstFeest	25	0	0	0	0	25
13 Reserve Duurzaamheid	263	0	0	0	0	263
14 Reserve middeldure huur/koop tot NHG	300	0	0	0	0	300
15 Reserve financiering beheerplannen	821	146	357	-244	-75	1.004
16 Bestemmingsres. Groot onderhoud wegen	1.080	-540	-540	0	0	0
17 Bestemmingsres. t.b.v. MJOP projecten	1.901	1.563	1.163	63	63	4.753
18 Bestemmingsreserve riolering	464	-129	-371	0	0	-36
Totaal bestemmingsreserves	11.541	411	226	-325	-126	11.728
Totaal reserves	22.390	411	280	-178	-1.081	21.822

Toelichting op de reserves

Algemene reserve

1. Algemene reserve

Doel reserve	Dit is een dekkingsmiddel bij het opvangen van financiële tegenvallers en calamiteiten.
Voeding	Via het batig saldo van de jaarrekening, incidentele baten en verkoop van grond.
Meerjarige mutaties	Stortingen: 2024, 2025 €54.000, 2026 € 147.000. Onttrekkingen: 2027 €956.000.

Bestemmingsreserves

2. Reserve sociale woningbouw

Doel reserve	Om de sociale woningbouw te bevorderen verstrekken we vanuit de reserve bijdragen in de (grond)kosten en financieren we startersleningen tot maximaal € 300.000. De startersleningen verantwoorden we op de balans als uitgeleend geld. Om mogelijke risico's van terugbetaling te dekken, blokkeren we in de reserve Sociale woningbouw een bedrag van € 300.000.
Voeding	Via exploitatie, opbrengsten via het antispeculatiebeding en diverse grondexploitaties.
Meerjarige mutaties	Stortingen: geen Onttrekkingen: geen

3. Reserve Wmo/3D

Doel reserve	Hiermee egaliseren we schommelingen in de kosten van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), regionale jeugdhulp en participatie (werk). Ook voorzien we hiermee in risico's op het gebied van 3D (de drie decentralisaties binnen het sociaal domein). Het risico-deel is voor 2024 bepaald op € 1.000.000 welke meetelt bij het bepalen van het weerstandsvermogen van de gemeente.
Voeding	Via exploitatie en overschotten van de Wmo, jeugd en participatie.
Meerjarige mutaties	Stortingen: 2024 t/m 2026 € 56.000 Onttrekkingen: 2024 t/m 2027 € 133.000

4. Reserve investeringsstrategie Holland Rijnland

Doel reserve	Met het Regionaal Investeringsfonds (RIF) zet Holland Rijnland een concrete stap om de bereikbaarheid en de leefbaarheid van de regio te verbeteren. Het fonds is een belangrijke motor voor cofinanciering van specifieke regionale projecten. Dit zijn de Rijnlandroute, de RijnGouwelijin, de noordelijke verbinding tussen de N206 en de A44 of A4, het regionale groenprogramma en het Offensief van Teylingen voor versterking van de Greenport. In de periode 2008 tot en met 2024 storten de samenwerkende gemeenten in totaal € 142,5 miljoen in dit fonds.
Voeding	Eenmalig vanuit de besteding van de Nuon-gelden en een storting uit de algemene reserve.
Meerjarige mutaties	Stortingen: geen Onttrekkingen: 2024 € 265.000

5. Egalisatiereserve WABO

Doel reserve	Het opvangen van de jaarlijkse schommelingen in de bouwleges
Voeding	Exploitatie
Meerjarige mutaties	Stortingen: geen Onttrekkingen: geen

6. Risicoreserve grondexploitaties

Doel reserve	Het opvangen van tegenvallers die voortvloeien uit toekomstige verliezen.
Voeding	Vrijval voorziening Nieuw-Rhijneest en Poelgeest en stortingen vanuit eventueel vrijvallende middelen.
Meerjarige mutaties	Stortingen: geen Onttrekkingen: geen

7. Reserve organisatieontwikkeling

Doel reserve	Het ondersteunen van de verdere kwalitatieve ontwikkeling van de organisatie.
Voeding	Exploitatie 2014 en 2015.
Meerjarige mutaties	Stortingen: geen Onttrekkingen; 2024 € 50.000

8. Reserve frictiekosten

Doel reserve	Om de kosten te dekken van bestaande of toekomstige fricties.
Voeding	Stortingen vonden plaats vanuit de exploitatie. Met het coalitieakkoord is de storting omgezet naar een budget voor aantrekkelijk werkgeverschap.
Meerjarige mutaties	Stortingen: geen Onttrekkingen: geen

9. Reserve onderhoud Klinkenbergerplas

Doel reserve	Groot onderhoud van de Klinkenbergerplas.
Voeding	Saldo van opgeheven voorziening Klinkenbergerplas. De voorziening is eenmalig gevoed door de afkoopsom van de Provincie Zuid Holland.
Meerjarige mutatie	Stortingen: geen Onttrekkingen: 2024 t/m 2026 € 66.000, in 2027 valt het restant van de reserve vrij € 37.000.

10. Reserve Omgevingswet

Doel reserve	De reserve is in 2018 ingesteld om incidentele budgetten t.b.v. implementatie omgevingswet beschikbaar te houden i.v.m. vertraging invoering Omgevingswet.
Voeding	Eenmalige storting vanuit de incidentele middelen 2018.
Meerjarige mutaties	Stortingen: geen Onttrekkingen: geen

11. Reserve Groenvoorziening

Doel reserve	De reserve is in 2013 ingesteld als compensatiefonds voor groenvoorzieningen.
Voeding	De opbrengsten uit de verkoop van snippergroen.
Meerjarige mutaties	Stortingen: geen Onttrekkingen; 2024 € 170.000 en € 240.000

12. Reserve Oegstfeest

Doel reserve	Een bijdrage te leveren aan de lokale verbondenheid en zo een positieve impuls te geven aan de Oegstgeester samenleving. De organisatie van een dergelijk feest vindt plaats vanuit het dorp. De gemeente speelt een initiërende en aanzwengelende rol door partijen met elkaar te verbinden, te faciliteren waar nodig en een eenmalige financiële bijdrage te leveren aan een Dorpsfeest.
Voeding	Eenmalige storting uit het jaarrekeningresultaat 2019.
Meerjarige mutaties	Stortingen: geen Onttrekkingen: geen

13. Reserve Duurzaamheid

Doel reserve	De reserve is in 2018 ingesteld en is bestemd voor het inzetten van niet bestede budgetten in latere jaren.
Voeding	Niet bestede budgetten.
Meerjarige mutaties	Stortingen: geen Onttrekkingen: geen

14. Reserve middeldure huur/koop tot NHG

Doel reserve	De reserve is in 2021 ingesteld en wordt ingezet voor de stimulering van middeldure huur en/of sociale koop tussen 200.000 en de NHG-grens, bovenop de verplichting zoals vastgesteld in de Woonvisie. Hierbij wordt rekening gehouden met de Europese regels voor ongeoorloofde staatssteun.
Voeding	Een eenmalige storting van € 35.000 uit jaarrekeningresultaat 2021 en € 265.000 bij de Decemberwijziging 2022.
Meerjarige mutaties	Stortingen: geen Onttrekkingen: geen

15. Reserve Financiering Beheerplannen

Doel reserve	De reserve is in 2019 ingesteld voor het beschikbaar houden van budget ten behoeve van de verschillende onderhoudsbeheerplannen. Voorlopige einddatum van de reserve is 31 december 2025.
Voeding	Enmalige storting uit de exploitatie 2019 en vanaf 2022 stortingen voor de te verwachten kosten die voortvloeien uit het MJOP.
Meerjarige mutaties	Stortingen: 2024 € 405.000, 2025 € 605.000 en 2026 € 5.000 Onttrekkingen: 2024 € 259.000, 2025 € 248.000, 2026 € 249.000 en 2027 € 75.000

16. Bestemmingsreserve groot onderhoud wegen

Doel reserve	De reserve is in 2021 ingesteld ter dekking van de storting in de voorziening groot onderhoud wegen
Voeding	Enmalige storting bij Najaarsnota 2021
Meerjarige mutaties	Stortingen: geen Onttrekkingen: 2024 en 2025 € 540.000

17. Bestemmingsreserve t.b.v. MJOP projecten

Doel reserve	De reserve is in de begroting 2023 ingesteld ter dekking van kapitaallasten MJOP projecten.
Voeding	Storting vanuit de begroting in de jaren 2023 t/m 2025.
Meerjarige mutaties	Stortingen: 2024 € 1.500.000, 2025 € 1.100.000 (coalitieakkoord) en jaarlijks € 63.000 Onttrekkingen: geen, separate voorstellen worden voorbereid

18. Bestemmingsreserve riolering

Doel reserve	Doel van de bestemmingsreserve riolering is om grote piekuitgaven in enig jaar op te vangen.
Voeding	In de jaren 2022, 2023 en 2024 een jaarlijkse storting van € 250.000.
Meerjarige mutaties	Stortingen: 2024 € 250.000 Onttrekkingen: 2024 € 379.000 t.b.v. aanvulling kostendekkendheid tot 100% en 2025 € 371.000

5.2.4 Voorzieningen

Overzicht voorzieningen bedragen x € 1.000		Begroot Stand 1-1-2024	Begroting mutaties 2024	Begroting mutaties 2025	Begroting mutaties 2026	Begroting mutaties 2027	Begroot Stand 31/12/2027
Voorzieningen ter equalisatie van kosten							
A	Onderhoudsvoorziening gemeentegebouwen	1.089	115	75	15	15	1.308
B	Voorziening groot onderhoud gem. huisvest.	615	17	-88	156	156	855
C	Voorziening onderhoud sporthal	511	-14	-54	87	87	616
D	Voorziening onderhoud gymlokalen	488	105	62	84	84	824
E	Voorziening onderhoud Mozaïekzaal	108	29	11	28	28	205
F	Voorziening vervanging bomen	529	-43	-43	-43	-43	357
G	Voorziening groot onderhoud wegen	720	316	396	-284	-284	865
H	Voorz. groot onderh. water/baggeren	499	-145	26	26	26	434
I	Voorz. gr.onderh. kunst openb. ruimte	36	-10	5	9	9	49
J	Voorz. gr.onderh.bruggen/civ. Kunstw.	202	12	-19	-5	-5	185
K	Voorziening afvalstoffenheffing derden	558	-336	0	0	0	223
L	Voorziening riolering derden	203	0	0	0	0	203
Totaal voorzieningen ter equalisatie van kosten		5.559	46	372	73	73	6.123
Voorzieningen met een verplichting							
M	Voorziening pensioenverplichting wethouders	2.186	130	105	80	80	2.581
N	Voorziening wachtgeldverplichting wethouders	213	0	0	0	0	213
O	Voorziening negatieve grondexploitaties	634	-634	0	0	0	0
Totaal voorzieningen met een verplichting		3.033	-504	105	80	80	2.794
Totaal voorzieningen		8.592	-458	477	153	153	8.918

Toelichting:

Voorzieningen

A. Onderhoudsvoorziening gemeentegebouwen

Doel voorziening	Verrichten van onderhoud aan het gemeentelijk vastgoed (kleedgebouwen, multifunctionele accommodaties, kinderopvang, woonhuizen, molen en dergelijke).
Voeding	Het benodigde niveau van de voorziening baseren we op het beheerplan Gemeentelijke gebouwen. Op basis van de in 2019 vastgestelde beheerplannen hebben we een jaarlijkse dotatie opgenomen in de exploitatie.
Meerjarige mutaties	Stortingen: 2024 t/m 2027 € 299.000 Onttrekkingen: 2024 € 184.000, 2025 € 224.000, 2026 € 284.000 en 2027 € 284.000

B. Voorziening groot onderhoud gemeentelijke huisvesting

Doel voorziening	Verrichten van onderhoud aan het gemeentehuis en de gemeentewerf.
Voeding	Het benodigde niveau van de voorziening baseren we op de beheerplannen. Op basis van de in 2019 vastgestelde beheerplannen voor de gemeentewerf en het gemeentehuis hebben we een jaarlijkse dotatie opgenomen in de exploitatie.
Meerjarige mutaties	Stortingen: 2024 t/m 2027 € 269.000 Onttrekkingen: 2024 € 252.000, 2025 € 357.000, 2026 € 113.000 en 2027 € 113.000

C. Voorziening onderhoud sporthal

Doel voorziening	Verrichten van onderhoud volgens het meerjarenonderhoudsplan aan sporthal De Cuyl en de inventaris ervan.
Voeding	Op basis van het meerjarenonderhoudsplan hebben we een berekening gemaakt van de jaarlijks benodigde storting.
Meerjarige mutaties	Stortingen: 2024 t/m 2027 € 111.000 Onttrekkingen: 2024 € 125.000, 2025 € 165.000, 2026 € 24.000 en 2027 € 24.000

D. Voorziening onderhoud gymlokalen

Doel voorziening	Verrichten van onderhoud aan de gymlokalen.
Voeding	Het benodigde niveau van de voorziening baseren we op de beheerplannen. Op basis van de in 2019 vastgestelde beheerplannen voor de gymlokalen hebben we een jaarlijkse dotatie opgenomen in de exploitatie.
Meerjarige mutaties	Stortingen: 2024 t/m 2027 € 141.000 Onttrekkingen: 2024 € 36.000, 2025 € 79.000, 2026 € 57.000 en 2027 € 57.000

E. Voorziening onderhoud Mozaïekzaal

Doel voorziening	Verrichten van onderhoud aan de Mozaïekzaal.
Voeding	Het benodigde niveau van de voorziening baseren we op het beheerplan. Op basis van de in 2019 vastgestelde beheerplan voor de Mozaïekzaal hebben we een jaarlijkse dotatie opgenomen in de exploitatie. Als de voorziening te laag is, doen we een dotatie ten laste van de exploitatie.
Meerjarige mutaties	Stortingen: 2024 t/m 2027 € 34.000 Onttrekkingen: 2024 € 5.000, 2025 € 23.000, 2026 € 6.000 en 2027 € 6.000

F. Voorziening bomen

Doel voorziening	De voorziening is in 2015 gevormd. Dit is voor een egalisatie van de kosten voor het duurzaam in stand houden van bomen, boomgroepen of groenvoorzieningen.
Voeding	Het benodigde niveau van de voorziening baseren we op het beheerplan. Op basis van de in 2022 vastgestelde beheerplannen voor de openbare ruimte hebben we een jaarlijkse dotatie opgenomen in de exploitatie.
Meerjarige mutaties	Stortingen: 2024 t/m 2027 € 372.000 Onttrekkingen: 2024 t/m 2027 € 415.000

G. Voorziening groot onderhoud wegen

Doel voorziening	De voorziening is in 2015 gevormd. Het doel van de voorziening is het op orde houden van de wegen die groot onderhoud nodig hebben en waarvan de omvang van het onderhoud jaarlijks niet gelijk is.
Voeding	Het benodigde niveau van de voorziening baseren we op het beheerplan. Op basis van de in 2022 vastgestelde beheerplannen openbare ruimte hebben we een jaarlijkse dotatie opgenomen in de exploitatie.
Meerjarige mutaties	Stortingen: 2024 t/m 2027 € 946.000 Onttrekkingen: 2024 € 630.000, 2025 € 550.000, 2026 € 1.230.000 en 2027 € 1.230.000

H. Voorziening groot onderhoud water/baggeren

Doel voorziening	De voorziening is in 2015 gevormd. Het doel van de voorziening is het op orde houden van de waterkwaliteit voor die onderdelen die groot onderhoud nodig hebben en waarvan de omvang jaarlijks niet gelijk is. Dit geldt vooral voor de kosten van het baggeren.
Voeding	Het benodigde niveau van de voorziening baseren we op het beheerplan. Op basis van de in 2015 vastgestelde beheerplannen voor de openbare ruimte hebben we een jaarlijkse dotatie opgenomen in de exploitatie.
Meerjarige mutaties	Stortingen: 2024 t/m 2027 € 131.000 Onttrekkingen: 2024 € 276.000, 2025 € 105.000, 2026 € 105.000 en 2027 € 105.000

I. Voorziening groot onderhoud kunst in openbare ruimte

Doel voorziening	De voorziening is in 2015 gevormd. Het doel van de voorziening is het op orde houden van de kunstwerken voor die onderdelen die groot onderhoud nodig hebben en waarvan de omvang jaarlijks niet gelijk is.
Voeding	Het benodigde niveau van de voorziening baseren we op het beheerplan. Op basis van de in 2019 vastgestelde beheerplannen voor de openbare ruimte hebben we een jaarlijkse dotatie opgenomen in de exploitatie.
Meerjarige mutaties	Stortingen: 2024 t/m 2027 € 14.000 Onttrekkingen: 2024 € 24.000, 2025 € 9.000, 2026 € 5.000 en 2027 € 5.000

J. Voorziening groot onderhoud bruggen/civiele kunstwerken

Doel voorziening	De voorziening is in 2015 gevormd. Het doel van de voorziening is het op orde houden van de civiele kunstwerken voor die onderdelen die groot onderhoud nodig hebben en waarvan de omvang jaarlijks niet gelijk is.
Voeding	Het benodigde niveau van de voorziening baseren we op het beheerplan. Op basis van de in 2022 vastgestelde beheerplannen voor de openbare ruimte hebben we een jaarlijkse dotatie opgenomen in de exploitatie.
Meerjarige mutaties	Stortingen: 2024 t/m 2027 € 97.000 Onttrekkingen: 2024 € 86.000, 2025 € 116.000, 2026 € 102.000 en 2027 € 102.000

K. Voorziening afvalstoffenheffing derden

Doel voorziening	Met deze voorziening verrekenen we jaarlijks het verschil tussen de baten en lasten (na correctie van de btw en overhead) van de afvalstoffenheffing.
Voeding	Naar aanleiding van de notitie Riolering 2014 en de vraag antwoord rubriek van de Commissie BBV is de egaliseringsreserve voor de afvalstoffenheffing in 2015 opgeheven. Het bedrag dat in de reserve stond is gestort in de voorziening. Eventuele overschotten of tekorten op het product reiniging wordt in de voorziening geëgaliseerd.
Meerjarige mutaties	Stortingen en/of onttrekkingen vinden deze plaats op basis van de berekening kostendekkendheid tarieven. In de jaarrekening 2022 was er een overschot van € 336.000 op beleidsthema Reiniging. Dit bedrag wordt in mindering gebracht op de tarieven in 2024 via de kostendekkendheid berekening (zie tabel in paragraaf Lokale heffingen 3.3).

L. Voorziening riolering derden

Doel voorziening	Met deze voorziening verrekenen we jaarlijks het verschil tussen de baten en lasten (na correctie van de btw en overhead) van riolering.
Voeding	Naar aanleiding van de notitie Riolering 2014 is de reserve voor de Riolering in 2014 opgeheven. Het bedrag dat nog in de reserve stond is gestort in de voorziening. Eventuele overschotten of tekorten op het product riolering wordt in de voorziening geëgaliseerd.
Meerjarige mutaties	Stortingen en/of onttrekkingen vinden plaats op basis van de berekening kostendekkendheid tarieven

M. Voorziening pensioenverplichtingen wethouders

Doel voorziening	Een voorziening in het geval een wethouder zijn pensioen mee wil nemen naar een nieuwe werkgever, op basis van de algemene pensioenwet Ambtsdragers.
Voeding	Uit de jaarlijkse herziene actuariële berekeningen volgt bij de jaarrekening een bijstelling van de voorziening ten laste of ten gunste van de exploitatie. Jaarlijks wordt de voorziening aangevuld tot het maximale risico.
Meerjarige mutaties	Stortingen: 2024 € 130.000, 2025 € 105.000, 2026 € 80.000 en € 2027 € 80.000 Onttrekkingen: afhankelijk van de uitkomsten van de actuariële berekening

N. Voorziening wachtgeldverplichting wethouders

Doel voorziening	Een voorziening in het geval een wethouder een beroep doet op de wachtgeldregeling.
Voeding	Storting vanuit de jaarrekening 2022 € 213.000 en de Voorjaarsnota 2023 € 77.000.
Meerjarige mutaties	Geen. Onttrekkingen: afhankelijk van de werkelijke uitgaven aan wachtgeld in de jaarrekening.

5.2.5 EMU-saldo

In het bestuurlijk overleg tussen het ministerie van Binnenlandse Zaken, VNG (Vereniging van Nederlandse Gemeenten) en IPO (Interprovinciaal Overleg) is afgesproken dat het Rijk en de lokale overheden gezamenlijk werken aan het beheersen van het EMU-saldo. Het EMU-saldo geldt binnen de Europese Unie als een indicator om de gezondheid van de overheidsfinanciën te kunnen bepalen.

Het EMU saldo van de gemeente Oegstgeest draagt bij aan het totale EMU saldo van het Rijk en alle mede-overheden. De berekening van het EMU saldo gaat uit van ontvangsten en uitgaven en wijkt daarom af van het saldo van baten en lasten zoals dat in deze begroting is gepresenteerd. Bij een sluitende begroting kan een gemeente daardoor toch een negatief EMU-saldo hebben. Onderstaande tabel toont de opbouw van het EMU saldo op basis van het hiervoor opgestelde CBS schema.

EMU-saldo (bedragen x € 1.000)			Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
1.	(+)	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c).	-1.987	465	373	-1.280	-2.851
2.	(-)	Mutatie (im)materiële vaste activa	15.061	18.483	12.064	17.519	882
3.	(+)	Mutatie voorzieningen	60	-458	477	153	153
4.	(-)	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	678	913	0	0	0
5.	(-)	Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa	0	0	0	0	0
Berekend EMU-saldo			-17.666	-19.389	-11.215	-18.645	-3.579

5.3 Taakveldenoverzicht

Om tot betrouwbare informatie voor interne sturing en externe vergelijkbaarheid te komen, schrijft het BBV een uniforme indeling in taakvelden voor. De bijbehorende baten en lasten worden aan die taakvelden toegerekend.

Hoofdtakveld (bedragen x € 1.000)	Taakveld	Taakveld omschrijving	Lasten	Baten
Bestuur en ondersteuning	0.1	Bestuur	0	1.919
	0.2	Burgerzaken	489	1.606
	0.4	Overhead, ondersteuning organisatie	52	10.977
	0.5	Treasury	540	275
	0.61	Onroerendezaakbelasting (ozb) woningen	7.880	134
	0.62	Onroerendezaakbelasting (ozb) niet-woningen	3.292	8
	0.64	Belastingen overig	165	22
	0.7	Algemene uitkering gemeentefonds	39.438	0
	0.8	Overige baten en lasten	17	15
	0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	0	1
	0.10	Mutaties reserves (980)	1.862	2.274
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	54	
Subtotaal			53.736	17.283
Veiligheid	1.1	Crisisbeheersing en brandweer	0	1.697
	1.2	Openbare orde en veiligheid	5	541
Subtotaal			5	2.238
Verkeer, vervoer en waterstaat	2.1	Verkeer en wegen	130	4.737
	2.5	Openbaar vervoer	0	63
Subtotaal			130	4.799
Economie	3.1	Economische ontwikkeling	0	401
	3.3	Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	61	40
	3.4	Economische promotie	460	0
Subtotaal			521	442
Onderwijs	4.1	Openbaar basisonderwijs	53	433
	4.2	Onderwijshuisvesting	50	2.291
	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	64	1.149
Subtotaal			166	3.872
Sport, cultuur en recreatie	5.1	Sportbeleid en activering	103	182
	5.2	Sportaccommodaties	363	1.249
	5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	0	166
	5.5	Cultureel erfgoed	8	107
	5.6	Media	23	772
	5.7	Openbaar groen en (open lucht) recreatie	0	3.151
	Subtotaal			498
Sociaal domein	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	426	1.724
	6.2	Wijkteams	0	1.221
	6.3	Inkomensvoorzieningen	5.669	7.694
	6.4	Begeleide participatie	0	912
	6.5	Arbeidsparticipatie	0	634
	6.6	Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	2	760

Hoofdtakveld (bedragen x € 1.000)	Taakveld	Taakveld omschrijving	Lasten	Baten
	6.71A	Hulp bij het huishouden (WMO)	276	5.510
	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	0	6.852
Subtotaal			6.373	25.306
Volksgezondheid en milieu	7.1	Volksgezondheid	0	2.063
	7.2	Riolering	2.736	1.982
	7.3	Afval	4.607	3.333
	7.4	Milieubeheer	0	900
	7.5	Begraafplaatsen en crematoria	0	1
Subtotaal			7.344	8.280
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	8.1	Ruimtelijke ordening	149	946
	8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	55	55
	8.3	Wonen en bouwen	1.498	1.629
Subtotaal			1.703	2.630
Totaal			70.477	70.477

6 Bijlagen

6.1 Samenstelling bestuur

Gemeenteraad

De gemeenteraad van Oegstgeest kent 21 zetels, die als volgt zijn verdeeld:

Zetelverdeling	Zetels
Progressief Oegstgeest (PrO)	5
Democraten 66 (D66)	5
Volkspartij voor Vrijheid en Democratie (VVD)	4
Hart voor Oegstgeest (HvO)	4
Christen Democratisch Appèl (CDA)	2
Belang van Nederland (BVNL)	1
Totaal	21

Griffier F. (Fred) Kromhout

College van burgemeester en wethouders

Burgemeester E.R. (Emile) Jaensch

Portefeuilles

- Communicatie en voorlichting; Dienstverlening; Integrale handhaving; Integriteit; Openbare orde en veiligheid; Personeel en organisatie; Representatie en externe betrekkingen.

Vertegenwoordiging in verbonden partijen

- Veiligheidsregio Hollands Midden q.q.

Wethouder T.I.M. (Tim) van Tongeren - 1e locoburgemeester

Portefeuilles Sociaal beleid en Duurzaamheid

- Duurzaamheid en energietransitie; Inclusiviteit; Jeugdzorg; Maatschappelijke ondersteuning; Onderwijs; Participatie; Sociale zaken en werkgelegenheid; Sport en recreatie; Vluchtelingen.

Dossiers

- Verkabelen; Scheve huisjes.

Vertegenwoordiging in verbonden partijen

- GR HECHT; GR Kust-Duin-en Bollenstreek (KDB); Energie +; Serviceorganisatie Zorg Holland Rijnland (SOZ).

Wethouder E. (Elfred) Bus - 2e locoburgemeester

Portefeuilles Ruimte en Wonen

- Afvalbeleid; Beheer en onderhoud openbare ruimte (MJOP); Dierenwelzijn; Economie; Groenbeleid; Ruimtelijke ordening; invoering Omgevingswet; Wonen en volkshuisvesting.

Dossiers

- Schiphol; Evenementenbeleid.

Vertegenwoordiging in verbonden partijen

- Stichting Leiden Bio Science Park (LBSP); GR omgevingsdienst West Holland (ODWH).

Wethouder C. (Kees) Oudendijk - 3e locoburgemeester

Portefeuilles Financiën en Bestuur

- Bedrijfsvoering; Burgerparticipatie; Cultuur, monumentenzorg en cultureel beleid; Financiën; Grondzaken en grondexploitatie; Maatschappelijk vastgoed inclusief onderwijshuisvesting; Regiozaken; Verkeer en mobiliteit.

Dossiers

- Gemeentelijke deelnemingen (Alliander, BNG, Dunea).

Vertegenwoordiging in verbonden partijen

- Belastingssamenwerking Gouwe Rijnland (BSGR); GR Holland Rijnland.

Gemeentesecretaris J. (Jeffrey) Versluis

Portefeuilles

- Adviseur van het college van burgemeester en wethouders; Algemeen directeur ambtelijke organisatie; WOR-bestuurder; Opdrachtgever van bestuursprojecten namens het college.

6.2 Beleidsindicatoren

Programma 1

Indicator	Eenheid	Begroting	Meet- periode	Oegstgeest	Nederland	Bron	BBV/ OEGSTGEEST
Fijn huishoudelijk restafval	Kg/inwoner/ jaar	2023	2020	169	170	CBS - Statistiek Huishoudelijk afval	BBV
		2024	2020	169	170		

Programma 2

Indicator	Eenheid	Begroting	Meet- periode	Oegstgeest	Nederland	Bron	BBV/ OEGSTGEEST
Hernieuwbare elektriciteit ¹	%	2023	2020	9,6%	26,8%	Rijkswaterstaat Klimaatmonitor	BBV
		2024	2021	12,7%	33,2%		

1) *Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.*

Programma 3

Indicator	Eenheid	Begroting	Meet- periode	Oegstgeest	Nederland	Bron	BBV/ OEGSTGEEST
Demografische druk ¹	%	2023	2022	83,6%	70,3%	CBS - Bevolkingsstatistiek	BBV
		2024	2023	83,2%	70,3%		
Nieuw gebouwde woningen ²	Aantal per 1.000 woningen	2023	2021	4,2	8,9	ABF - Systeem Woningvoorraad	BBV
		2024	2022	5,1	9,3		
Functiemenging ³	%	2023	2021	44,6%	53,3%	LISA	BBV
		2024	2022	44,6%	53,8%		
Vestigingen (van bedrijven) ⁴	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	2023	2021	155,9	165,1	LISA	BBV
		2024	2022	167,4	174,1		

1) *Aantal personen van 0 tot 15 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 15 tot 65 jaar.*

2) *Het aantal nieuwbouwwoningen, per 1.000 woningen.*

3) *De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.*

4) *Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.*

Programma 4

Indicator	Eenheid	Begroting	Meet- periode	Oegstgeest	Nederland	Bron	BBV/ OEGSTGEEST
Verwijzingen Halt per 1.000 inwoners van 12-17 jaar	Aantal per 1.000 inwoners	2023	2021	3	7	Bureau Halt	BBV
		2024	2022	6	8		
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12- t/m 21- jarigen	2023	2020	1	1	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	BBV
		2024	2021	1	1		
Winkeldiefstal	Aantal per 1.000 inwoners	2023	2021	0,4	1,8	CBS - Geregistreeerde criminaliteit & Diefstallen	BBV
		2024	2022	1,6	2,3		
Geweldsmisdrijven ¹	Aantal per 1.000 inwoners	2023	2021	3,4	4,3	CBS - Geregistreeerde criminaliteit & Diefstallen	BBV
		2024	2022	2,5	4,6		

Indicator	Enheid	Begroting	Meet- periode	Oegstgeest	Nederland	Bron	BBV/ OEGSTGEEST																																																																																																																																																																																
Diefstal uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	2023	2021	1	1,3	CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen	BBV																																																																																																																																																																																
		2024	2022	0,8	1,4			Vernieling en beschadiging	Aantal per 1.000 inwoners	2023	2021	3	6,1	CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen	BBV	2024	2022	2,5	6	Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 - 64 jaar	2023	2021	577,3	805,5	LISA	BBV	2024	2022	575,8	825,4	Netto arbeidsparticipatie ²	% Van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	2023	2020	70,7	68,4	CBS - Arbeidsdeelname	BBV	2024	2022	74,2	72,2	Jeugdwerkloosheid ³	% 16- t/m 22-jarigen	2023	2020	1	2	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	BBV	2024	2021	1	2	Personen met een bijstandsuitkering	Per 10.000 inw 18 jaar en ouder	2023	2021	259,5	431,2	CBS - Participatiewet	BBV	2024	2021	259,5	431,2	Lopende reïntegratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	2023	2020	203	202	CBS - Participatiewet	BBV	2024	2022	181	197,7	% Voortijdige schoolverlaters ⁴	%	2023	2021	1,2	1,9	DUO - Dienst Uitvoering Onderwijs	BBV	2024	2021	1,2	1,9	% Niet-wekelijkse sporters ⁵	%	2023	2020	41	49,3	RIVM - Zorgatlas	BBV	2024	2020	41	49,2	Absoluut verzuim ⁶	Per 1.000 inw. 5-18 jr	2023	2021	1,8	2,5	Ingrado	BBV	2024	2022	3,6	4,2	Relatief verzuim ⁷	Per 1.000 inw. 5-18 jr	2023	2021	7	19	Ingrado	BBV	2024	2022	10	24	Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo ⁸	Aantal per 10.000 inwoners	2023	2021	490	N/B	CBS - Monitor Sociaal domein Wmo	BBV	2024	2022	500	700	Kinderen in armoede ⁹	% Kinderen tot 18 jaar	2023	2020	3	6	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	BBV	2024	2021	3	6	Jongeren met jeugdhulp	% Van alle jongeren tot 18 jaar	2023	2021	13,9	12,9	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV	2024	2022	14,4	13,2	Jongeren met jeugdbescherming	% Van alle jongeren tot 18 jaar	2023	2021	0,6	1,2	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV	2024	2022	0,6	1,2	Jongeren met jeugdreclassering	% Van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	2023	2021	N/B	0,3	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV
Vernieling en beschadiging	Aantal per 1.000 inwoners	2023	2021	3	6,1	CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen	BBV																																																																																																																																																																																
		2024	2022	2,5	6			Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 - 64 jaar	2023	2021	577,3	805,5	LISA	BBV	2024	2022	575,8	825,4	Netto arbeidsparticipatie ²	% Van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	2023	2020	70,7	68,4	CBS - Arbeidsdeelname	BBV	2024	2022	74,2	72,2	Jeugdwerkloosheid ³	% 16- t/m 22-jarigen	2023	2020	1	2	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	BBV	2024	2021	1	2	Personen met een bijstandsuitkering	Per 10.000 inw 18 jaar en ouder	2023	2021	259,5	431,2	CBS - Participatiewet	BBV	2024	2021	259,5	431,2	Lopende reïntegratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	2023	2020	203	202	CBS - Participatiewet	BBV	2024	2022	181	197,7	% Voortijdige schoolverlaters ⁴	%	2023	2021	1,2	1,9	DUO - Dienst Uitvoering Onderwijs	BBV	2024	2021	1,2	1,9	% Niet-wekelijkse sporters ⁵	%	2023	2020	41	49,3	RIVM - Zorgatlas	BBV	2024	2020	41	49,2	Absoluut verzuim ⁶	Per 1.000 inw. 5-18 jr	2023	2021	1,8	2,5	Ingrado	BBV	2024	2022	3,6	4,2	Relatief verzuim ⁷	Per 1.000 inw. 5-18 jr	2023	2021	7	19	Ingrado	BBV	2024	2022	10	24	Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo ⁸	Aantal per 10.000 inwoners	2023	2021	490	N/B	CBS - Monitor Sociaal domein Wmo	BBV	2024	2022	500	700	Kinderen in armoede ⁹	% Kinderen tot 18 jaar	2023	2020	3	6	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	BBV	2024	2021	3	6	Jongeren met jeugdhulp	% Van alle jongeren tot 18 jaar	2023	2021	13,9	12,9	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV	2024	2022	14,4	13,2	Jongeren met jeugdbescherming	% Van alle jongeren tot 18 jaar	2023	2021	0,6	1,2	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV	2024	2022	0,6	1,2	Jongeren met jeugdreclassering	% Van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	2023	2021	N/B	0,3	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV	2024	2022	N/B	0,3								
Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 - 64 jaar	2023	2021	577,3	805,5	LISA	BBV																																																																																																																																																																																
		2024	2022	575,8	825,4			Netto arbeidsparticipatie ²	% Van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	2023	2020	70,7	68,4	CBS - Arbeidsdeelname	BBV	2024	2022	74,2	72,2	Jeugdwerkloosheid ³	% 16- t/m 22-jarigen	2023	2020	1	2	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	BBV	2024	2021	1	2	Personen met een bijstandsuitkering	Per 10.000 inw 18 jaar en ouder	2023	2021	259,5	431,2	CBS - Participatiewet	BBV	2024	2021	259,5	431,2	Lopende reïntegratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	2023	2020	203	202	CBS - Participatiewet	BBV	2024	2022	181	197,7	% Voortijdige schoolverlaters ⁴	%	2023	2021	1,2	1,9	DUO - Dienst Uitvoering Onderwijs	BBV	2024	2021	1,2	1,9	% Niet-wekelijkse sporters ⁵	%	2023	2020	41	49,3	RIVM - Zorgatlas	BBV	2024	2020	41	49,2	Absoluut verzuim ⁶	Per 1.000 inw. 5-18 jr	2023	2021	1,8	2,5	Ingrado	BBV	2024	2022	3,6	4,2	Relatief verzuim ⁷	Per 1.000 inw. 5-18 jr	2023	2021	7	19	Ingrado	BBV	2024	2022	10	24	Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo ⁸	Aantal per 10.000 inwoners	2023	2021	490	N/B	CBS - Monitor Sociaal domein Wmo	BBV	2024	2022	500	700	Kinderen in armoede ⁹	% Kinderen tot 18 jaar	2023	2020	3	6	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	BBV	2024	2021	3	6	Jongeren met jeugdhulp	% Van alle jongeren tot 18 jaar	2023	2021	13,9	12,9	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV	2024	2022	14,4	13,2	Jongeren met jeugdbescherming	% Van alle jongeren tot 18 jaar	2023	2021	0,6	1,2	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV	2024	2022	0,6	1,2	Jongeren met jeugdreclassering	% Van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	2023	2021	N/B	0,3	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV	2024	2022	N/B	0,3																				
Netto arbeidsparticipatie ²	% Van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	2023	2020	70,7	68,4	CBS - Arbeidsdeelname	BBV																																																																																																																																																																																
		2024	2022	74,2	72,2			Jeugdwerkloosheid ³	% 16- t/m 22-jarigen	2023	2020	1	2	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	BBV	2024	2021	1	2	Personen met een bijstandsuitkering	Per 10.000 inw 18 jaar en ouder	2023	2021	259,5	431,2	CBS - Participatiewet	BBV	2024	2021	259,5	431,2	Lopende reïntegratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	2023	2020	203	202	CBS - Participatiewet	BBV	2024	2022	181	197,7	% Voortijdige schoolverlaters ⁴	%	2023	2021	1,2	1,9	DUO - Dienst Uitvoering Onderwijs	BBV	2024	2021	1,2	1,9	% Niet-wekelijkse sporters ⁵	%	2023	2020	41	49,3	RIVM - Zorgatlas	BBV	2024	2020	41	49,2	Absoluut verzuim ⁶	Per 1.000 inw. 5-18 jr	2023	2021	1,8	2,5	Ingrado	BBV	2024	2022	3,6	4,2	Relatief verzuim ⁷	Per 1.000 inw. 5-18 jr	2023	2021	7	19	Ingrado	BBV	2024	2022	10	24	Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo ⁸	Aantal per 10.000 inwoners	2023	2021	490	N/B	CBS - Monitor Sociaal domein Wmo	BBV	2024	2022	500	700	Kinderen in armoede ⁹	% Kinderen tot 18 jaar	2023	2020	3	6	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	BBV	2024	2021	3	6	Jongeren met jeugdhulp	% Van alle jongeren tot 18 jaar	2023	2021	13,9	12,9	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV	2024	2022	14,4	13,2	Jongeren met jeugdbescherming	% Van alle jongeren tot 18 jaar	2023	2021	0,6	1,2	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV	2024	2022	0,6	1,2	Jongeren met jeugdreclassering	% Van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	2023	2021	N/B	0,3	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV	2024	2022	N/B	0,3																																
Jeugdwerkloosheid ³	% 16- t/m 22-jarigen	2023	2020	1	2	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	BBV																																																																																																																																																																																
		2024	2021	1	2			Personen met een bijstandsuitkering	Per 10.000 inw 18 jaar en ouder	2023	2021	259,5	431,2	CBS - Participatiewet	BBV	2024	2021	259,5	431,2	Lopende reïntegratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	2023	2020	203	202	CBS - Participatiewet	BBV	2024	2022	181	197,7	% Voortijdige schoolverlaters ⁴	%	2023	2021	1,2	1,9	DUO - Dienst Uitvoering Onderwijs	BBV	2024	2021	1,2	1,9	% Niet-wekelijkse sporters ⁵	%	2023	2020	41	49,3	RIVM - Zorgatlas	BBV	2024	2020	41	49,2	Absoluut verzuim ⁶	Per 1.000 inw. 5-18 jr	2023	2021	1,8	2,5	Ingrado	BBV	2024	2022	3,6	4,2	Relatief verzuim ⁷	Per 1.000 inw. 5-18 jr	2023	2021	7	19	Ingrado	BBV	2024	2022	10	24	Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo ⁸	Aantal per 10.000 inwoners	2023	2021	490	N/B	CBS - Monitor Sociaal domein Wmo	BBV	2024	2022	500	700	Kinderen in armoede ⁹	% Kinderen tot 18 jaar	2023	2020	3	6	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	BBV	2024	2021	3	6	Jongeren met jeugdhulp	% Van alle jongeren tot 18 jaar	2023	2021	13,9	12,9	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV	2024	2022	14,4	13,2	Jongeren met jeugdbescherming	% Van alle jongeren tot 18 jaar	2023	2021	0,6	1,2	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV	2024	2022	0,6	1,2	Jongeren met jeugdreclassering	% Van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	2023	2021	N/B	0,3	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV	2024	2022	N/B	0,3																																												
Personen met een bijstandsuitkering	Per 10.000 inw 18 jaar en ouder	2023	2021	259,5	431,2	CBS - Participatiewet	BBV																																																																																																																																																																																
		2024	2021	259,5	431,2			Lopende reïntegratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	2023	2020	203	202	CBS - Participatiewet	BBV	2024	2022	181	197,7	% Voortijdige schoolverlaters ⁴	%	2023	2021	1,2	1,9	DUO - Dienst Uitvoering Onderwijs	BBV	2024	2021	1,2	1,9	% Niet-wekelijkse sporters ⁵	%	2023	2020	41	49,3	RIVM - Zorgatlas	BBV	2024	2020	41	49,2	Absoluut verzuim ⁶	Per 1.000 inw. 5-18 jr	2023	2021	1,8	2,5	Ingrado	BBV	2024	2022	3,6	4,2	Relatief verzuim ⁷	Per 1.000 inw. 5-18 jr	2023	2021	7	19	Ingrado	BBV	2024	2022	10	24	Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo ⁸	Aantal per 10.000 inwoners	2023	2021	490	N/B	CBS - Monitor Sociaal domein Wmo	BBV	2024	2022	500	700	Kinderen in armoede ⁹	% Kinderen tot 18 jaar	2023	2020	3	6	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	BBV	2024	2021	3	6	Jongeren met jeugdhulp	% Van alle jongeren tot 18 jaar	2023	2021	13,9	12,9	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV	2024	2022	14,4	13,2	Jongeren met jeugdbescherming	% Van alle jongeren tot 18 jaar	2023	2021	0,6	1,2	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV	2024	2022	0,6	1,2	Jongeren met jeugdreclassering	% Van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	2023	2021	N/B	0,3	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV	2024	2022	N/B	0,3																																																								
Lopende reïntegratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	2023	2020	203	202	CBS - Participatiewet	BBV																																																																																																																																																																																
		2024	2022	181	197,7			% Voortijdige schoolverlaters ⁴	%	2023	2021	1,2	1,9	DUO - Dienst Uitvoering Onderwijs	BBV	2024	2021	1,2	1,9	% Niet-wekelijkse sporters ⁵	%	2023	2020	41	49,3	RIVM - Zorgatlas	BBV	2024	2020	41	49,2	Absoluut verzuim ⁶	Per 1.000 inw. 5-18 jr	2023	2021	1,8	2,5	Ingrado	BBV	2024	2022	3,6	4,2	Relatief verzuim ⁷	Per 1.000 inw. 5-18 jr	2023	2021	7	19	Ingrado	BBV	2024	2022	10	24	Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo ⁸	Aantal per 10.000 inwoners	2023	2021	490	N/B	CBS - Monitor Sociaal domein Wmo	BBV	2024	2022	500	700	Kinderen in armoede ⁹	% Kinderen tot 18 jaar	2023	2020	3	6	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	BBV	2024	2021	3	6	Jongeren met jeugdhulp	% Van alle jongeren tot 18 jaar	2023	2021	13,9	12,9	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV	2024	2022	14,4	13,2	Jongeren met jeugdbescherming	% Van alle jongeren tot 18 jaar	2023	2021	0,6	1,2	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV	2024	2022	0,6	1,2	Jongeren met jeugdreclassering	% Van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	2023	2021	N/B	0,3	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV	2024	2022	N/B	0,3																																																																				
% Voortijdige schoolverlaters ⁴	%	2023	2021	1,2	1,9	DUO - Dienst Uitvoering Onderwijs	BBV																																																																																																																																																																																
		2024	2021	1,2	1,9			% Niet-wekelijkse sporters ⁵	%	2023	2020	41	49,3	RIVM - Zorgatlas	BBV	2024	2020	41	49,2	Absoluut verzuim ⁶	Per 1.000 inw. 5-18 jr	2023	2021	1,8	2,5	Ingrado	BBV	2024	2022	3,6	4,2	Relatief verzuim ⁷	Per 1.000 inw. 5-18 jr	2023	2021	7	19	Ingrado	BBV	2024	2022	10	24	Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo ⁸	Aantal per 10.000 inwoners	2023	2021	490	N/B	CBS - Monitor Sociaal domein Wmo	BBV	2024	2022	500	700	Kinderen in armoede ⁹	% Kinderen tot 18 jaar	2023	2020	3	6	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	BBV	2024	2021	3	6	Jongeren met jeugdhulp	% Van alle jongeren tot 18 jaar	2023	2021	13,9	12,9	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV	2024	2022	14,4	13,2	Jongeren met jeugdbescherming	% Van alle jongeren tot 18 jaar	2023	2021	0,6	1,2	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV	2024	2022	0,6	1,2	Jongeren met jeugdreclassering	% Van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	2023	2021	N/B	0,3	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV	2024	2022	N/B	0,3																																																																																
% Niet-wekelijkse sporters ⁵	%	2023	2020	41	49,3	RIVM - Zorgatlas	BBV																																																																																																																																																																																
		2024	2020	41	49,2			Absoluut verzuim ⁶	Per 1.000 inw. 5-18 jr	2023	2021	1,8	2,5	Ingrado	BBV	2024	2022	3,6	4,2	Relatief verzuim ⁷	Per 1.000 inw. 5-18 jr	2023	2021	7	19	Ingrado	BBV	2024	2022	10	24	Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo ⁸	Aantal per 10.000 inwoners	2023	2021	490	N/B	CBS - Monitor Sociaal domein Wmo	BBV	2024	2022	500	700	Kinderen in armoede ⁹	% Kinderen tot 18 jaar	2023	2020	3	6	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	BBV	2024	2021	3	6	Jongeren met jeugdhulp	% Van alle jongeren tot 18 jaar	2023	2021	13,9	12,9	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV	2024	2022	14,4	13,2	Jongeren met jeugdbescherming	% Van alle jongeren tot 18 jaar	2023	2021	0,6	1,2	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV	2024	2022	0,6	1,2	Jongeren met jeugdreclassering	% Van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	2023	2021	N/B	0,3	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV	2024	2022	N/B	0,3																																																																																												
Absoluut verzuim ⁶	Per 1.000 inw. 5-18 jr	2023	2021	1,8	2,5	Ingrado	BBV																																																																																																																																																																																
		2024	2022	3,6	4,2			Relatief verzuim ⁷	Per 1.000 inw. 5-18 jr	2023	2021	7	19	Ingrado	BBV	2024	2022	10	24	Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo ⁸	Aantal per 10.000 inwoners	2023	2021	490	N/B	CBS - Monitor Sociaal domein Wmo	BBV	2024	2022	500	700	Kinderen in armoede ⁹	% Kinderen tot 18 jaar	2023	2020	3	6	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	BBV	2024	2021	3	6	Jongeren met jeugdhulp	% Van alle jongeren tot 18 jaar	2023	2021	13,9	12,9	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV	2024	2022	14,4	13,2	Jongeren met jeugdbescherming	% Van alle jongeren tot 18 jaar	2023	2021	0,6	1,2	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV	2024	2022	0,6	1,2	Jongeren met jeugdreclassering	% Van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	2023	2021	N/B	0,3	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV	2024	2022	N/B	0,3																																																																																																								
Relatief verzuim ⁷	Per 1.000 inw. 5-18 jr	2023	2021	7	19	Ingrado	BBV																																																																																																																																																																																
		2024	2022	10	24			Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo ⁸	Aantal per 10.000 inwoners	2023	2021	490	N/B	CBS - Monitor Sociaal domein Wmo	BBV	2024	2022	500	700	Kinderen in armoede ⁹	% Kinderen tot 18 jaar	2023	2020	3	6	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	BBV	2024	2021	3	6	Jongeren met jeugdhulp	% Van alle jongeren tot 18 jaar	2023	2021	13,9	12,9	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV	2024	2022	14,4	13,2	Jongeren met jeugdbescherming	% Van alle jongeren tot 18 jaar	2023	2021	0,6	1,2	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV	2024	2022	0,6	1,2	Jongeren met jeugdreclassering	% Van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	2023	2021	N/B	0,3	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV	2024	2022	N/B	0,3																																																																																																																				
Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo ⁸	Aantal per 10.000 inwoners	2023	2021	490	N/B	CBS - Monitor Sociaal domein Wmo	BBV																																																																																																																																																																																
		2024	2022	500	700			Kinderen in armoede ⁹	% Kinderen tot 18 jaar	2023	2020	3	6	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	BBV	2024	2021	3	6	Jongeren met jeugdhulp	% Van alle jongeren tot 18 jaar	2023	2021	13,9	12,9	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV	2024	2022	14,4	13,2	Jongeren met jeugdbescherming	% Van alle jongeren tot 18 jaar	2023	2021	0,6	1,2	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV	2024	2022	0,6	1,2	Jongeren met jeugdreclassering	% Van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	2023	2021	N/B	0,3	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV	2024	2022	N/B	0,3																																																																																																																																
Kinderen in armoede ⁹	% Kinderen tot 18 jaar	2023	2020	3	6	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	BBV																																																																																																																																																																																
		2024	2021	3	6			Jongeren met jeugdhulp	% Van alle jongeren tot 18 jaar	2023	2021	13,9	12,9	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV	2024	2022	14,4	13,2	Jongeren met jeugdbescherming	% Van alle jongeren tot 18 jaar	2023	2021	0,6	1,2	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV	2024	2022	0,6	1,2	Jongeren met jeugdreclassering	% Van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	2023	2021	N/B	0,3	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV	2024	2022	N/B	0,3																																																																																																																																												
Jongeren met jeugdhulp	% Van alle jongeren tot 18 jaar	2023	2021	13,9	12,9	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV																																																																																																																																																																																
		2024	2022	14,4	13,2			Jongeren met jeugdbescherming	% Van alle jongeren tot 18 jaar	2023	2021	0,6	1,2	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV	2024	2022	0,6	1,2	Jongeren met jeugdreclassering	% Van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	2023	2021	N/B	0,3	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV	2024	2022	N/B	0,3																																																																																																																																																								
Jongeren met jeugdbescherming	% Van alle jongeren tot 18 jaar	2023	2021	0,6	1,2	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV																																																																																																																																																																																
		2024	2022	0,6	1,2			Jongeren met jeugdreclassering	% Van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	2023	2021	N/B	0,3	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV	2024	2022	N/B	0,3																																																																																																																																																																				
Jongeren met jeugdreclassering	% Van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	2023	2021	N/B	0,3	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV																																																																																																																																																																																
		2024	2022	N/B	0,3																																																																																																																																																																																		

1) Hieronder vallen onder andere de gevallen van eenvoudige en zware mishandeling, bedreiging en stalking, de seksuele misdrijven, de levensdelicten moord en doodslag, gijzeling en mensenhandel.

2) Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking.

3) Het percentage werkeloze jongeren (16-22 jaar).

4) Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat.

5) Het percentage inwoners dat niet sport ten opzichte van het totaal aantal inwoners.

6) Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school.

7) Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is.

8) Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo-gegevens geldt dat een referentiegemiddelde gebaseerd is op het aantal deelnemende gemeentes.

9) Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.

Programma 6

Indicator	Eenheid	Begroting	Meet- periode	Oegstgeest	Nederland	Bron	BBV/ OEGSTGEEST
Formatie ¹	Fte per 1.000 inwoners	2023	2022	6,01	n/b	Decade/Beaufort	BBV
		2024	2023	6,09	n/b		
Bezetting ¹	Fte per 1.000 inwoners	2023	2022	5,15	n/b	Decade/Beaufort	BBV
		2024	2023	5,36	n/b		
Organisatiekosten	Kosten per inwoner	2023	2022	564,22	n/b	Begroting	BBV
		2024	2023	653,16	n/b		
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	2023	2022	7%	n/b	Begroting	BBV
		2024	2023	6%	n/b		
Overhead	% van totale lasten	2023	2022	14%	n/b	Begroting	BBV
		2024	2023	15%	n/b		

1) Uitgaande van 25.746 inwoners.

Programma 7

Indicator	Eenheid	Begroting	Meet- periode	Oegstgeest	Nederland	Bron	BBV/ OEGSTGEEST
Gemiddelde Woz-waarde ¹	Duizend euro	2023	2021	465	290	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken	BBV
		2024	2023	563	369		
Gemeentelijke woonlasten Eenpersoonshuishouden ²	Euro	2023	2022	1061	N/B	COELO, Groningen	BBV
		2024	2023	1158	860		
Gemeentelijke woonlasten Meerpersoonshuishouden ³	Euro	2023	2022	1244	N/B	COELO, Groningen	BBV
		2024	2023	1333	942		

1) De gemiddelde Woz-waarde van woningen.

2) Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.

3) Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.

